SANAT. TASARIM. STİL. PORTRE

TEMPO

2016'NIN EN İYİ TASARIMLARI

DOĞAN BURDA DERGİ EDİTÖRLERİ SEÇTİ!

BİYOGRAFİ&PORTRE
DONALD TRUMP: HAYATI, AŞKLARI, EVLİLİKLERİ

GÜNSELİ KATO&AYCAN KATO: HANGİSİ DAHA JAPON?

SANAT&TASARIM
RESSAM HÜLYA BOTASUN

İŞ SANAT'TA BU SEZON

GASTRONOMİ
YEMEKTE İSYANIN ADI: LE FOODING

YÜZLER
95 YAŞINDA BİR STİL İKONU: IRIS APFEL

KİM DEDİNİZ? ŞEBNEM HASSANİSOUGHİ

STİL
LÜKS MARKALARIN DÖVME TUTKUSU

DÜŞÜNCE
REFİK DURBAŞ'TAN 'ŞİİRİN GİZLİ TARİHİ'

SÖYLEŞİ: YÜKSELEN POPÜLİZMİN ÇARESİ VAR MI?

ISSN 1300-588X
41
9 771300 588000
SAYI: 95 / 1194 / ARALIK 2016
FİYATI: 12.00 TL
KKTC FİYATI: 15.00 TL 2016 / 152271

Canavar Gibi Takım!

MERCEDES AMG PETRONAS,
Formula 1 Dünya Markalar Şampiyonu!

AMG MOTORSPORT

EDİTÖR

AYŞEGÜL SAVUR ÖZGEN
Yayın Yönetmeni

YIL BİTERKEN, dergimizin kapağını 2016'nın en iyi tasarımlarına ayırmak istedik. Seçim hiç zor olmadı. Çünkü Tempo'nun da dahil olduğu Türkiye'nin en büyük dergi grubu Doğan Burda bu açıdan hayli verimli. Dergi grubumuzda hemen her alanın uzmanı var. Biz de mimari, tasarım, otomobil, moda, takı, saat, teknoloji, yat başlıklarındaki 'en iyi'leri seçmeyi, her biri bu alanlarda dergi hazırlayan editör arkadaşlarımıza bıraktık. Yıl boyunca, kendi alanlarını didik didik inceleyen editörlerden daha iyi kim seçim yapabilirdi? Ortaya ilham verici sonuçlar çıktı. 40'ncı sayfamızdan itibaren bu ufuk açıcı tasarımları görebilir, editörlerin neden bu seçimi yaptıklarına dair bilgileri bulabilirsiniz.

AKIMLAR NEREYE GİTTİ?

Bu ayki Tempo'yu hazırlarken, söyleşi yaptığımız iki değerli ismin, ressam Hülya Botasun ile yazar-şair Refik Durbaş'ın farklı alanlarda çalışmalarına rağmen ortak bazı noktalarda buluştuklarını fark ettim.

Botasun, günümüzde resimde akımın kalmadığını, Durbaş da aynı şekilde şiirde akımın kalmadığını söylüyor. Yine her ikisi de eskiden sanatçıların ve yazarların kolektif çalışma bilincini, bir araya gelmelerini, günümüzde bunların kalmadığını hatırlatıyor. Zaten akımların kalmamasının nedeni de bu. Kolektif hareketler kalmayınca ister yazarlık olsun, ister ressamlık herkes kendi yolunda ilerliyor. Durbaş bununla ilgili "Şairler bir araya gelmezse, bir derginin, yayının iskeletini ürünleriyle oluşturmazsa akım nasıl meydana gelecek? Olsa olsa elektrik akımı" olur diyor.

İçinde bulunduğumuz dönem, ileride sanat ve edebiyat dünyası tarafından nasıl değerlendirilecek acaba? Kestirmek zor ama belki de günümüzün bireyciliği, yaratıcı alanlarda özgün olmayı beraberinde getirir. Bu da bu dönemin artısı olur umarım.

TRUMP VE DEMOKRASİ ENDİŞESİ

Bu aralar en çok konuştuğumuz konulardan biri, hiç kuşkusuz Donald Trump'ın Amerikan başkanı seçilmesi. Bununla ilgili de iki konumuz var. İlki, başarılı yazılarıyla sıkı bir hayran kitlesi edinen arkadaşımız Ceren Şehirlioğlu'nun kaleme aldığı Trump portresi... Evet bu aralar çok okudunuz biliyorum ama biz bu kez merceği Trump'ın özel hayatına tuttuk. İlginç notlarla ve anekdotlarla dolu bu portrenin ilginizi çekeceğine eminim.

Ve tabii işin daha çok daha önemli tarafı olan siyasi boyutunu da es geçmedik. Son olarak Trump'ın başkan seçilmesiyle, dünyayı tam anlamıyla bir popülizm dalgası teslim almış gibi duruyor. Burak Tatari, bu popülizmin dünyayı nereye götüreceğini ve demokrasi üzerine beliren şüphe ve endişeleri Koç Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Somer ile konuştu. Somer, yaşadığımız bu dönemi, iki dünya savaşı arasındaki döneme benzetirken, yine o döneme atıfla "Kurumlar elit projesi olarak kalınca halka mal olamadı" diyor. Söyledikleri kısa, net ve anlaşılır. Günümüzü anlamak isteyenlere okumalarını tavsiye ederim.

Tempo'yu yine sanattan, biyografiye; stilden düşünceye farklı ama derinlemesine hikâyelerle hazırladık. Tüm okurlarımıza şimdiden güzel bir yıl diliyorum. İyi okumalar! ❖

TEMPO

YAYINCI DOĞAN BURDA
DERGİ YAYINCILIK VE
PAZARLAMA A.Ş.

İcra Kurulu Başkanı
Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü İlhan Demiriz
Yayın Yönetmeni (Sorumlu) Ayşegül Savur Özgen

Görsel Yönetmen Olga Aykan
Yan Yayınlar ve Dijital Projeler
Görsel Yönetmeni Murat Kars
Editör Özlem Numanoğlu

Katkıda Bulunanlar İrem Orhan
Redaksiyon Nurettin Genç
Sayfa Operatörü Selim Gökçe
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen
Tel: 0312 207 00 71 - 207 00 95

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit Özkaşıkcı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu
Kurumsal İletişim Müdürü Seren Urun

REKLAM
Reklam Grup Başkanı Koray Bilici
Grup Başkan Yardımcısı Neslihan Can
Satış Koordinatörleri
Seda Erdoğan Dal, Suzan Özen, Ebru Elçi
Satış Müdürleri
Ecem Akgün, Altuğ Selçuk

Teknik Müdür Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0212 336 53 60 (3 hat)
Faks: 0212 336 53 90

REZERVASYON
Tel: 0212 336 53 00 - 57 - 59
Faks: 0212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Bölge Temsilcisi
Sezinur Balıkçıoğlu / Tel: 0312 207 00 72-73

Hedef Sayfalar
Dilek Ünlü/Bölgeler Reklam Satış Sorumlusu
Tel: 0212 336 53 72 / dalan@doganburda.com

Uluslararası Reklam Satış Temsilcilerimiz
İtalya: Mariolina Siclari / T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com

Almanya: Michael Neuwirth / T. +49 89 9250 3629
michael.neuwirth@burda.com
Julia Mund / T. +49 89 92 50 31 97 / julia.mund@burda.com

İsviçre: Goran Vukota / T. +41 44 81 02 146
goran.vukota@burda.com

Fransa / Lüksemburg: Marion Badolle-Feick
T. +33 1 72 71 25 24 / marion.badolle-feick@burda.com

Avusturya: Christina Bresler / T. +43 1 230 60 30 50
christinabresler@burda.com

İngiltere / İrlanda: Jeannine Soeldner
T. +44 20 3440 5832 / jeannine.soeldner@burda.com

ABD / Kanada / Meksika: Salvatore Zammuto
T. +1 212 884 48 24 / salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri:
Trump Towers Kule 2 Kat: 21-24, 34387 / Şişli - İstanbul
Tel: 0212 410 33 10
Faks: 0212 410 33 11
tempo@doganburda.com

Baskı
Bilnet Matbaacılık ve Ambalaj San. A.Ş.
Dudullu Org. San. Bölgesi 1. Cad. No: 16 / Ümraniye / İstanbul
Dağıtım Yaysat A.Ş. / 0212 622 22 22
Yayın Türü: Yerel, süreli, aylık FIPP üyesidir.

© Tempo dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Tempo dergisinin isim ve yayın hakkı Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

www.doganburda.com
DB Okur Hizmetleri Hattı 0212 478 0 300 / okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı
Tel: 0212 478 0 300 Faks: 0212 410 35 12-13 / abone@doganburda.com
Her gün saat 09.00-22.00 arasında hizmet verilmektedir.

tempodergisi.com

Ayşegül Savur Özgen / asavur@doganburda.com
Özlem Numanoğlu / ozlem@doganburda.com

Dergiyi, AppStore ve GooglePlay'de 'Tempo Dergisi' adıyla bulabilir, tablet ya da telefonunuza indirebilirsiniz.

@tempodergisi / TempoMagazine / @tempodergisi

KIRMIZI BARDAKLAR GERİ DÖNDÜ

YENİ YIL HEYECANINI PAYLAŞMAK İÇİN MAĞAZALARIMIZA BEKLERİZ

StarbucksTR Starbucksturkiye Starbucks_tr

TM

İÇİNDEKİLER

03 EDİTÖR

11 PASAJ

Biyografi & Portre

20 DONALD TRUMP: NARSİSİZM SANATI

Donald Trump, gösteriye aç zamanların en nadide ürünü. Skandal ilişkilerinde, tutku duyduğu kadınlarda derin egosunun izleri, özüne duyduğu aşkın izleri var.

30 GÜNSELİ KATO & AYCAN KATO: AYNI EVDE İKİ SANATÇI

Sanatçı anne-kızın konuğuyuz. Hayat hikâyeleri sanatları gibi sıradışı...

Sanat & Tasarım

40 2016'NIN EN İYİ TASARIMLARI

Doğan Burda Dergi editörleri, mimariden mücevhere, modadan otomobile geride bırakmaya hazırlandığımız yılın en iyi tasarımlarını seçti.

50 RESSAM HÜLYA BOTASUN

Hülya Botasun, bu ay 20 yıl aradan sonra ilk kişisel sergisiyle sanat izleyicisinin karşısına çıkıyor. Sergi öncesinde buluştuğumuz Botasun, günümüzün para ile fazlaca iç içe geçmiş havalı sanat ortamlarını eleştiriyor.

54 SANAT İÇİN İŞ SANAT: 17'NCİ SEZON SİZİ BEKLİYOR

İş Sanat'ın sanat yönetmeni Filiz Ova ile 17'nci sezonun programını, dikkat çekici etkinlikleri konuştuk.

SARAR
SARAR.COM | SARARSHOP.COM
YapıKredi
WORLD'e özel
8 taksit!

İÇİNDEKİLER

Gastronomi

60 LE FOODING: YEMEKTE KURALIN DEĞİL, HAZZIN ADI

Yemekte Fransız isyanı, Le Fooding akımında hayat buldu. Hem bu hareketi tanımak, hem de baş isyankârla sohbetimizi okumak için buyrunuz.

Yüzler

68 95 YAŞINDA BİR STİL İKONU: IRIS APFEL

Eski bir iç mimar olan Iris Apfel 100 yaşına doğru ilerlerken, kendine özgü tarzı ve esprili kişiliği ile milyonları peşinden sürüklüyor. Söyleşisi, bu ilginç kişiliği yakından tanımak isteyenler için.

76 ŞEBNEM HASSANİSOUGHİ: GİZEMLİ, ÖZGÜN VE NOSTALJİK

Şu an 'Vatanım Sensin'de Rum şarkıcı Eftalya'yı canlandıran Hassanisoughi ile oyunculuğu, reyting savaşlarını, hayata bakışını konuştuk. Ortaya güzel bir söyleşi ve muhteşem fotoğraflar çıktı.

MUHTEŞEM YILBAŞI EĞLENCESİ İÇİN

SCRABBLE

AKILLI HEDİYE

MATTEL

© Mattel, Inc. Her hakkı saklıdır.

İÇİNDEKİLER

Stil

86 LÜKS İKONLARININ DÖVME TUTKUSU

Yüzyıllar boyu denizciler, askerler, heavy-metal basçıları, suçlular ve diğer 'kötü çocuklar' ile özdeşleştirilen dövmeler, yavaş ama emin adımlarla lüks dünyasının kalbine taht kuruyor.

Düşünce

96 REFİK DURBAŞ DERİNDEN DERİNE ATAN 'O DAMAR' DURUR MU?

Orhan Veli, Cumhuriyet'in tüm bulmacalarını nasıl doğru çözüyordu? Özdemir Asaf ile Attilâ İlhan'ın arasındaki espri neydi? Hepsi Refik Durbaş'ın son kitabı 'Şiirin Gizli Tarihi'nde! Durbaş anlatıyor.

104 MURAT SOMER DEMOKRASİ ENDİŞESİ

Koç Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Somer, Donald Trump'ın ABD başkanı seçilmesiyle etkisini iyice gösteren otoriterleşme dalgasını değerlendirdi.

114 + MALUMAT

PASAJ

EVE DÖNÜŞÜN EN GÜZEL HALİ: YENİ RENKLER

"Koskoca yaz geçti, onun üzerine şehir ve iş telaşı" derken "Hâlâ evimi boyatamadım" diye sızlananlardansanız yeni yıl ne güne duruyor? Yenilenme için yılın en isabetli zamanlarındayız. Norveç'in dünyaca ünlü, cool boya markası Jotun, 'Eve Dönüş' koleksiyonuyla yepyeni renklere ve boyama tekniklerine kucak açıyor. Kıtalararası yaşam koleksiyonu, etnik sıcaklığa uzanırken, Nordik yaşam kuzeyin sakin ve soğuk renklerini getiriyor. Şehir yaşamı konsepti modern ve eğlenceli bir bakışa sahip. Mineral boyalar ise herkesin fırça darbelerine özel dokular yaratıp, çağdaş bir görüntü vaat ediyor. Jotun'un renk tasarımcısı Lisbeth Larsen'in İstanbul'da yaptığı sunumda art deco tarzında döşenen odalardaki pembe tonlar da dikkat çekiciydi. Boya, bir evi yenilemenin en güzel hali olmalı. Yeni yıl için kolları sıvayın! ❖

KLIMT VE FREYWILLE BİRLİKTELİĞİ

Mücevher markası Freywille, kuruluşunun 65'inci yılını bir sanat koleksiyonu ile taçlandırıyor. FREYWILLE sanat ekibi, uzun yıllar süren çalışmalar sonucu sanatçı Gustav Klimt'in kendine özgü yorumunun aktarıldığı yeni bir mineli mücevher koleksiyonu yarattı. Gustav Klimt'in dünyaca ünlü Art Nouveau (Yeni Sanat) başyapıtı 'The Kiss'den esinlenilen The Ultimate Kiss koleksiyonunda, tablodaki gibi kadın ve erkek belirli unsurlarla temsil ediliyor: Tasarımdaki kadın öğesi, yumuşak pastel tonlar ve çiçeksi süslemelerle öne çıkarken, erkek öğesi ise grafik şekiller ve altın, siyah renk tonları ile betimleniyor. İki öğe arasındaki ortak nokta ise sanatçılar tarafından 'aşkın doğuşu' olarak yorumlanan çiçeklerle dolu kır... ❖

ÖZGÜRLÜK TEMALI HEYKELLER

Funda Tarakçıoğlu

Heykeltıraş Funda Tarakçıoğlu, üçüncü kişisel sergisi 'Kadın, Deniz, Kuşlar ve Özgürlük' ile 3-13 Aralık arasında Etiler Key Art Galerisi'nde. Gördüğü her şeyi resmetmekten çok, onun öyküsünü vererek insanlara dokunan Tarakçıoğlu'nun bu sergisinde de ana tema olarak özgürlük öne çıkıyor. Heykellerinin çoğunda kullandığı turkuaz cam blok kaideler, sanatçının çok sevdiği denize ve suyun gücüne tutkusunu dile getirirken, ışığı geçiren ve yansıtan cam malzemeler, bronz figürlerle birbirlerini tamamlıyor. Özgürlük teması, okyanusların, göllerin derinliklerinde, bulutların üzerinde, kuşların kanat detaylarında karşımıza çıkıyor. ❖

İSTANBUL MODERN'E YENİ BİNA

Türkiye'nin ilk modern sanat müzesi İstanbul Modern'in Galataport kapsamında yeniden yapılmasına ilişkin işbirliği anlaşması imzalandı. Anlaşmaya göre dünya standartlarında bir tasarımla hayata geçirilecek yeni bina, müzenin kurucu sponsoru Eczacıbaşı Holding ve Doğuş Grubu-Bilgili Holding'in ortaklaşa katkısıyla yapılacak. İmzalanan protokol çerçevesinde, mevcut binasından çok daha geniş bir alanda ve uluslararası standartlarda hizmet verecek yeni müzenin, 2019 yılında tamamlanması planlanıyor. İstanbul Modern, yeni müze binası tamamlanana kadar Galataport sahasında bulunan Paket Postanesi'nde sanatseverleri ağırlayacak. Karaköy'deki bina, İstanbul Modern'in tüm faaliyetlerini yeni müze hazır olana kadar eksiksiz olarak sürdürebileceği biçimde, tarihi dokusu korunarak Doğuş Grubu-Bilgili Holding tarafından restore edilecek. ❖

BİZİM **PAZAR**DA MADEN SUYUNA

BEYPAZARI DER-LER.

ESKİLER, YENİLER, BAYANLAR, **BEY**LER

1957'DEN BERİ

BUNU BÖYLE BİLİR, BÖYLE SÖYLERLER.

KİMİ ZAMANSA PAZARA YEŞİL ŞİŞELERİ, KIRMIZI LOGOLARIYLA YENİ MADEN SULARI GETİRİRLER.

AMA BİZ BİLİRİZ Kİ; TAKLİTLER ANCAK ASLINI YAŞATIR.

ÖYLE Kİ: NE HER YEŞİL ŞİŞE MADEN SUYUDUR
NE DE HER MADEN SUYU **BEYPAZARI**'DIR!

Beypazarı
DOĞAL MADEN SUYU

CAMDAKİ ALTIN IŞILTILAR: CONTOUR

2014'te Şişecam Topluluğu bünyesinde "Basit olan güzeldir" felsefesiyle yola çıkan çağdaş tasarım markası Nude, el işçiliği kristal ürünleriyle dünyadaki yükselişini sürdürüyor. Son olarak marka için Pentagon Design tarafından tasarlanan Contour, Limited Edition 'Gold' versiyonu ile sadece WallpaperSTORE*'da satışa sunuldu. Contour serisi, vazo ve kâse olarak çok amaçlı kullanılabilen dört parçadan oluşuyor. Gold efekti verilerek renklendirilmiş zemin üzerinde yükselen seri, camın yalınlığını altının ışıltısı ile birleştirirken, ışık kırılmalarından oluşan bir illüzyon yaratıyor. Serideki ürünlerin fiyatları 95 ile 250 euro arasında değişiyor. ❖

BURADA KONSER HİÇ BİTMEZ

ÜCRETSİZ

HER CUMARTESİ KONSERİN TEK ADRESİ TRUMP CADDE!

TRUMP
ALIŞVERİŞ MERKEZİ

MECİDİYEKÖY / ŞİŞLİ
0 212 348 78 67

/TrumpAVM

www.trumpalisverismerkezi.com

SELÇUK BALCI

GECE YOLCULARI

EMRE AYDIN

MERVE ÖZBEY

DG EVENT

Trump AVM, etkinlik günü ve saatini değiştirebilir.

Donald Trump

ROBIN G LONDON / CONTRIBUTOR / GETTY IMAGES TURKEY

Biyografi & Portre

DONALD TRUMP VE İLİŞKİLERİ

GÜNSELİ KATO & AYCAN KATO

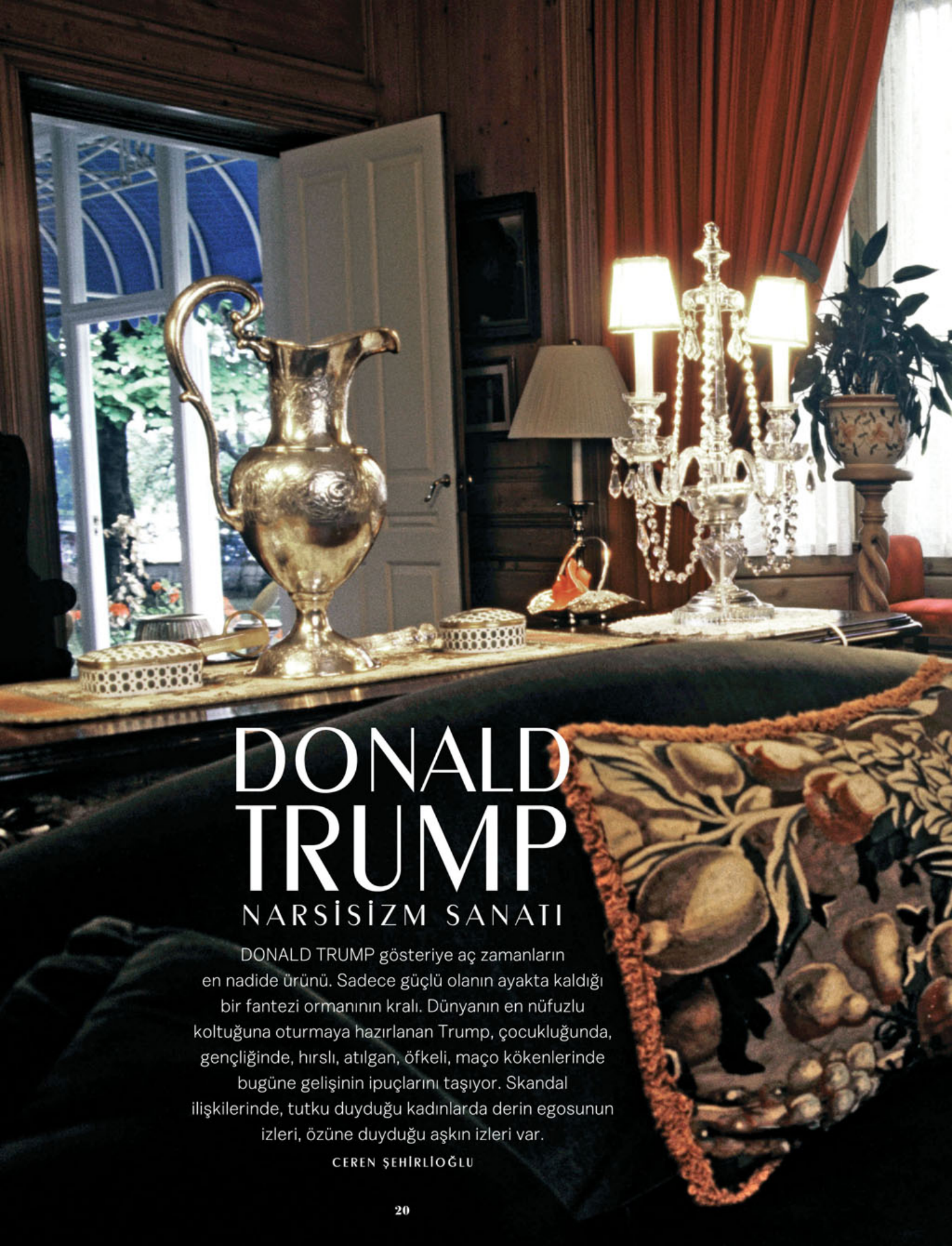

DONALD TRUMP

NARSİSİZM SANATI

DONALD TRUMP gösteriye aç zamanların en nadide ürünü. Sadece güçlü olanın ayakta kaldığı bir fantezi ormanının kralı. Dünyanın en nüfuzlu koltuğuna oturmaya hazırlanan Trump, çocukluğunda, gençliğinde, hırslı, atılgan, öfkeli, maço kökenlerinde bugüne gelişinin ipuçlarını taşıyor. Skandal ilişkilerinde, tutku duyduğu kadınlarda derin egosunun izleri, özüne duyduğu aşkın izleri var.

CEREN ŞEHİRLİOĞLU

Aynı bakış
Fotoğraf 1987'de, Donald Trump'ın Connecticut'taki evinde çekilmiş. Karşımızdaki Trump genç ama bakışları bugünkü gibi meydan okuyucu.

DONALD TRUMP, eşi, müstakbel first lady Melania'nın ülkesi Slovenya'ya hayatında sadece bir kez gitti. Evlenmeden üç yıl önce 2002'de Trump'ın özel jetiyle Londra'dan Ljubljana'ya uçtular. Uçaktan iner inmez limuzinleriyle göl kenarındaki Grand Hotel Toplice'in restoranında Melania'nın annesi ve babasıyla manzaralı bir masada buluştular. Restoran bu özel yemek için tamamen boşaltılmıştı. Kimse alkollü içki istemedi. Trump soğanlı eskalopun yanında diyet kola söyledi, kahveyi reddetti. Yemek kısa sürdü. Kalkarken müstakbel kayınpederine "Burası satılık mı?" diye sordu. Gece yarısından önce New York'a dönüş yolundaydılar. Melania Trump, Slovenya'ya bir daha dönmedi.

ÇOCUK GEZDİRMEYEN BABA

Donald Trump'ın üç evliliğinden beş çocuğu, sekiz torunu var. Yıllar önce Howard Stern'le yaptığı bir söyleşide onlarla hiç ilgilenmediğini söylüyordu. "Ben gerekli parayı sağlarım. Herhalde ellerinden tutup Central Park'ta gezdirecek değilim." Hiç alt değiştirmemekle gurur duyuyor, çocuk bakmanın annelerin işi olduğunu düşünüyordu.

Çocukları dadılar ve korumalarla dolu bir minibüste peşinden gezdiren ilk eşi Ivana'dan sonra, hobileri arasında örgü örmek ve reçel yapmak olan Melania Trump'la evliliğinde, aradığı domestik kraliçeyi bulmuş olmalı. Bayan Trump, Manhattan'da, Beşinci Cadde'de 1980'lerin disko topları gibi aşırılıkla heybetlenen Trump Tower'ın tepesindeki tripleks evlerinde oğlu Barron'la bizzat ilgileniyor (En azından iddiası bu. Donald Trump ise bir dadılarının olduğunu söylüyor).

DERGİ KAPAKLARIYLA DOLU EV

XIV. Louis mobilyalarıyla döşenmiş somon, bej, kahve köpüğü renklerinde evin tavanını Michelangelo stili duvar resimleri süslüyor. Duvarlar, sehpalar, büfeler çerçevelerle dolu. Fakat içlerinde aile fotoğrafları yerine dergi kapakları var. Onlarca Donald Trump ikonik sarı kâkülleri, sıkı sıkı kenetli çenesi, kısık gözleriyle iddialı kapak spotlarının ardından evi süzüyor.

New Yorker yazarı Mark Singer 1997'de, gayrimenkul imparatoruyla yaptığı bir röportajda, tüm bu şaşaanın ardından kendiyle kaldığında ne hissettiğini

YENİ GELEN BİR ÇOCUĞA EZİYET ETTİĞİ İÇİN OKULDAN ATILDI VE LİSEDE ASKERİ AKADEMİYE YAZILDI. TRUMP İÇİN BU 'ATILMAK' DEĞİL, 'TERFİ' ETMEKTİ.

öğrenmek istemişti. "Ayna karşısında tıraş olurken ne düşünüyorsunuz?" diye sordu. Trump soruyu anlamamıştı. "Yani, demek istediğim, kendi ahbaplığınızdan memnun musunuz?" Trump cevap verdi: "Neyin ahbaplığı ideal sana söyleyeyim. Güzel bir popo!" Mark Singer, "Ruhun çalkantılarından ari bir varlık biçimi" diyordu buna.

KUMDAN KALELERİ YIKAN TOSUN ÇOCUK

Donald Trump, 1946'da Queens, New York'ta doğdu. Varlıklı bir ailenin dördüncü çocuğuydu. Müteahhit babası Fred Trump, İkinci Dünya Savaşı sonrası açılan fırsat kapısını iyi değerlendirmiş, yoksullara ve gazilere toplu konut projeleri yaparak küçük bir servet edinmişti. Söylentilere göre Fred o kadar tutumluydu ki, akşam paydos sonrası tüm inşaat alanını dolaşıp, yere düşen çivileri toplar, sonra kullanılması için ayırırdı. Ne cephede savaşmış, ne de protesto etmişti. Yalnızca savaşın açtığı yarıklardan sızmayı iyi becerdi. New York politik çevresinde sıkı dostlar edindi, değerli arazileri kapattı, yüksek yoğunluklu konut projelerini üstlendi.

Donald, babasının da mütevelli heyetinde olduğu prestijli bir özel okula gitti. Fakat babasının kuruldaki gücü bile kabadayılıktan sıyırmasına yardımcı olmadı. Kardeşi Robert'ın anlattığına göre Donald her zaman asabi bir çocuktu. Kardeşi tahta bloklardan kule yaparken, parçaları birbirine yapıştırıp oyunun tüm zevkini kaçırır ya da kumdan kaleleri mutlaka tekmeleyip bozardı. Okuldan da yeni gelen çocuklardan birine eziyet ettiği için atıldı ve lisede askeri akademiye yazıldı. Trump bunu 'atılmak' değil, 'terfi' olarak gördüğünü söylüyor. Burada gücünü başkalarını domine etmek için nasıl doğru kullanabileceği konusunda çok şey öğrendi.

Donald, üniversite yaşına geldiğinde tüm dünya 1960'ların kontrakültür rüzgârıyla sarsılıyordu. Fakat onun asla barış hareketi, cinsel devrim ya da LSD kafasıyla işi olmadı. Okuldan arda kalan zamanı babasının yanında şantiyede geçirdi. Wharton Üniversitesi'nden

İş ve ilk evlilik
(Soldan sağa saat yönünde)
Donald Trump, kendisi gibi inşaat işinde olan babası Fred Trump ile..

Müstakbel ABD Başkanı'nın ilk eşi, Çekoslovak Ivana Trump, gösterişli tarzıyla hep ilgi topladı, 1990.

Trump'ın uzun saatlerini toplantılar yaparak geçirdiği New York'taki ofisi, 1987.

Ivana Trump, Trump Princess adlı megayatlarında, 1988.

PLEAS
HOLD HAND
NO
STROLLERS OR HAN

Kadınlar hep var *(Soldan sağa saat yönünde)* Eğlence sektöründe var olmaktan kaçınmayan Trump, 1990'larda Playboy için deklanşöre basarken..

İlk eşi Ivana Trump ile Connecticut'taki evlerinde, 1987.

İkinci evliliğini yaptığı Marla Maples ile, 1992.

mezun olduktan hemen sonra da aile şirketinin başına geçti. Manhattan'daki ilk büyük projesinden sonra basının ilgisini çekmeye başlamıştı. Babası "Tuttuğu her şeyi altın ediyor" diyordu oğlu için. Trump İmparatorluğu'nun gösterişli şafağı New York üzerinde söküyordu.

"SAYEMDE SİZ DE BÜYÜRSÜNÜZ"

1970'lerin başında devam ettiği toplu konut projelerinde siyahlara ev satmadığı gerekçesiyle ayrımcılıkla suçlanmasına rağmen kendine özgü ikna kabiliyetiyle bu meseleyi kolayca geçiştirdi. Sonrasında yüksek yerlerdeki dostları sayesinde Grand Hyatt Otel'in renovasyonu ve tarihi Bonwit Teller binasını Trump Tower'a çevirmek gibi New York'un yüzünü değiştirecek fırsatlar elde etti. Şöhreti ve egosu giderek büyüyordu. Asla karakterden çıkmayan müthiş başarılı bir aktör titizliğinde, iştahlı, atılgan, utanmaz bir narsist yaratmıştı ve bununla müthiş gurur duyuyordu. 1980'lerin kültürel iklimini, jenerasyonunun paraya ve şova aç ruhunu sadece sarı saçlarıyla bile temsil edebilirdi. Büyüklük taslamaktan ziyade, "Sayemde siz de büyürsünüz" türü ulvi bir mesaj veriyordu. Şaşaa ve bağnazlık, tutucu aile reisliğiyle çapkınlık, lüks fetişiyle tutumluluk ele ele gidiyordu. Sadece güçlü olanın ayakta kaldığını tüm dünyaya hatırlatırken, insanlığın karanlık tarafını hiç çekinmeden tokat gibi çarpıyordu. Dünya acımasız bir ormandı ve hepimiz bizi kurtaracak birine ihtiyaç duyan sefil varlıklardık. Ve 'The Donald' gerçekten ormanın kralı olduğuna inanıyordu.

IVANA İLE EVLİLİĞİ

Bu sırada dünyanın Donald'ın hiç bilmediği köşelerinden, Çekoslovakya'nın komünist rejimden yırtarak, parçalayarak, sivri tırnaklarıyla vahşi bir kedi gibi kazıyarak kopan Ivana Zelníčková, Olimpik kayakçı olarak Amerika'ya gelmişti. Donald, Ivana'yı ilk kez 1976'da zengin bankerleri kesen hostesler ve modellerin takıldığı Maxwell's Plum'ın barında gördü. Bu dişi aslanın hayata yırtıcı meydan okuyuşundan çok etkilendi. Ertesi yıl Marble Collegiate Kilisesi'nde valinin de katılımıyla gösterişli bir düğünle evlendiler. Ivana kısa zamanda Atlantic City'deki kumarhanelerin, Trump binalarının iç mimarisinin sorumlusu olmuş, imparatorluğun ateşli kraliçesine dönüşmüştü.

İMPARATORİÇE SENDROMU

Çift bir süre sonra Palm Beach'teki efsanevi Mar-a-Lago malikânesini satın aldı. 113 odalı saray/kulüp/köşk Ivana'nın en paha biçilmez projesiydi. Sanki bunca yıl kraliyet ailelerinin davranışlarını çalışmış gibiydi. Mar-a-Lago'yu Avrupa saraylarının abartılı ağırlığıyla donatmıştı. Kibirli bir kraliçe gibi küçük hareketlerle el sallamaya çalışıyor, verdiği davetlerde Donald ile karşılama seremonisi yapmakta ısrar ediyor, ince topukları çimene hiç batmadan saatlerce parmak ucunda durabiliyordu. Tüm evlerini servetin her türlü tezahürüyle döşemiş olsa da, gerçek zenginlerin nüanslarını hiç kavrayamamıştı. Mütevazılık sanatından bihaberdi. Kocasıyla emperyal bir çift olduklarını düşünüyor, büyük bir fanteziyi yaşıyordu. Çocukları Eric, Donald Jr ve Ivanka da hanedanlığın değerli mahsulleri gibi yetişiyordu. "Donald işten anlayacak yaşa gelene kadar çocuklarıyla hiç konuşmadı. Onları yalnız başıma büyüttüm" diye anlatacaktı sonra. "21 yaşına geldiklerinde babalarına teslim ettim ve 'Al bundan sonra sana emanetler' dedim."

TECAVÜZE VARAN SERTLİK

Donald, Ivana'ya karşı çok sertti (yakın zamanlarda yatakta da tecavüze varacak sertlikte bir ilişkileri olduğunu itiraf etti). Hatta boşanma avukatları Ivana'nın Stockholm Sendromu yaşadığını söylüyordu. Sanki Trump'ın esiriydi ve ondan kurtulamadıkça ona dönüşmüştü. Donald'ın evde sürekli karısına bağırdığı, "Bu elbise berbat", "Fazla dekolte giyiyorsun", "Çocuklarla yeterince ilgilenmiyorsun", "O plastik memelere kim dokunmak ister?" gibi laflar ettiği konuşuluyordu. Ama Ivana'ya göre "Donald her zaman haklıydı." Evliliklerinin sonlarına doğru seks hayatlarının bittiğini anlatmıştı. Bu sırada Donald, Atlantic City'deki Trump Regency'de Marla Maples'la sevişiyordu.

PR ŞÖLENİNE DÖNÜŞEN MARLA SKANDALI

Donald ve Marla'nın yasak ilişkisi 1980'lerin sonunda pop kültürün en ateşli şeyiydi. Donald neredeyse üç yıl Marla'yı otel odalarında, garsoniyerlerde, lüks yatlarda gizledi. Marla, Ivana'nın yırtıcılığından çok uzak, tam zıddı yumuşaklıkta bir Güney kızıydı. İncil ve güzellik yarışmalarının buluştuğu dünyanın DNA'sını taşıyordu. 16 yaşında modelliğe başlamış, Playboy'un çıplak poz

vermesi teklifini kesinlikle reddetmişti. Bir söylentiye göre Donald'la tanıştığında hâlâ bakireydi ve evliliğin kutsallığına inanıyordu. Birkaç düşük bütçeli billboard çekimi, kötü korku filmi ve katalog modelliğinden sonra Madison Avenue'da Trump'la karşılaştığında hayatı değişti. 'Ruh eşini' bulduğunu düşünüyordu. Fakat Donald hâlâ bir aslan kadınla evliydi. Ortada milyar dolarlık boşanma davasına gidebilecek bir skandal tehdidi vardı. Ama ne paparazzi, ne Ivana'nın pençeleri, ne avukatların panik atakları son sürat giden aşkı etkilemedi. Tam tersi Donald, metresine duyulan ilgiyi de kendi yararına bir PR şölenine dönüştürmüştü.

IVANA'NIN ZİNA BASKINI

İlişki, sonunda Aspen'de geceliği 10 bin dolarlık bir otel odasında su yüzüne çıktı. Ivana da o sırada Aspen'deydi ve uzun süredir şüphelendiği çifti sonunda basacaktı. Marla'yı otelin restoranında yakaladı ve herkesin içinde bas bas bağırmaya başladı. "O sensin!" Fakat daha ismini bile düzgün söyleyemiyor, "Moola!" diye haykırıyordu. "Benim mutlu bir evliliğim var. Kocamdan uzak dur! Bizden uzak dur!" diyordu. Marla, "Madem mutlusun Ivana, mutlu olmaya devam et" diyerek uzaklaştı. "Mutlu olmadığı çok belliydi" diyecekti sonra.

Ivana ve Donald 1992'de boşandı. Ertesi yıl evlenen Marla ve Donald'ın ilişkisi de yalnızca dört yıl sürdü.

MELANIA EFEKTİ

Maples depremini çabuk atlatan Donald, 1998'de New York'taki Kit Kat Club'da bir partide Sloven model Melania Knavs'la tanıştı. Melania, eski Yugoslavya'nın Novo Mesto kentinde doğmuş, komünist toplu konutlarda yetişmişti. Çok küçük yaştan itibaren tek hayali modellik yapmaktı ve ülkesiyle ya da komünizmle zerre kadar ilgisi yoktu. Bir süre başka bir sevgilisi var diye davetlerini reddederek nazlandıktan sonra Trump'ın ısrarlarına yenik düştü. Süper model ve gayrimenkul devinin hiçbir enteresanlığa yer bırakmayacak derecede steril klişelerle dolu öyküsü böyle başladı. 2004'de 12 karatlık bir pırlanta yüzükle (3 milyon dolarlık yüzüğü 1.5 milyona kapatmıştı) evlenme teklif etti. 450 davetlinin katıldığı düğünlerine Bill ve Hillary Clinton da dahil politika ve iş dünyasının kalantorları katıldı. Melania beş metrelik duvağı bir volkan gibi görkemle yere dökülen bir Christian Dior gelinlik giyiyordu.

MELANIA, EVİN MERMER DÖŞEMELERİ ÇİZİLMESİN DİYE GALOŞ GİYİLMESİ KURALI DIŞINDA AİLEYE AĞIRLIĞINI KOYABİLMİŞ DEĞİL. KOCASI ONU ÇOĞUNLUKLA FİZİKSEL ÖZELLİKLERİYLE TANIMLIYOR.

SÜPERMODEL FIRST-LADY

2000 yılında The Simpsons, Donald Trump'ın başkan olacağını tahmin etse de Melania Trump, Beşinci Cadde'deki fildişi kuleye kapandığında Beyaz Saray'a taşınacaklarını öngörememişti. Louisa Adams'dan sonra Amerika'nın ilk göçmen first lady'si olacaktı ama arp çalan, oyun yazan ve ipekböceği koleksiyonu yapan Adams'la başka ortak noktası olduğu söylenemez. Melania, evin mermer döşemeleri çizilmesin diye galoş giyilmesi kuralı dışında aileye ağırlığını koyabilmiş değil. Kocası onu çoğunlukla fiziksel özellikleriyle tanımlıyor. Başkanlık kampanyası boyunca yanında kızı Ivanka'dan daha az gördüğümüz Melania'yı çoğunlukla "Süpermodel karım" türü iltifatlarla sahneye davet etti. İlişkileriyle ilgili bildiğimiz en janjanlı gerçek 'muhteşem bir seks hayatları olduğu.' Monica Lewinsky'nin bile ruj satışlarına etki ettiği düşünülecek olursa, henüz Melania efektini hiç görmemiş olmak şaşırtıcı. İmzası haline gelen "Seni bir yerden tanıyor muyum?" bakışı dışında pasif bir duruşu var. Oğluyla Slovence konuşsa da, kocasına öğrenmesi için ısrar etmiyor. Çünkü Donald "dırdırcı kadınları hiç sevmiyor."

Donald Trump, 1987'de Barbara Walters'ın "Bir gün Amerika Birleşik Devletleri'nin başkanı olmak ister misiniz?" sorusuna "Hayır" cevabını vermişti: "Ben işin kovalama kısmını seviyorum."

Bir politik analiste göre de aslında "İçten içe Madonna olmak istiyor." Ama hangi ruh haline inanırsak inanalım, Trump ailesi bugün dünyanın en nüfuzlu oval odasından dünyayı yönetme gücünü elde etti. Donald Trump bunu 30 yılı aşkın süredir, dantel gibi dokuduğu, girift politik ağıyla yaptı. Narsisizm kültürünün en nadide ürünü, onlarca kez söylenince doğru olan yalanlar çağının Pygmalion'u, arkasında bıraktığı skandalların körüklediği müthiş bir PR gösterisiyle Beyaz Saray'a çıkıyor. ❖

Modellikten first lady'liğe
Melania Trump'ın Ocak 2000'de İngiliz GQ dergisinde yayımlanan çıplak pozları, başkanlık kampanyasında Trump'ın aleyhine gündeme getirildi.

Donald Trump ile evlenince hayatı tamamen değişen eski model şimdi muhtemelen kendisinin de hayalini kurmadığı yeni bir döneme giriyor: O, ocaktan itibaren ABD'nin first lady'si.

FOTOĞRAFLAR: GETTY IMAGES TURKEY

DİJİTAL DÜNYANIN POTANSİYEL LİDERLERİ KidzMondo TeknoPark'ta YETİŞİYOR!

MEB Onaylı 4 farklı eğitim!

3D TASARIM

ROBOT TASARIM

MOBİL KODLAMA

KODLAMA

5-12 yaş arası çocuklar başlangıç, orta ve ileri olmak üzere kendi seviyelerindeki sınıflarda 4 farklı eğitim alıyorlar. 3 hafta sonu günde 3 saat verilen eğitimlerde, çocuklar dijital okur-yazarlık öğrenirken basit ve akıllı teknolojileri kendilerinin de üretebileceklerini kavrıyorlar. Böylece zihinlerindeki sınırları kaldırarak, gelişen teknolojiye ayak uyduruyorlar.

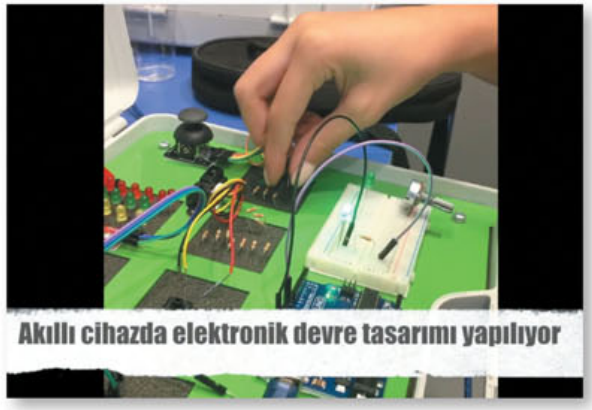

Akıllı cihazda elektronik devre tasarımı yapılıyor

Hande Sabuncuoğlu
KidzMondo Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Bilişim Garaj Akademisi katkılarıyla çocuklar dijital dünyayı en kapsamlı şekilde öğrenecek, geleceğe güvenle bakacaklar.

Türkiye'nin ilk çocuk şehri KidzMondo, ülkemizde tematik park algısını farklı bir boyuta taşıyor. Çocukların eğlenirken öğrendiği, mini bir şehir içinde toplumsal yaşamı ve meslekleri deneyimlediği KidzMondo, şimdi bayrağı bir adım daha ileriye taşıyarak teknoloji eğitimlerine başlıyor. Böylece çocuklar hem yeni dünya düzeninin olmazsa olmazı; bilişim dünyasına dair eğitimleri alıyor hem de park içinde çeşitli meslekleri deneyimleyerek arta kalan zamanlarını eğlenerek geçiriyorlar.

*Bu bir advertorialdır.

Doç. Dr. Selçuk Özdemir
Bilişim Garaj Akademisi Kurucusu
Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Bilişim Teknolojileri Eğitimi ile çocukların geleceği sağlam!

Bilişim Teknolojileri Eğitimi alan çocuklar gelecekte iş hayatında çok büyük avantaj sahibi olacaklar. Bilişim Teknolojileri Eğitimi, içerisinde 3D tasarım, elektronik/robotik tasarım ve kodlama, web tasarımı ve bilişime girişimcilik içerikleri barındırıyor. Bu sistemler şu anda bile hayatımızı yüksek derecede etkiliyorlar. İleride neler olacak siz düşünün. Bilişim Teknolojileri Eğitimi ile çocuklarınız geleceğe hazır olacaklar.

İyi bir gelecek için iş, velilere düşüyor.

Şimdiki çocuklar 20'li yaşlarının ortalarına geldiklerinde bugün biz yetişkinlerin yaptığı birçok mesleği icra etme şansını yakalayamayacaklar, çünkü bu meslekler yazılımlar veya robotlar tarafından yürütülüyor olacak. Harvard'lı Prof. Tony Wagner'in söylediği gibi çocuklarımız kendi mesleklerini "icat etmek zorunda kalacaklar." Silikon Vadisi'ndeki binlerce şirketin kurucularının hayatına baktığımızda birçoğunun bilişimle üretim yapmaya çocuk yaşlarda başladıklarını görüyoruz. Siz de bilinçli veliler olarak çocuklarınızın haftada 2-3 saatlerini "bilişimle üretim becerisi kazanmalarını" sağlayacak etkinliklere ayırmalarını sağlayın, onlara iyi bir gelecek hazırlayın.

Çocuklar KidzMondo TeknoPark'ta neler yapacak?

Çocuklar kendi yaş gruplarına yönelik Kodlama ve Algoritmik Düşünme eğitimi sonunda, bilgisayar programı yazabilecek seviyeye geliyorlar.

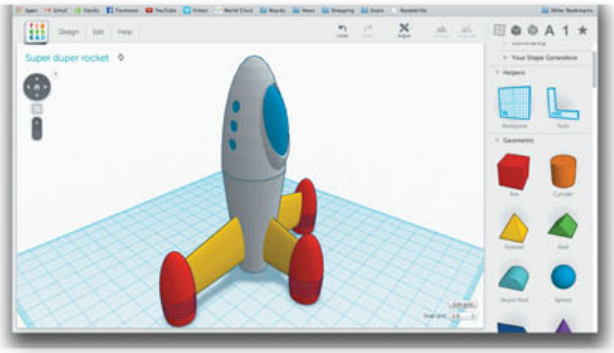

3D Tasarım eğitimiyle gündelik hayatlarında kullanabilecekleri herhangi bir nesnenin hem tasarımını yapabiliyor hem de 3D yazıcıdan çıktı alıp kullanabiliyorlar. Robot Tasarım eğitimi sonunda çalışan bir elektronik sistem geliştirebiliyorlar.

Eğitimlerde çocuklar neler kazanacak?

*Özsaygı ve özgüven
*Problemi tespit etme ve çözme yetisi
*Analitik düşünme yetisi
*İnisiyatif kullanma yetisi
*Fen-Matematik algısının gelişimi ve günlük hayata uygulanabilmesi yetisi
*Yaratıcı bakış açısı

BİLİŞİM GARAJ AKADEMİSİ

KM TeknoPark

KidzMondo ÇOCUKLARIN DÜNYASI TRUMP İSTANBUL

#kidzmondoistanbul | www.kidzmondoistanbul.com
Detaylı bilgi için 0212 348 10 00'ı arayabilirsiniz.

GÜNSELİ KATO & AYCAN KATO

AYNI EVDE İKİ SANATÇI

Biri ne kadar görünürse diğeri o kadar saklı. Kato'ların evindeyiz. Günseli ve Aycan'ın renkli dünyalarının perdelerini aralayıp size sunuyoruz. Perdeyi kaldırın ve bu sanatçı anne-kızla tanışın.

İPEK ÖZBEY / fotoğraflar EMRE YUNUSOĞLU

En güçlü ortaklık
Onlar sadece anne-kız değil. Ev arkadaşı, dost... Birbirlerinin hayatında hep varlar ve en çok bunu kaybetmekten korkuyorlar. Ve tabii ki sanat ortak tutkuları.

1956 YILININ BİR BAHAR GÜNÜ.

Nisan'ın 9'u...

Anadolu Hisarı'nda bahçeli bir köşkte evin ikinci kızı doğdu. Adını Günseli koydular. Babası çalışkan, işine âşık bir diş hekimiydi. Aşkı sadece işine değil, ailesine, çocuklarınaydı aynı zamanda... "Ev gibi bir evde büyüdüm" diye anlatıyor o günleri Günseli Kato. Evi seven, evde oynayan, evin keyfini çıkaran, resim yapan, kardeşleriyle eğlenen bir çocuk olarak... Baba, evin direği ama otoriter aynı zamanda: "Korkardım babamdan. Kuralları vardı. Orası onun sözünü dinlememiz gereken bir yerdi. Ben biraz radikal çıkışları olan ve özgürlüğüne düşkün bir çocuk olduğum için zılgıtı yer otururdum."

Sonra bir kız kardeşi daha oldu. Üç kardeşlerdi.

Boyalarla oynamayı seven bu çocuk büyüdüğünde, Marmara Üniversitesi Resim Bölümü'nü kazandı. O yıllarda minyatürle arasında büyük bir aşk vardı, tutkuya dönüşmeye başlamıştı bile. "Nasıl geliştirebilirim" diye düşünürken, adımını attı ve Tokyo Güzel Sanatlar Fakültesi'nden burs kazandı. Kazandı kazanmasına ama kabul edilmesi üç ayı buldu. Yabancı istemiyorlardı.

BİR JAPON'LA EVLİLİK

Hocasıyla tanıştığında hayatının değişeceğini anlamıştı. O, Japonya'nın en ünlü seramik sanatçılarından biriydi. Öyle ki dünyanın en büyük seramik müzelerinden birine sahipti Kato. Yanında eğitime başladı. Biri daha vardı yanı başında, Günseli'ye ders veriyordu. Meğer hayranı olduğu hocasının oğluymuş. Kısa zamanda Günseli'ye tutuldu. Evlenme teklif etti. İki tarafın babası da karşı çıktı. Azmin önünde hiçbir şey durmuyor ya, iki yılın sonunda evlendiler.

Kocasının ailesinin ilk sorusu "Bakire misin" oldu. Çünkü bu, orada mühim meseleydi. E zaten bakireydi, burada sorun çıkmadı.

Evlendiğinde 29 yaşındaydı Günseli Kato. Âşık mıydı? Hayır. Ama sevdi, çok sevdi.

Yıl 1989...

Günseli Kato 33 yaşındaydı.

Anadolu Hisarı'ndaki o köşkte büyüyen kadın, şimdi Japonya'nın Tajimi'sinde bebeğini kucağına almak üzereydi.

"33 yaşında" diyoruz, bu Japonya için sıradan bir yaş değil, bir sınır... Öyle ki Japonlar, kadının son doğurma tarihi olarak kabul ediyor o vakti.

İşte o eve doğdu Aycan Kato. Babası Naohiko Kato'ydu... Büyük bir seramik sanatçısı...

"JAPON ERKEKLERİ GEYŞALIK İSTER"

Aycan anlatıyor: Aklıma ilk gelen şey Japonya' da küçük bir yerleşim yerinde doğduğum. Baba tarafı kalabalık olan bir ailenin orta yerine. Her kafadan farklı ses çıkan bir aile... Normalde annem, babam ve ben yaşıyoruz ama sürekli akrabalar var, varlıklarını her daim hissettiriyorlar. En küçük torun benim. Biraz şımartılıyorum da, herkes beni çok seviyor. Ben o aşırı ilgiden çok mutlu da değilim aslında."

Aycan o ilgiden çok mutlu değildi ama babasını seviyordu. O, onun oyun arkadaşıydı. Tam da bu sıralar Günseli başka nedenlerle mutsuzluk yaşıyordu.

Dünya tersine dönüvermiş, her şey allak bullak olmaya başlamıştı. Eşinin psikolojik problemleri vardı. "Japon erkekleri takıntılı. Sizden geyşalık isterler" diyen Günseli Kato, 40 yaşındayken bir karar verdi. Aycan okul yaşına gelmişti. Bir yaz günü, iki bavulla kızını da alıp İstanbul'a geldi.

Kocası da arkasından... Söylediği söz bir kadının ruhunu okşamaktan çok uzaktı ve aslında Günseli'nin mutsuzluğunun tüm şifrelerini veriyordu: "Annem babam yaşlandı. Onlara senin bakman lazım. Babam ünlü biri. Bu, Japonya'da skandal olur." Yani ne bir "Seni seviyorum" var, ne de "Sen ve kızım olmadan yapamam' gibi bir cümle...

Kabul etmedi, anlaşmalı boşandılar. Aycan ve Günseli'nin yeni hayatı başlamıştı.

İSTANBUL'DA MAVİ SAÇLI BAŞLANGIÇ

İşte o günlerde bizim tanıdığımız mavi saçlı kadın çıktı ortaya. Değişim tam olmalıydı ve bir kadın için takdir edersiniz ki saç iyi bir başlangıç noktasıydı.

O gün bugündür birbirlerine sıkı sıkıya sarılmış bir anne-kızın hikâyesi bu...

Birbirleri hakkında ilk ne düşündüklerini hatırlamalarını istiyorum. Aycan başlıyor konuşmaya: "Annem hep anneydi. Küçükken ne düşünüyorsam hâlâ da öyle düşünüyorum. Tabii büyüdükçe daha fazla tanıyorsun, daha çok anlıyorsun. Ama ilk başta beni doyuran, giydiren, beni koruyan kişi o. Annemin sa-

Kato etkisi
Evden çıktıklarında bütün gözler onlara dönüyor. Sadece eserleri değil, sokakta, partide, açılışta, her yerde tarzları ve tavırlarıyla adeta performans sergiliyorlar.

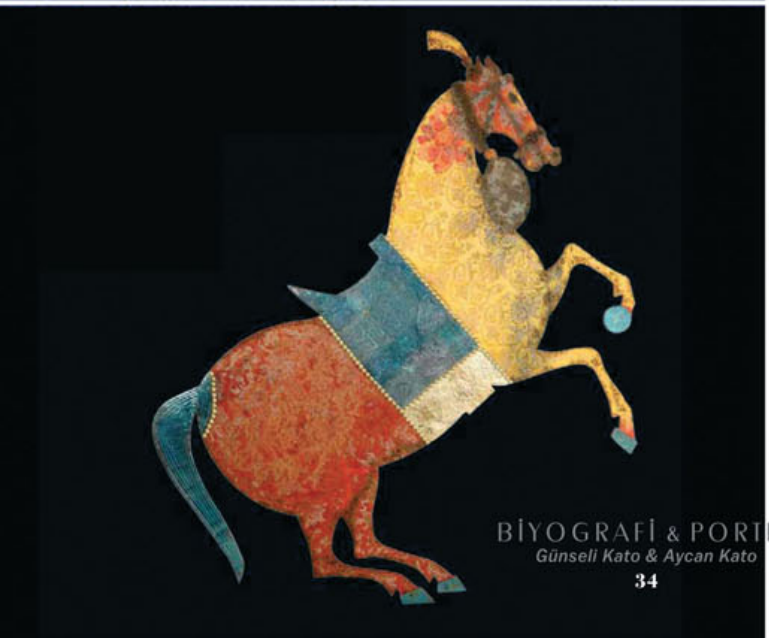

"AYCAN'I DOĞURDUĞUM GÜNDEN BERİ MUTLUYUM. ONU HEP 'JAPON' DİYE SEVİYORUM. GENETİK KODLARINDA O SAKİNLİK VAR. BENİM AKDENİZ RUHLU AİLEME BENZEMİYOR. ÇOCUKKEN DE BİBLOYDU. BEN ONUNLA OYUN OYNADIM. OYUNCAĞIMDI O BENİM. HÂLÂ DA ÖYLE..."

GÜNSELİ KATO

natçı kimliğini fark ettiğim anı soruyorsan eğer, saçını maviye boyadığı zamandı herhalde..."

Aycan o zaman ilkokulda. Günseli'ye göre saçını ilk boyadığında birlikte sokağa çıkıyorlar ve Aycan çok utanıyor. Hatta arkasından yürüyor, yanından değil. Ama Aycan bunu hatırlamıyor. "Hiçbir negatif duygu taşıdığımı sanmıyorum, zorluyorum ama hatırlamıyorum" diyor.

Peki Günseli? Onun Aycan ile ilgili ilk hissiyatını soruyorum, yine bir kahkaha yükseliyor: "Ayol Japon, bizden değil..." Bu kadın benim arkadaşım sevgili okur, açıkçası en çok bu kahkahasını seviyorum.

KIZ SAKİN, ANNE ÇILGIN

Aycan'ı doğurduğu günden bu yana mutlu olduğunu anlatıyor. Onu hep 'Japon' diye seviyor: "Genetik kodlarında o sakinlik, durağanlık, çok düşünüp az hareket etmesi gibi şeyler var. Benim Akdeniz ruhlu aileme benzemiyor. Ama onun o ağırlığı beni mutlu ediyor. Çocukken de bibloydu. Ben onunla oyun oynadım. Oyuncağımdı o benim. Hâlâ da öyle..."

Sohbetimiz biraz yarışma gibi ilerliyor ama sormadan edemiyorum: "Günseli! Diyelim Aycan burada yok ve bana diyorsun ki 'Aycan bunu asla yapmaz...'Ne olurdu bu?"

Cevap: "Ay o kadar çok şey var ki... Telefon geldi diyelim. "Hadi dışarı çıkalım" diyor birisi. Ben hemen hazırlanır, giderim. Aycan ölse gitmez. Onun planı, programı vardır. Ben sabaha kadar oturan, sabaha kadar hayatı hiç uyumadan devam ettiren biriyim. O mümkün değil böyle bir şey yapmaz. Yatma saati diye bir şey vardır, o yatacak."

Peki sen Aycan, sen ne söylersin?

"Annem hayatta bana baskı yapmaz. Yapamıyor."

Üç boyutlu atlar Günseli Kato'nun meşhur atları, bizim geleneksel minyatür sanatında gördüklerimizden çok farklı. Sanatçının, kimi peçeli, kimi zırhlı atları üç boyutlu.

Günseli lafa giriyor, "Aycan ben senin 'Asla bir adamla evlenmez' demeni beklerdim."

"Niyeymiş o?" diye araya girecek oluyorum ama bu iki Japon'un arasına girmek ne mümkün, Aycan, "O beni ilgilendirmez" deyip konuyu kapatmaya çalışıyor. Hemen diğer maddeye geçiyor: "Annem asla kıyafet tarzını değiştirmez. Annem asla içine atmaz."

SANATÇI AİLENİN SANATÇI KIZI

Birlikte yaşıyorlar ya, kız anneden etkileniyor haliyle. Baba da, dede de sanatçı. Aycan da hayatının direksiyonunu o rotaya çeviriyor. "Aslında annemin resim yapmamdan çok kişisel gelişimime katkıda bulunduğunu düşünüyorum. O benim beynimi açıyor. Yoksa bizim tarzımız çok farklı."

Aycan eğitimini Hollanda'da güzel sanatlar üzerine alıyor. Beş yıl ayrı kalıyorlar ama Skype hep açık, birbirlerini görüyor, konuşuyorlar.

Benim tanıdığım Günseli, tüm marjinal görüntüsünün altında muhafazakâr biridir. Ama bunu Aycan'a empoze etmez. Onun kendi ayaklarının üzerinde durması için her şeyi yapar, yaptı da... "Bizim dünyamız farklıydı, şimdikilerin farklı" der.

BABAYLA BULUŞMA

"Peki Aycan, ne kadar Japonsun sen?" diyorum, cevap güzel: "Ben Türkçe biliyorum. Türkiye gündemini biliyorum. Esprilerine aşinayım. İnsanlarla iletişim kurabiliyorum ama bütün özelliklerimle tamamen Japon'um. Tat duygum, olaylara yaklaşımım, değerlerim..."

Babasını altı yıl önce ilk kez ziyarete gidiyor Japonya'ya. Beraber yaşamadıkları halde birbirlerine ne kadar benzediklerini fark ediyor. Konu açılmışken, o güne kadar babanın eksikliğini hissetmiyor mu? "Hiiiç. Annem bana yetiyordu. Bir de Türkiye'ye döndüğümüzde anneannemlerde yaşadım ve dedem vardı. Bu yüzden de o eksikliği hissetmedim. Sadece ergenlik çağında bir ara kavram olarak sorguladım. Babam yok, o zaman bir problem olmalı. Hani kendi kendime yarattım biraz. Ama o da çok çabuk geçti."

Şimdi internet üzerinden yazışıyorlar. Özel günlerde babası ona gerçek bir mektup ve bir paket gönderiyor. Sempatik birkaç hediye...

ZIT KARAKTERLER

Her zaman dikkatimi çeken bir şey var bu anne-kız ilişkisinde. Günseli ne kadar görünür bir insansa, Aycan

her zaman saklı. Aycan'ın ne yaptığını biliyoruz ama resimlerini neredeyse görmüşlüğümüz yok. Yanılıyor muyum?

Beni onaylıyorlar. Günseli "Göstermez" diyor.

Aycan da, "Ben daha kendi kendimeyim. Çok insan beni boğuyor" diyor. Günseli'yle bu konuda zıt olduklarını söyleyebilirim ki, Günseli'nin hayatta biriktirdiği tek şeydir dost.

Anne Bahçeşehir Üniversitesi'nde sanat ve Japonca dersleri veriyor. Aynı yerde çalışıyorlar. Kızı, eğitim için illüstrasyon ve animasyonlar yapıyor. Yaptığı resimleri gün yüzüne çıkarmak için hazır olacağı günü bekliyor. Okula giderken biri kot montunu, pantolonunu giyiyor, gayet sade... Diğeri her biri tasarım takıları ve şapkalarıyla tüm dikkatleri üzerine çekiyor.

Bu renkli anne-kız en çok birbirini kaybetmekten korkuyor. Aycan'ın eve gelme saati geçtiğinde Günseli'nin kalbi pıt pıt etmeye başlıyor. Her anne gibi, "Dışarısı tekin değil" diyor.

Birlikte çok eğleniyorlar. Yemek yapıyorlar. İkisi de Japon yemeklerine bayılıyor, her şeye zencefil, soya sosu koyuyorlar. Birlikte film seyrediyorlar. Aycan filmin içine giriyor, Günseli bakıp kafa boşaltıyor. Bazen Aycan'ın seyrettiği filmlere tahammül edemiyor. Kendisi de en çok evlilik programları ve yarışmaları izliyor, "Buradan Türkiye'yi tahlil ediyorum" diyor.

"TÜRKİYE'Yİ ZOR GÜNÜNDE BIRAKMAM"

Konu Türkiye'den açılmışken, devam ediyoruz.

"Televizyonların değişmesi lazım. Eğer ekranda iyi programlar yapıldığını görürseniz, biz yukarı çıkıyoruz demektir. Şimdi farkındalıktan uzaklaştırıcı programlarla dolu televizyonlar" diyor Günseli.

Ama o bu ülkeyi çok seviyor: "Ben değerlerimi seviyorum. Ben ailemi seviyorum. Ben arkadaşlarımı seviyorum. Bu ülke, dünyada olmayacak nitelikte ilkbahar, yaz, sonbahar, kışı yaşadı; muazzam bir ülke."

Umutsuzluğa kapıldığı oluyor mu diye soracağım ama cevabı da biliyorum aslında. O hepimizi hayata umutla bağlayan bir dost: "İpek'çiğim, her şeyin bir çıkışı vardır, bir de inişi. Şu anda dibe vurduğumuz bir dönem yaşıyoruz. Bu kardeş kavgası ve ötekileştirme meselesinden çok mustaribim. Herkes birbirine şüpheyle bakıyor. Herkes birbirine siyasi bakıyor. Herkes nefret dolu, kin dolu. Çünkü yukarıdakiler de o duygu içerisinde. Biz neden bu kadar birbirimizden nefret ediyoruz ve birbirimizi yiyoruz? Onu sorgulamaya çalışıyorum ve bunu sorgularken de üniversitedeki öğrencilerimin birbirine düşman olmaması için elimden geleni öğretmeye çalışıyorum."

> "BEN TÜRKÇE BİLİYORUM. TÜRKİYE GÜNDEMİNİ BİLİYORUM. ESPRİLERİNE AŞİNAYIM. İNSANLARLA İLETİŞİM KURABİLİYORUM AMA BÜTÜN ÖZELLİKLERİMLE TAMAMEN JAPON'UM. TAT DUYGUM, OLAYLARA YAKLAŞIMIM, DEĞERLERİM..."
> AYCAN KATO

Aycan da uçurumun ucuna gelip gelip umudunu kaybetmek üzereyken, annesi elini uzatıyor. Onun fikirlerinden çok etkileniyor.

Peki ceplerinde Japon pasaportu olan bu iki kadın, hiç kaçıp gitmeyi akıllarına getirmiyor mu? Bu soru karşısında sinirleniveriyorlar.

İlk cevap Günseli'den: "Ben çok şey gördüm. 12 Eylül'ün içinde yaşadım. Türkiye'yi terk etmek zorunda kaldım. Büyük hikâyeler var benim hayatımda. O zaman da ağır şeyler yaşadık. Gitsinler bakalım gitmek isteyenler. Ne yapacaklar başka ülkede? Dünyanın diğer yerleri daha mı yaşanılır? Bu büyük bir travma bence. Şu an 'Ben'i değil, 'Biz'i düşünme zamanı.

Sözü Aycan alıyor: "Evet, benim Japon pasaportum var, tamam mı? İstediğim her yere giderim, ama gitmem. Dese ki Japonya 'Japon pasaportunu elinden alıyoruz, geleceksin...' alsınlar, gitmem ben. Alın, bana ne yani. Seviyorum ben Türkiye'yi. Ve zor günde terk etmem.

Günseli, bu günlerde harıl harıl çalışıyor. Çağla Cabaoğlu Galeri'nin organizasyonuyla Miami'de büyük bir fuara katılacak, ardından da New York'ta... Sonra Venedik için bir projesi var.

Aycan, haftanın üç günü spor yapıyor. Festivalleri, konserleri, ev partilerini seviyor.

Ama en çok birbirlerini seviyor bu anne-kız... Sohbetimiz bitiyor, ellerinde yine zencefil kokan yemeklerle salona giriyorlar, Günseli'nin neşeli kahkahasıyla sofraya oturuyoruz. Bu Japonların tadına doyum olmuyor sevgili okuyucu. Onların renkli dünyası herkese açık. Bazen bir resimde, bazen bir sofrada, bazen yol üstü iki kelamda... ❖

Etkilenmemesi mümkün mü? Aycan Kato, Hollanda'da güzel sanatlar okudu ama çizgilerinde Japon oluşunun etkileri görülüyor.

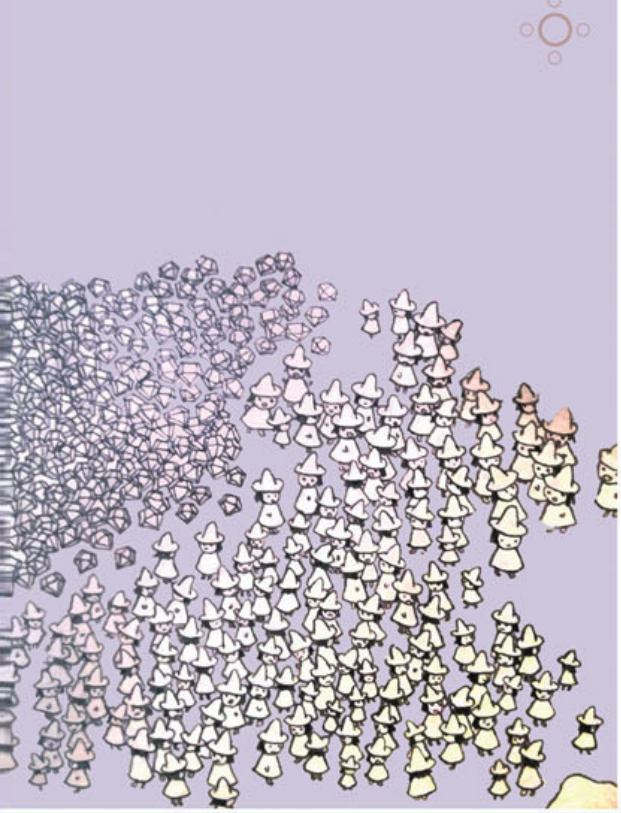

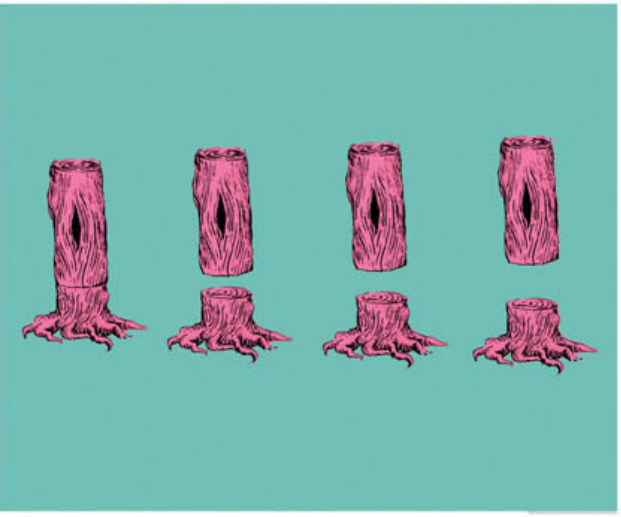

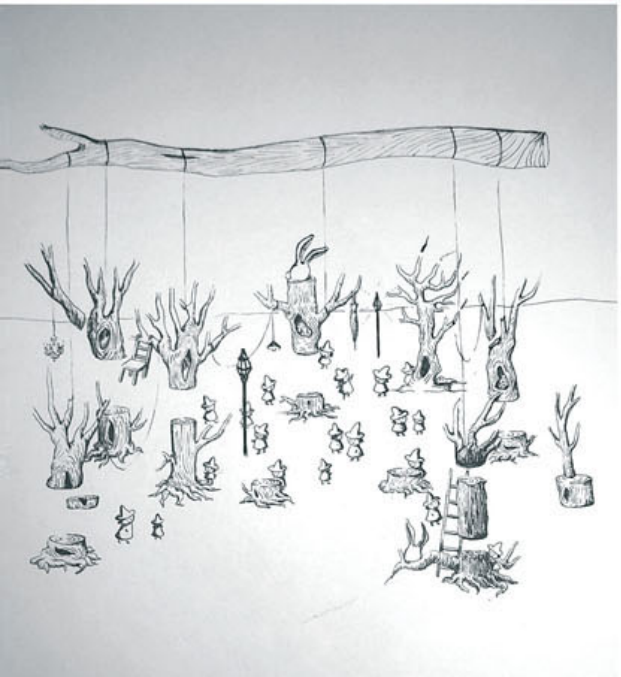

Cartier'nin Cactus koleksiyonundan bir yüzük...

Sanat&Tasarım

2016'NIN EN İYİ TASARIMLARI

RESSAM HÜLYA BOTASUN

İŞ SANAT'TA YENİ SEZON

2016'NIN EN İYİ TASARIMLARI

DOĞAN BURDA DERGİ EDİTÖRLERİ, MİMARİDEN MÜCEVHERE, MODADAN OTOMOBİLE GERİDE BIRAKMAYA HAZIRLANDIĞIMIZ YILIN EN İYİ TASARIMLARINI SEÇTİ. YARATACILIK, İŞLEVSELLİK VE ESTETİK BİR ARADA....

EN İYİ MİMARİ: BEYAZIT DEVLET KÜTÜPHANESİ RESTORASYON VE RESTİTÜSYON PROJESİ

KİM SEÇTİ: ESRA AYTEKİN (MAISON FRANÇAISE YAYIN YÖNETMENİ)

2016 yılı içinde kişisel olarak beni en mutlu eden mimarlık haberleri arasında ilk sırayı, Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nin Tabanlıoğlu Mimarlık tarafından restore edilmesi haberi aldı. Pek çok yeni ve son derece modern, fütüristik yapılar gökyüzüne doğru uzanırken, "Neden bu proje?" diye sorarsanız, "Tamamen duygusal" derim. Yanlış ya da eksik yapılan onlarca restorasyon projesine üzülürken ve bu projeler hakkında konu yaparken 'restitüsyon' kısmına değinemezken Tabanlıoğlu Mimarlık, 14'üncü yüzyılda inşa edilen ve Beyazıt Camii Külliyesi'nin bir parçası olan, şu anda kütüphane olarak kullanılan yapının rölöve, restitüsyon ve restorasyon çalışmalarına ek olarak modern bir kütüphane olarak yeniden işlevlendirilme işini de kusursuz bir biçimde gerçekleştirdi. Ve böylece tarihi yapılarla kurulması gereken modern bakış açısının nasıl şekillenmesi gerektiği konusunda çok güzel bir örnek teşkil etmiş oldu. Günümüz şartlarına uygun hizmet verecek şekilde yenilenen kütüphane, ender bulunan kitapların doğru bir biçimde saklanması ve sergilenmesine imkân tanıyacak şekilde projelendirilmiş. Mekânın geçmişi ve gerçekliğini yücelten, tarihi dokuya sessiz ve zarifçe eklenen modern altyapı ile bu restorasyon projesi "Kalbimi tam olarak 12'den vurdu" diyebilirim.

EN İYİ MÜCEVHER:
CARTIER
CACTUS DE CARTIER

KİM SEÇTİ: ECE ERASLAN
(REVOLUTION YAYIN YÖNETMENİ)

Bir sonraki başyapıtınız için doğadaki milyonlarca bitkinin arasından ilham kaynağınız olarak kaktüsü seçer miydiniz? Bugüne kadar Cartier'den başka, kaktüsten yola çıkarak gerçekten muazzam estetik ve tasarım kodlarına sahip mücevher koleksiyonu yaratan bir marka daha olmadı. Özgür, güçlü ve heykel heybetine sahip olarak nitelendirilen Cactus de Cartier koleksiyonu, geometrik açıdan kusursuz oranlara sahip, keskin hatları yumuşatılmış, 18 ayar altın üzerine pırlanta, zümrüt, lapis lazuli, karnelyan ve krisopraz gibi değerli taşlarla süslü yüzük, bilezik, gerdanlık ve küpelerden oluşuyor. 'Çölün çocukları' olarak bilinen kaktüsler güçleri ve dayanıklılarıyla ünlüdür; dondurucu gecelere ve gündüzün yakıcı güneşine dayanırlar. Şafak saatinde çiçek açan kaktüslerin ilkel ve yalın güzellikleri Cactus de Cartier tasarımlarında komplike ve ihtişamlı parçalara dönüşüyor. 'Yılın en özgün ve iyi mücevher tasarımı' sıfatını sonuna dek hak eden bu koleksiyonu, marka, dualitenin bazen nazik bazen de zalim ruhunun karışımı olarak betimliyor.

EN İYİ TASARIM: LIFT-BIT

KİM SEÇTİ: MELDA NARMANLI ÇİMEN

(MAISON FRANÇAISE, ELLE DECOR VE EVİM YAYIN DİREKTÖRÜ)

Bugüne kadar birçok değişik bakış açısı ve felsefeyle tanımlanan 'iyi tasarım' formülü, aslında her kullanıcı ve/veya izleyici için farklı denklemler barındırır. Üstelik bir tasarımın aynı kişi üzerinde yarattığı etki, içinde bulunduğu zaman, mekân ve ruh haline göre de değişkenlik gösterebilir. Bazen o ana kadar hiç denenmemiş bir malzemedir size ilginç gelen; bazen de sadece bir renk tonu. Form, fonksiyon ve inovasyon arasındaki rekabet kıyasıya sürerken -ki aslında hepsi aynı bütünün tamlayanlarıdır- bir bakarsınız ihtiyaçlar devreye girmiş ve tüm kriterlerinizi rafa kaldırarak karar verme sürecinizi ele geçirmiş. Ben showroom'larda kalıp hayata karışamayan 'zorlama' tasarımlardan haz etmem; her zaman içinde hümanizm, otantizm, duygu ve sürprizler olan, kullanıcıyı da oyununa dahil eden mobilyalardan etkilenirim. 2016 yılında da bu değişmedi. Son beş senedir global ekonominin sert dalgalarından payını alan sektörün dev oyuncuları, bu sene çok heyecan verici koleksiyonlar çıkaramamışlardı. Aralarında en çok etkilendiklerimden biri, Carlo Ratti Associati tarafından geliştirilen ve ünlü İsviçreli tasarım markası Vitra'nın yardımıyla hayata geçirilen Lift-Bit oldu. Lift-Bit, mobil uygulaması veya el hareketleriyle idare edilebilen modüler ve interaktif bir mobilya sistemi. Kanepe, koltuk, yatak veya sandalyeye dönüşebiliyor. Nesnelerin interneti ağının da mobilya sektöründeki ilk örneği. "Kanepem; televizyon mu seyrediyorum, kitap mı okuyorum, uykum mu geldi anlasın istiyorum" diyorsanız, tam size göre. Ayrıca çok alıngan! Bir müddet onunla ilgilenmezseniz sıkılıyor ve size "Ben buradayım" dalgaları gönderiyor!

EN İYİ OTOMOBİL:
ALFA ROMEO GIULIA

KİM SEÇTİ: HIRANT KASAPOĞLU
(AUTO SHOW YAYIN YÖNETMENİ)

İtalyan otomobil üreticisi Alfa Romeo'nun bu yıl piyasaya tanıttığı Giulia modeli, Auto SHOW dergisinin de dahil olduğu uluslararası Altın Direksiyon yarışması jürisi tarafından 2016 yılının en güzel otomobili seçilerek Altın Direksiyon ödülünü kazandı. Yarış pilotları, otomobil dergisi yayın yönetmenleri, teknisyenler ve tasarımcılardan oluşan 29 kişilik uzman jüri, Alfa Romeo Giulia'yı en güzel otomobil sıralamasında birinciliğe layık buldu.

Alfa Romeo Style Center tarafından tasarlanan Giulia, geleneksel İtalyan tasarımını, sofistike ve modern malzemelerle buluşturarak klasik Giulia formlarını günümüze taşıyor.

100 yılı aşkın bir tarihe sahip olan Alfa Romeo markası, bu yıl 41'inci kez düzenlenen Altın Direksiyon yarışmasında daha önce de GTV (1995), 147 (2000) ve Giulietta (2011) modelleriyle, otomotivin en önemli Oscar ödülünü Milano'daki müzesine götürmüştü.

EN İYİ SAAT:
AUDEMARS PIGUET ROYAL OAK CONCEPT SUPERSONNERIE

KİM SEÇTİ: ECE ERASLAN
(REVOLUTION YAYIN YÖNETMENİ)

Sadece yılın değil, tüm zamanların en iyi tasarımlarından. Bir saate 'iyi' diyebilmek için görsellik kadar işlevselliğine de bakılması gerekiyor. Kısaca AP Supersonnerie olarak bahsedeceğimiz saat, ultra hafif titanyumdan altıgen formundaki kasası ve kadran görünümüyle son derece fütüristik, erkeksi ve güçlü bir his uyandırmasına rağmen aslında saat dünyasının en zarif iki komplikasyonunu barındırıyor: Dakika tekrarlayıcı ve tourbillon. "Nedir bu dakika tekrarlayıcı?" diyenler için açıklayalım; kasa üzerinde saat 8 konumundaki butona bastığınızda çanlar devreye girerek size zamanı saat, 15'er dakika ve dakika olarak, sesli şekilde söylüyor. AP Supersonnerie, adı üzerinde, bunu bugüne kadar en berrak ve yüksek sesle yapabilen kol saati konumunda. Mekanik bir saate dakika tekrarlayıcı işlevini eklemek sadece yüksek saatçilik alanında uzman markalara mahsustur; bunu kronograf yani zaman tutma ve tourbillon özellikleriyle birleştirmek ve ses kalitesini de bugüne dek görülmemiş oranda yükseltmek; her şeyin üzerine bir de son derece ergonomik, hafif, 20 metreye kadar suya dayanıklı ve şık bir tasarımla sunmak büyük bir alkışı hak ediyor. "Sadece 20 metre mi?" demeyin, çünkü dakika tekrarlayıcı işlevi için kasalar daha ince çalışılmalıdır, bu su geçirmezliği etkilediği için bu modeller genellikle en fazla 5 metreye kadar suya dayanırlar. Zaten bu kadar komplike ve şık bir saat takarken yapmak isteyeceğiniz son şey dalmak olabilir.

EN İYİ TEKNE:
BAVARIA E40- YELKENLİ GİBİ MOTORYAT

KİM SEÇTİ: EYÜP ÖZEL
(YACHT TÜRKİYE YAYIN YÖNETMENİ)

Alman yat üreticisi Bavaria, 2016'da ilginç bir motoryata imza attı. Yelkenli ile motoryat karışımı bir konsept ile yaratılan 12.29 metrelik E40, sürtünmeyi minimuma indiren gövde tasarımı sayesinde yakıt sarfiyatını minimuma indirirken, hibrit motor seçeneği ile de çevreci yönünü ortaya koyuyor. Tasarım ve mühendisliği Hollandalı Vripack firmasına ait teknede ilk göze çarpan; sıradışı yerleşim planı... Ön ve arka kamaraların birbirinden bağımsız yerleştirilmesi... Büyük yan ve tavan camları ile yaratılan ferah salon... Ve teknenin hemen her yerinin büyük depolama alanlarına sahip oluşu... Esas göze çarpan sıradışılık ise salonda kıçta konumlandırılan kumanda mahalli. Kaptan arkada tıpkı bir yelkenli gibi tekneyi kumanda edebiliyor. Bu sayede de konuklara arkasını dönmeden seyir imkânı yakalıyor ve teknede her alandaki herkesle sosyalleşebiliyor. Tekne yavaş gittiği için (maksimum hızı 10 knot) tıpkı yelkenli seyri gibi bir tat veriyor. Stabilitesi ile de öne çıkan motoryat, gövde altındaki özel tasarımı sayesinde yalpa yapmıyor, dalga aldığında ise anında duruşunu düzeltebiliyor.

EN İYİ MODA TASARIMI: SANAYİ 313

KİM SEÇTİ: IŞIN GÖRMÜŞ (ELLE YAYIN DİREKTÖRÜ)

2016 özelinde olmasa bile yabancı tasarımcılar tarafından taklit edilen ve kopyalanan ayakkabı ve terlikleriyle benim gönlümde taht kuran Sanayi 313'ü çok başarılı buluyorum. Modellerin el işleri Hindistan'da artizanlara yaptırılıyor ve parçalar İtalya'da bir araya getiriliyor. Çok meşakkatli bir süreçten geçen bu sanat harikası kıvamındaki terlik ve ayakkabılar, şu an dünyanın dört bir tarafında satışta. İnce el işçiliği, tasarımdaki detaylar ve kullanılan malzemelerdeki kalite, diğer markalardan anında Sanayi 313'ü ayrıştırıyor.

EN İYİ TEKNOLOJİK ÜRÜN:
LENOVO THINKPAD YOGA X1

KİM SEÇTİ: CENK TARHAN
(CHIP ONLINE YAYIN YÖNETMENİ)

Tasarım açısından baktığımda, "2016'da benim için en başarılı ürün Lenovo Thinkpad Yoga X1" diyebilirim. Bunun nedeni öncelikle ürünün çok yaratıcı bir şekilde üretilmiş olması. Alıştığımız soğuk laptop konseptine üç farklı kullanım şekli sunarak yeni bir hayat öpücüğü getiriyor. Gerektiğinde laptop, gerektiğinde tablet, gerektiğinde ise rahat film izlemek ve multimedia tüketmek için 'çadır' modunda kullanılabiliyor. Ürünün tasarım kalitesi Lenovo'nun Yoga serisinde gösterdiği ihtimamın izlerini taşıyor ve bunu her ayrıntıda görmek mümkün. Dahası, sadece tasarım ve kaliteli malzeme üzerine eğilmekle kalmamışlar, aynı zamanda performans, hız ve genişleme seçenekleri konusunda da çıtayı bir adım yukarı taşımışlar. 2016'da Red Dot ödülünü kazanmış olması da kararımı verirken beni etkiledi.

HÜLYA BOTASUN

"ŞU AN AKIM DİYE BİR ŞEY YOK, RESİM YAPMAK VAR SADECE"

Ressam HÜLYA BOTASUN, bu ay 20 yıl aradan sonra ilk kişisel sergisiyle sanat izleyicisinin karşısına çıkıyor. Sergi öncesinde buluştuğumuz Botasun, günümüzün para ile fazlaca iç içe geçmiş havalı sanat ortamlarını eleştirirken, "Yaptığın şeyin biricik olması lazım" diyor ve soruyor: "Biricik olmayan bir şeyin sanat tarihindeki yerini kim belirleyecek?"

AYŞEGÜL SAVUR ÖZGEN / fotoğraflar ALTAN AYKAN

"BEN ASLINDA UZUN ZAMAN kişisel sergi yapmaktan hiç haz duymadığımı düşündüm; çünkü şöyle bir duygu yaratıyor bana toplum: Çok janjanlı, sabun köpüğü, çok paralı ve çok şişko herkes. Egoları şişmiş, davranışları şişmiş, giysileri şişmiş. Biz niye zengin olalım anlamadım. Ben resim yapan bir insanım, zengin olamam ki... Benim cipim olursa, resim yapmıyorumdur, başka bir işle uğraşıyorumdur. Cip alacak kadar yaşlandıysam ayrı konu. Damien Hirst mesela... Kim ona o kadar para verir de, bir kuru kafanın üzerini pırlantayla kaplattırır? Bu bir ticaret... Böylece büyük dünya öyküsünün içine giriyorsun. Korkunç bir şey bu. Yaptığın şeyin biricik olması lazım. Biricik olmayan bir şeyin sanat tarihindeki yerini kim belirleyecek?"

Söylediklerinden de anlayabileceğiniz üzere ressam Hülya Botasun'un, günümüzün görmek, görülmek, daha fazla para kazanmak, rant yapmak odaklı 'sanat' ile arası iyi değil ve pek çok kişiyi kızdıracak laflar edebiliyor. O, Marmara Üniversitesi resim bölümünden mezun, öğrencilik yıllarından bu yana bir yanı hep anti ve çılgın kalan, kapitalizmin dayatmalarına ve yarattıklarına karşı çıkış yolları arayan bir sanatçı. Bir zamanlar, sanatçı atölyelerinin bir arada toplandığı Manastır günlerinden geçmiş, 10-15 sanatçının toplanıp bir başka sanatçının atölyesine aniden gittiği, kolektif bilincin fazla olduğu günleri yaşamış.

Sıkı sanat izleyicilerinin aklında 'küçük mavi adamları' ve 'Mimesisler' serisi ile yer eden Botasun, bu kez 20 yıl aradan sonra ilk kişisel sergisi ile Teşvikiye'deki Derinlikler Sanat Galerisi'nde olacak. 15 Aralık'ta başlayıp, 7 Ocak'a kadar sürecek sergide Botasun'un son 20 yılda ürettiği eserlerin karma seçkisi yer alacak. "Beğenerek çalıştığı işlerin bir toplamı" denebilir.

İKİ ATÖLYE SOYGUNU VE ANNELİK

Botasun "Neden 20 yıl beklediniz?" sorusuna yukarıdaki cümlelerle açıklama getirmeye çalışsa da bazı başka detaylar da var. Mesela anne olmuş, çocuk büyütmüş ve atölyesi iki kez soyulduğu için eserleri oraya buraya dağılmış. O dönemden sonra da epey öfkelenmiş. Ama bir yandan da "İnsanın hayatı zaten dümdüz olmak zorunda değil" diyor. Ressamlık, her gün atölyeye girip mutlaka en az yarım saat resim yapmak demek değil ona göre. "Senelerce bir şey yapmazsın, sonra bir gün kafanda bir şey olgunlaşır ve üç günde çalışmanı bitirirsin. Yani bir aydınlanma anı, ben ona çok inanırım" diye konuşuyor.

Bu yıllar boyunca elbette karma sergilerde yer almış Botasun. Eserlerine bakınca farklı temalar görüyorsunuz. Geçmişte 'Mimesisler'deki gibi minyatüre yakın çalışmaları var. En çok etkilendiği isim Marcel Duchamp. Bakıyorsunuz bir dönemi ona yakın. Bu kadar moda olmaya başlamadan önce çizdiği ve hâlâ devam ettiği kediler var bir de ve diğer hayvanlar... Botasun, yüzünde bir gülümsemeyle bu hayvanları anlatıyor: "Bu hayvanların her biri birer portre aslında. Mesela oğlum aslan, bir arkadaşım karga; çünkü çok

Sergiye hazırlık Ağaç dalları, Beyoğlu'ndaki atölyesinde buluştuğumuz Hülya Botasun ile özdeşleşen çalışmalardan.

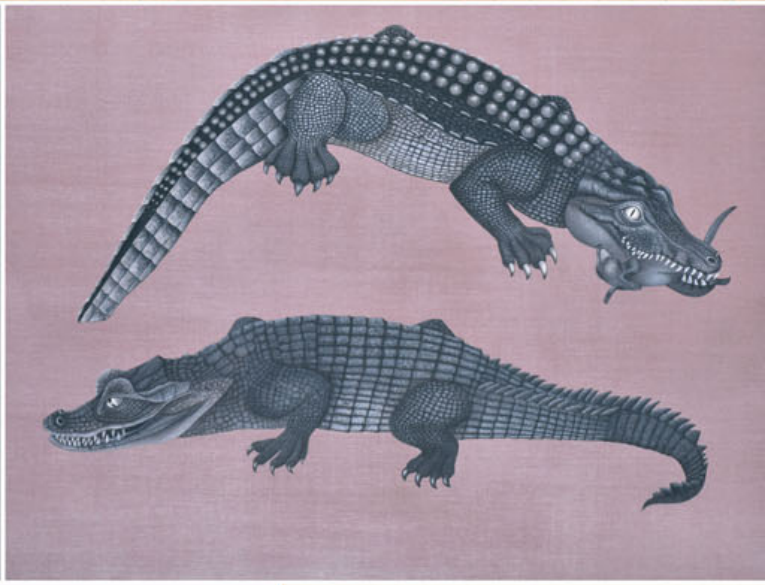

Atölye ortamı
Botasun'un her birini, bir insana benzeterek çizdiği hayvanlar dikkat çeken resimlerinden.

bilge bir kişi, bir diğeri kirpi... Bazen timsah... Aslında ben bir konu bulup, onun üzerine çalışıyorum" diyor. "Bir yanda kendisiyle özdeşleşen ağaç dalları ve tuvalinde oğlu Deniz'in portre çalışması... Her biri birbirinden farklı...

"Ruh halinize göre değişiyor mu çalışmalarınız" diye soruyorum, cevap şöyle geliyor: "Ruh hali denemez, bilgiye dayalı daha çok. Ne yapmak istediğinle, konuyu nereye götürmek istediğin ile ilgili. Ben çok okurum. Bu sayede hayatınıza hiç girmeyecek binlerce insan ve macera çıkar karşınıza. Bunlar sizi resme de götürür, sinemaya da, tiyatroya da. Hiçbir şey boş değil. Bir gün onlara geri dönersin elbet. Onlar bir yerde birikip, gün ışığına çıkıyor. Bu bir tuvalin üzerinde de olabilir, bir heykelde de... Mesela benim küçük garip heykellerim de var."

"BU DÖNEMDE AKIM MI KALDI?"

Botasun, resimlerindeki konu farklılıklarına rağmen çizgisinin tanındığını söylüyor. Hangi akıma girdiği konusundaki cevabı ise çarpıcı: "Bence hiçbir şeye girmiyor. Çünkü akım diye bir şey yok, bu dönemde akım kalmadı ki, resim yapmak diye bir şey var sadece..."

PARA HAYATTAYKEN GELMEZ Mİ?

Şimdi, sanatçının hayattayken para kazanması konusuna dönelim. Botasun hatırlarsanız, "Ben niye para kazanayım ki, cipe bineyim ki?" diye soruyordu. "Bu biraz acımasız bir yaklaşım değil mi, sanatçılar yaşarken illa perişan mı olmak zorunda, başarı neden hayattayken karşılığını bulmasın?" diye soruyorum. "Ben sadece para odaklı iş yapılmasına karşıyım" diyor; "Sanatçının ideali olmalı. 15-16'ncı yüzyılda Cranach'ın en yakın arkadaşı reformist biri: Martin Luther. Adam, alkolün yasak olduğu zaman bir köyde bira içerek, kiliseye gidip resim yapıyor ve çalışmalarını kabul ettiriyor. Engizisyon var o dönem, sizi mahvederler. Dünyanın gerçeği görüp, şu ya da bu dille ortaya koyabilecek aydın insanlara ihtiyacı var. Bu ressam da olabilir, heykeltıraş da sinemacı da..."

"SANAT FUARLARI HAVA ATMA YERİ GİBİ"

Bu yapılmıyor mu peki? Geçen ay yapılan Contemporary İstanbul'a katılımın bu yıl da arttığını, hatta Tempo olarak bizim de fuarı kapağa taşıdığımızı hatırlatıyorum Botasun'a... Bu konuda görüşleri farklı. "Şimdi burada da bir masumiyet yok, hava var" diyor ve ekliyor:

> "DÜNYADA PARA VARSA ETİK KALMAZ, SANATIN İÇİNDE DE PARA ÖNE ÇIKARSA YİNE ETİK KALMAZ. SANATÇILAR EN AZINDAN DÜZENE KARŞI ÇIKABİLİR."

"Diyelim ki ben o gün çok şık giyindim, cebimde para olmadığı halde resim alıcısı gibi gezdim. Niye? Çünkü mutluluk veriyor bu bana. Çağın hastalığı, kendin gibi değilsin hiçbir yerde. Herhangi bir fuara gittiğinde spesifik bir konu görmelisin. Her telden çalması bence çok iyi durmuyor. Dünyada para varsa etik kalmaz, sanatın içinde de para öne çıkarsa yine etik kalmaz. Sanatçılar en azından düzene karşı çıkabilir."

Botasun, bu tür sanat etkinlikleri para odaklı gördüğünden, son sorumuz da bu bakışa yönelik: "Peki sizce Türkiye'de sanatı gerçekten takip etmek isteyenler ne yapmalı, nasıl bir yol izlemeli?" Botasun "Bu işin profesyonel dünyasıyla ilgisi olmayan bir insansa bir kere yalnız başına çıkıp, galeri gezmeli. Sonra o galerilerin içinde geze geze 'Ben bu işleri beğeniyorum' diyecektir. Sonra onların ne olduğunu öğrenmek için araştıracak, okuyacak. Dolayısıyla resim okumayı öğrenecek. Resim seviyorsa mutlaka kitap da seviyor olacaktır. Ben yurtdışında adını sanını bilmediğim sergilere de girsem, önce sanatçının ruh halini anlarım. Sonra bakarım, hangi materyalleri kullanmış, sonra bunları nasıl yerleştirmiş, yani beni nasıl etkilemeye çalışmış, çünkü yerleştirmek çok önemli bir şey" diye cevap veriyor.

"NİYE YAPIYORSUN ARKADAŞ BUNU?"

Sanatın paradan ayrı tutulması günümüzde elbette imkânsız. Botasun da buna karşı koymuyor. "Ben tamamen ticari amaçlarla, bize sanat olmayan şeylerin sanat diye dayatılmasına karşıyım" diyor. "15-16'ncı yüzyılda yapılan bir işten ben bugün bile etkileniyorsam, bu düşünsel olarak bir şaheserdir. Sanat böyle bir şey. Ama insanlar bugün ne yapıyor? Kolay anlaşılan, okunmayan, hemen görülen etkilenilen işler... Taş koyuyor, kuru kafayı süslüyor, kılıç, boynuz takıyor. Peki niye yapıyorsun arkadaş bunu? Sanat tarihini iyi bilmek lazım." ❖

SANAT İÇİN İŞ SANAT:
17'NCİ SEZON SİZİ BEKLİYOR

İstanbul'un kültür haritasına katıldığı 2000 yılından bu yana uluslararası çapta pek çok ismi sanatseverlerle buluşturan, Türkiye'deki sanatçıları dikkat çekici yeni projelerle sahnesine misafir eden İş Sanat, bu sezon da yine iddialı bir programla her yaşta izleyicinin karşısına çıkıyor. İş Sanat'ın sanat yönetmeni FİLİZ OVA ile 17'nci sezonun programını, dikkat çekici etkinlikleri konuştuk.

EYÜP TATLIPINAR

BU SEZONUN ***programından "Keşfedin", "Kaçırmayın" diyebileceğiniz öneriler alabilir miyiz?***
Favori konserlerim arasında Andres Gabetta yönetimindeki Cappella Gabetta'nın Simone Kermes ve Vivica Genaux'ya eşlik edeceği konser var. Öncelikle Simone Kermes ve Vivica Genaux çok güçlü ve renkli yorumcular. Konserin içeriği 18'inci yüzyılda mezzo-soprano Faustina Bordoni ve soprano Francesca Cuzzoni arasında gerçekleşen ve Handel, dönem bestecileri ve hatta izleyicilerin de kızıştırdığı reel bir çekişmeden yola çıkan bir program. Her iki sanatçı da çok renkli karakterler ve çok etkileyici bir sahne hakimiyetleri var. Çok merak ettiğim bir diğer sanatçı ise genç solistimiz Clara-Jumi Kang. Bence yeni çocuk etkinliklerimiz de yaşınız ne olursa olsun kaçırılmaması gerekenlerden. Çocuklar için 'Müzikli Masallar' etkinliğimiz, 11 Aralık'ta prömiyer yapacak. Gençlerin en sevdiği oyunculardan Hande Doğandemir, bu etkinliğimizde konuk anlatıcı olarak yer alacak. Oyuncularımız Selim Can Yalçın ve Aytek Önal hikâyeleri canlandırırken, her masala ayrı seçilen müzikler piyanistimiz Eren Aydoğan tarafından seslendirilecek. Küçükten büyüğe birçoğumuzun bildiği, Hans Christian Andersen'in 'Çirkin Ördek Yavrusu' ilk oyunumuz olarak sahnede hayat bulacak.

Can Yılmaz'ın çocuklara yönelik 'Fantastik Hikâyeler Makinesi' gösterisi izleyicilere ne vaat ediyor?
Ben oyun senaryosunu okurken çok eğlendim. Gerçekten de Can Yılmaz'ın hem kalemine hem de fikirlerine bir kez daha hayran kaldım. Can Bey'in kahramanı Ömer, büyükbabasının bir hediyesi ile zamanda yolculuğa çıkıyor. Tarihte birtakım buluşlara tanıklık ve hatta müdahale ediyor. Dilerseniz ben bu kadarını anlatayım. Yönetmenimiz Serdar Biliş'in gözünden modern ve hareketli bir oyun bekliyor bizi. Yine müzikli bir oyun olacak tabii. Genelde klasik müzik olur oyunlarımızda; bu kez 'rap' şarkılar yazıldı ve besteleniyor. Biz de heyecanla bekliyoruz. Büyük küçük tüm izleyicilerimizin 29 Ocak (Pazar) prömiyer günümüzü ajandasına kaydetmesini tavsiye ederim.

Programdaki 'Türk Rock Antolojisi' ilgi çekici görünüyor. Ne olacak bu gösteride?
İki yıl önce 'Rock Antolojisi'nin ilkini yaptık İş Sanat'ta. Projenin mimarı ve yaratıcısı Sabri Tuluğ Tırpan. Murat Beşer'in sunumuyla, Güven Erkin Erkal'ın geniş arşivinden seçilen görsel ve görüntülerle, 1968 sonrası Türkiye rock müzik tarihi tekrar yaşatıldı. Fakat 90 dakikada sadece bir bakış atabildik. "Tadı damağımızda kaldığı için konserin ikincisini yapmak üzere o zaman sözleştik" diyebilirim. Farklı projelerde Tuluğ Bey ve ekibi ile bir araya geldiğimizde bu konu tekrar tekrar açıldı ve sonunda ikinci konseri bu sezona hazırladılar. Yine rock tarihinden görüntüler ve gazeteci yazar Murat Beşer'in anlatımıyla gerçekleşecek projede, geçen konserden farklı olarak daha çok konuk sanatçı ağırlayacağız. Doğan Duru, Mert Fırat, Serhat Mustafa Kılıç, Pamela Spence, Seyyal Taner ve Özkan Uğur ile hem çok renkli hem de çok ilginç bilgi ve anekdotların paylaşıldığı bir akşam olacak.

İstanbul'a geliyorlar *(Soldan sağa saat yönünde)* **David Garrett, Viyana Gecesi, Clara Jumi Kang, Rengim Gökmen, Dietrich Paredes, Simone Kermes ve Vivica Genaux.**

Yılbaşı konseri biletleriniz yine tükenmiş durumda. Yıllar içinde en fazla ilgi gören etkinlikleriniz hangileri oldu?

Yeni yıl konserimiz her sene, en çok ilgi gören konserlerimizden. İş Sanat'ta Strauss geceleri gelenek haline geldi. Uzun yıllardır her sene yeni yılı bu konserle karşılarız. 'Yeni Yıl Konseri'mizi genelde açılış konseri ve dans gösterileri izliyor. Bu sezonun en çok ilgi gören bir diğer konseri ise İstanbul Opera Orkestrası'nın, Venezuelalı şef Dietrich Paredes yönetiminde David Garrett'a eşlik edeceği konser. Garrett bu konserde, keman repertuvarının en çok sevilen konçertolarından Tchaikovsky 'Re Minör Konçertosu'nu seslendirecek. 'Romeo ve Juliet Uvertürü' ve '4. Senfoni' ile rüya gibi bir akşam olacak. Yerli projelerimiz de biletleri çok hızlı tükenen konserler arasında yer alıyor. 1 Aralık'taki Tarık Sezer ve Dostları mesela... Yine Paco Pena da biletleri hızlıca tükenen konserlerimizden.

Bir sezonun programını hazırlarken nelere dikkat edersiniz? Belli kriterler var mı bu konuda?

Öncelikle büyük ustaların yanı sıra müzik dünyasında yıldızı henüz yeni yükselen ve İstanbullu sanatseverlerin tanımadığı sanatçıları izleyicilerimizle tanıştırma ve buluşturmayı amaçlıyoruz. Yerli ve yabancı sanatçıların bir araya geldiği özel projeler yaratmak ve yerli konserler serimizde salonumuz için yaratılan özgün projelere ev sahipliği yapmak da misyonumuzun en önemli kriterleri arasında. Örneğin bu sezon büyük usta Gidon Kremer'in konuğu, klasik müzik dünyasında bu aralar yeteneğiyle kendinden bolca söz ettiren kemancı Clara Jumi–Kang... Yine Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ve akordeonun prensesi olarak anılan Ksenija Sidorova konserini de örnek olarak gösterebilirim. Bir diğer konseri ise, Michael Feinstein ve Aycan Teztel yönetimindeki İstanbul Superband'in bir araya geleceği 'The Sinatra Legacy' adıyla Frank Sinatra şarkılarına adanmış etkinliğimiz oluşturuyor. Yerli projelerimizde çeşitliliği artırarak, izleyicilerimize farklı sanatçıların İş Sanat sahnesi için hazırladıkları özel programlar sunuyoruz. Hayko Cepkin'in akustik söyleşisi böyle bir proje mesela. Aralık ayında gerçekleştireceğimiz Sertab Erener konseri bir diğer özel projemiz... Erener'i bir yaylılar

İş Sanat Sanat Yönetmeni Filiz Ova

beşlisiyle dinleyeceğiz. Önem verdiğimiz bir diğer konu ise kültür sanata ilgiyi artırmak, çocukları da düşünüp şimdiden geleceğin sanatseverlerini yetiştirmek. Bu yıl da çocukları ve ebeveynlerini düşünerek iki yeni oyun hazırlıyoruz. En çok çocuk izleyicilerimizin oyunlar sırasında yaptıkları yorumlarla eğleniyoruz. Mesela Pamuk Prenses'e tam elmayı eline aldığında "Yeme, yeme" diye bağıranlar olmuştu.

2006'dan bu yana sanat dünyasında, organizasyonların çeşitli kademelerinde yer alarak bulunuyorsunuz. İzlenimlerinizi alabilir miyiz? Uluslararası düzeyde Türkiye'deki etkinliklere sanatçı ilgisinde bir değişim yaşanıyor mu?

Sektörün geneline baktığımızda daha rekabetçi bir ortamla karşı karşıya olduğumuzu söyleyebilirim. Bu yaratıcılığı olumlu yönde tetikleyen bir gelişme bence. İş Sanat, Türkiye İş Bankası'nın desteğiyle var olan bir kuruluş olması nedeniyle sanatçılarla özgün projeler geliştirmekte daha geniş bir özgürlüğe sahibiz. Sanatçıların İstanbul'a ilgisinin giderek arttığı bir dönem yaşadık geçmişte. Uluslararası piyasanın radarında veya turne planlarında önemli bir nokta haline gelmeye başlamıştık. Batılı sanatçıların bulunduğumuz coğrafyaya gelmek hususunda çekindiği dönemler olabilir ama bunları aşacağımıza inanıyoruz. ❖

TRUMP

CADDE

KIŞA ÖZEL ÜSTÜ KAPALI

Al Takheer Shisha Lounge
BENELUX
CHEFS & CHEFS
CHINESE & SUSHI EXPRESS "on the way"
FIYORT
KAHVE LİMANI
KASAPDÖNER
KUĞU PASTANELERİ
nann's ANADOLU MUTFAĞI & CAFE
Papi PA&PI CADDE
Salaş
SUBWAY
Tattoopark
TREND cadde
@usta bir anadolu lezzeti

TRUMP CADDE, TRUMP ALIŞVERİŞ MERKEZİ
TERAS KATINDA.

MECİDİYEKÖY / ŞİŞLİ - T 0 212 348 78 67
http://www.facebook.com/TrumpAVM
https://twitter.com/TrumpAVM
http://instagram.com/TrumpAVM

TRUMP
ALIŞVERİŞ MERKEZİ
www.trumpalisverismerkezi.com

Le Fooding'in öncüsü yemek eleştirmeni Alexandre Cammas.

JULIE BALAGUE

Gastronomi

MUTFAKTA FRANSIZ İSYANI: LE FOODING

LE FOODING:

YEMEKTE KURALIN DEĞİL, HAZZIN ADI

Tüm dünyada "Mutfak kuralları" denince akla gelen ülke Fransa. Ama şimdi, Fransa'nın yemekten haz almayı geri planda bırakan o katı mutfak kurallarına, reçetelere, Michelin yıldızlarına ve o yıldızları almak için 'mecbur olunan' gerekliliklere karşı çıkan, masanın ortasına yemekten alınan keyfi koyan bir isyan var. Yemekte Fransız isyanının adı Le Fooding. Hem bu hareketi tanımak, hem de baş isyankârla sohbetimizi okumak için buyrunuz.

NİLAY ÖRNEK

LİZBON ne şikemperver bir şehirdi. Sabah kahve yanında Belem turtalarıyla güne başlıyor, öğlen 'tartaria'da steak'ten somon'a türlü türlü tartarlar yiyor, akşam bir Prego (sarımsakla pişmiş dana etli sandviç) 'atıyor', akşamsa 'kabuklulara' giriyorduk.

Arada tavsiyeler üzerine gittiğimiz üç restoranın da, adının yanında bir şef ismi var. Rahat ortamlar, harika müzikler, basit gibi görünen ama ağızda lezzet patlamalarına yol açan, çok iyi tekniğin kullanıldığını belli eden yemekler ve makul hesaplar...

Orada tanışıp kaynaştığımız Portekizli arkadaşımız diyor ki, "Hepsi isim yapmış, hemen hemen hepsi Fransa'da aşçılık okullarında okumuş, kimi Michelin yıldızlı şefler... Ama sıkıldılar. Ödülden, onun stresinden, kuraldan, aşırı düzenden, benzer tip müşteriden. Şimdi hepsinin birer arka bahçesi, ikinci bir mekânı var. Burada renkliler, burada özgürler..."

Fransa'dan çıkıp hızla yayılan, son yılların en popüler yemek hareketlerinden 'Le Fooding'in kuruluş nedeni de bu; özgürlüğün yanında getirebildiği yaratıcılık, rahatlık, samimiyet, dürüstlük ve gerçek lezzet! Çünkü popüler deyimle 'zamanın ruhu' gastronomide de bunu gerektiriyor.

YEMEKTE FRANSIZLAR NE DEMİŞSE O!

Gittiğiniz restoranın atmosferi, masalar ve masaların örtüleri, yemek takımlarının dizilişi, türlerine göre yemeklerin sıralanışı, yemeklerin tabağa yerleştirilişi, renklerin uyumu, servisi, lezzeti, yemek-içki uyumu ve lokanta adabı, bütünüyle bir deneyim.

Bu deneyimin kurallarını da on yıllardır Fransızlar koyuyor. Ve bazı kurallar öyle oturmuş ki, artık bunların değişemeyeceği ve kalitenin de bu kurallarca belirleneceği varsayılıyor.

Şimdi ben bunun üzerine, üç Michelin yıldızlı bir restorandan çıkarken "İki sokak aşağıda yediğim hamburgerin keyfi tüm bunların üzerindeydi" desem... Ya da birbirine benzer fine-dining tabaklar görmekten sıkıldığımı dile getirsem; "Bu yemek de ne mana?" cümlesini sarf etsem kimse umursamaz. Ama bunları saygın bir Fransız yemek eleştirmeni söylerse, hatta bu, onlarca tanınmış Fransız şefin de akıl birliği yaptığı bir karşı harekete dönüşürse ilginçleşir değil mi?

İlginç! Çünkü 'Le Fooding' adlı hareket 'klasik' Fransız şeflerin hakimiyetine, aşırı kuralcılığa karşı isyan bayrağını açıyor. Yemeğin merkezine kuralları değil, yiyene verdiği hazzı koyuyor. Şefin tatmininden önce, yemek yiyenin mutluluğunu önemsiyor.

ONLARINKİ GÖNÜLLERİN REHBERİ

Fransız yemek yazarı, gazeteci Alexandre Cammas tarafından 1999 yılındaki bir söyleşide ortaya atılan yeni kültürün adı da, İngilizce'deki 'food' (yemek) ve 'feeling' (duygu) kelimelerinin birleşmesinden oluşuyor. İngilizce'deki 'fooling around'a / etrafta boş boş dolaşma'ya da bir gönderme var sanki...

2000 yılında, Cammas ve kendisi gibi gazeteci, yemek eleştirmeni Emmanuel Rubin tarafından kurulan Le Fooding, bir hareketten çok daha fazlası artık. O basılı bir rehber, Fransızca-İngilizce bir internet sitesi, bir akıllı telefon uygulaması ve sınırları ABD'ye kadar açılan bir organizasyon.

Üstelik sitede sadece Le Fooding'in sevdiği yemek yerleri değil, kalacak yerler de tavsiye ediliyor. Her kasım sonunda, yeni rehberin çıkışıyla birlikte açıklanan 'En İyiler' listesi de 'büyük olay'. Üstelik 'kullanıcıların' tanımlamasıyla Michelin Rehberi, çıkar çıkmaz kütüphanedeki yerini alırken, 800'ü aşkın restoran tanıtan Le Fooding Rehberi, hep masanın üzerinde, çantanın içinde. Peki niye böyle?

BU BİR İSYAN!

Paris saldırısından sonra 'İnadına bistro' hareketini başlatan da, mekânların açık kalması için çalışan da Alexandre Cammas. O, bir hareketin, bir isyanın önderi.

Yemekten haz almayı geri planda bırakan mutfak kurallarına, reçetelere, yıldızlara ve o yıldızları almak için 'mecbur olunan' gerekliliklere takılı kalmış anlayışa karşı çıkıyor. "Yıldızı kafaya takma, biraz rahatla" diyor. Bu yemek kültürünün temsilcileri, hakim Fransız mutfağının gün geçtikçe fosilleştiğini söylüyor. Onlara göre Fransız lokantalarında yemek yiyenler, farkında olsun ya da olmasınlar katı kurallarla dolu bir mabede giriyor. Le Fooding rehberinin

Anti-şefler
(Soldan saat yönünde)
Aşırı kuralcı Fransız mutfağına karşı Le Fooding hareketini, yemek eleştirmeni Alexandre Cammas başlattı.

Çok ünlü Fransız şeflerden Alain Passard da, hareketin önemli destekçilerinden.

Bu sene açıklanan Le Fooding 'En İyiler' listesinde, İtalyan şef Giovanni Passerini 'En İyi Şef' seçildi.

Kasım ortasında çıkan 2017 rehberinin 'ateşli' kapağı...

Bu akımda 'yıldızları' beyaz örtüler, hizalı çatal bıçaklar değil, lezzet alıyor.

FOTOGRAF: JULIE BALAGUE

FOTOGRAF: SINAN HAMAMCIOGLU

LE GUIDE QUI PAYE SES ADDITIONS (ET QUI LE PROUVE SUR LEFOODING.COM)

FOODING®

GUIDE FRANCE & PARIS 2017

800 RESTAURANTS DE GENRE

Restoranlarda Le Fooding
Ağırlıklı Paris'ten ama Fransa'nın dört bir yanından Le Fooding'in standartlarına uyan restoranlardan birkaçı... Paris'teki Muscovado, Le Panier de Crabes, Yemma ve Pastificio Passerini.

ilk kuralı, yemeğin yemek yiyene haz vermesi; o kadar!

"TEK KRİTERİMİZ VAR"

Hızlı servis yapan, yemek yeme şeklinize takılmayan, farklı ve lezzetli yemekler sunan restoranlar, keyifle yemek yapıp, keyif aldıran mekânlar seçiliyor. Zaten "Rehbere girecek restoran ya da barları nasıl seçiyorsunuz?" soruma da şöyle yanıt veriyor Alexandre Cammas, "Tek kriter var: Orada yedim, içtim, çıktım... Oraya bir daha geri dönmek ister miyim? Cevap evetse, rehberimizde. Daha kesin bir ifadeyle, desteklediğimiz restoran ve şeflerin otantik ve samimi olduğunu söyleyebiliriz."

YEMEK AŞKINI KUTLAYAN TATLI ATEŞLER

2017 sayısı 10 Kasım'da çıkan rehberin (fiyatı da 9.90, haritalı, geniş versiyonu 12.90 euro) tanıtım yazısının da bir Michelin ağırlığı taşıdığı söylenemez. "2017 Fooding Rehberi sizi, aşkı, aşkla yemek yapmayı, aşk için yemek yapmayı, yemek öncesi ve sonrası sevişmeyi ve tabii yemek yaparken de sevişmeyi kutlamak için tatlı yangınlara davet ediyor. Bu sene menüde gerçek bir umamili Fransız öpücükleri, tatlı şefler ve içinizi gıcıklayacak bir yemek pornosu (food porn yazayım da ne olur, ne olmaz) var. 800'ün üzerinde favori restoran, bar ve kalınacak şık yer sizi bekliyor. Bu yılki ilk Anti-Fooding'i de, yani Fooding'de yer almayan, ama yine de 75 sebeple keşfetmeniz gereken, 75 yeni adresi tanıtan rehberi de unutmayın." Le Fooding'in Fransa'nın en çok satan ikinci rehberi olmasına şaşırmamalı. Aşkla satıyorlar!

"HESABIMIZI ÖDÜYORUZ, NET"

Bu arada rehbere de yazdıkları gibi, editoryal çizgilerini hep doğru tutabilmek için davetleri kabul etmiyor ve daima hesaplarını ödüyorlar. Bu yüzden de başka kaynaklar yaratmayı önemsiyorlar. "Kimlerden öneri alıyorsunuz?" diyorum, "Sanatkârlardan, yazarlardan, zanaatkârlardan... Ama şeflerden asla. Şefler rehberin sadece önerilen tarafında olabilirler" diyor. Rehberde otellerin de yer almasını, "İnsanlara gittikleri restoranların yakınlarında kalabilecekleri yerler önermeyi de doğru bulduğumuz için" diye özetliyor.

Şimdilerde sadece Fransa'da değil dünyanın pek çok büyük şehrinde 'Le Fooding' etkinlikleri yapılıyor. Bu etkinliklerde o ülkede yaşayan ya da Fransa'dan gelen şefler ilginç mekânlarda (bu bir müze de olabiliyor, etkileyici bir bahçe de) yemekler yapıyorlar. Yapılanlar plastik tabaklarda bile sunulabiliyor. Cammas'nın yalancısıyım, Time dergisi de etkinlikleri için "Bir insanın görebileceği en havalı yemek etkinliği" yazıyor. O, bu etkinlikleri çok önemli görüyor. "Yemekli etkinlikler bizim daha fazla hikâye anlatmamızı, bizim daha çok hikâye dinlememizi, görüşlerimizi paylaşmamızı sağlıyor. Kasvetli ve içe dönük tutumlardan, seremonilerden uzak, ulusal ve uluslararası etkinlikler bizi çok geliştiriyor."

İSTANBUL'A DA GELİRLER Mİ?

Alexandre Cammas ile Milano'da tanıştığımızda yaptığımız kısa sohbetten ve sonra ekibiyle yazışmamızdan İstanbul'a ilgileri olduğunu bilerek, "Fransa dışında da öneri listeleri yapıyor musunuz? İstanbul'da böyle bir liste yapmak ister misiniz?" diye soruyorum. Şöyle yanıtlıyor: "Büyük seyahat acentelerinden Voyageurs du Monde için Fransa dışında listeler oluşturmaya başladık. Bu teklifi genişletmek için dünyanın diğer şehirlerini veya ülkelerini bulmayı ciddi olarak düşünüyoruz. İstanbul'a bir kez, o da beş yıl önce gittim. Sadece en sembolik yerler ile bazı sokak yemeklerini, esnaf restoranlarını keşfettim. Ama henüz Türk mutfağı konusunda doğru bir karar veremiyorum."

GASTRONOMİNİN 'YENİ DALGA'SI

Akımın ABD'de sıçrayışı üzerine New Yorker dergisinde, en çok paylaşılan yazılardan birini yazan Adam Gopnik, "Fransız Yeni Dalga Akımı, Fransız sineması için neyse, Le Fooding de yemek kültürü için o" diyor. "Nasıl ki 1950'li, 1960'lı yıllarda Yeni Dalga, Hollywood'a katılmadan Hollywood'un erdemlerini aldı, şimdi de bunu Fransız mutfağı yapıyor." Le Fooding 'gastronomik evrende daha serbest bir kanal' açmak istiyor. Bu hedeflerini ne kadar tutturdular bilmem ama "Kural değil keyif istiyoruz, lezzete önem veriyoruz" diyerek çok yol aldıkları ve büyük sükse yaptıkları, çok da taraftar topladıkları kesin. ❖

Iris Apfel
66

Yüzler

IRIS APFEL

ŞEBNEM HASSANİSOUGHİ

95 YAŞINDA BİR STİL İKONU: IRIS APFEL

Eski bir iç mimar olan IRIS APFEL, 2005'te kıyafetleri Metropolitan Art Museum'da sergilendiğinden bu yana ününe ün katan bir stil kraliçesi. Bugün 95 yaşında ve kendine özgü, üst üste taktığı kocaman aksesuarları, gözlük tarzı ve esprili kişiliği ile milyonları peşinden sürüklüyor. Kendisini daha yakından tanımak için söylediklerine kulak verelim.

The Interview People

IRIS APFEL için "Modanın nadir kuşu" denir. Bunun için çok haklı sebepler var. Onun renkli, eklektik gardırobu kendine özgü bir cesarete sahip. Ve bu, kendisine tutkulu hayranlar kazandırdı. Fakat onu asıl biricik kılan, bulaşıcı enerjisi ve kusursuz iş etiği... 90'lı yaşlarında bile şöhretinin üstüne yatmıyor ve sürekli farklı moda projeleri yönetiyor. "Kendimi meşgul etmek hoşuma gidiyor" diyor ama bunun çok mütevazı bir cümle olduğunu hepimiz biliyoruz.

Apfel şöhretle, hayatının ilerlemiş dönemlerinde tanıştı. Ama bu çok hızlı oldu. 2005'te New York Metropolitan Müzesi'nde sergilenen giysileri kulaktan kulağa dolaşan bir efsane haline geldi ve onu bir anda moda yıldızlığına taşıdı. Müzelere layık gardırobuna rağmen Apfel, kendini bir moda koleksiyoneri olarak nitelemiyor; daha çok modayla eğlenebilen biri olduğunu düşünüyor. Son yıllarda ışıltılı stili ve oyuncu görünümü pek çok tasarımcıya ilham verdi. TV ve e-ticaret şirketi HSN ortaklığında kendi aksesuar markası 'Rara Avis'i bile yarattı.

Apfel'in yaşam zevki ve parlak zekâsı, Palm Beach'teki rengârenk evinde yaptığımız röportajımızın her anında kendini gösterdi. Korkusuzca açık ve içten konuştu. Her yaştan kadın için rol modeli olmayı benimsemiş olduğu hissediliyor. Kadınlara birey olarak giyinmek ve düşünmek için ilham verdiği kesin.

Kendinizi okurlarımıza birkaç cümleyle tanıtır mısınız?

Kendimi 'ihtiyar yıldız' diye tanımlayabilirim. Geçmişte çok başarılı bir iç mimarlık işim vardı. Daha sonra eşimle yine çok başarılı olan kumaş işine girdik. 2005'te MET, kıyafetlerimden bir sergi düzenledi. Çok az PR yapılmış olmasına rağmen bir anda patladı. Kısa zamanda bir kitap çıkardım, sergi pek çok prestijli müzeyi gezdi ve başka projelere katılmam için teklif telefonları almaya başladım. Çok şanslı hissediyorum.

Şu anda neler hissediyorsunuz? Hayatta sizi en çok mutlu eden şey ne?

Eğlenceli gösteriş Iris Apfel, "Dünya yeteri kadar gri ve sıkıcı. Kıyafetlerinle hem kendini, hem başkasını eğlendirebilirsin" diyor.

WENDELL TEODORO / CONTRIBUTOR / GETTY IMAGES TÜRKEY

Bu yaşta böylesine çeşitli yeni bir kariyer sahibi olduğum için de çok şanslıyım. Eskiden moda sektörünün içinde değildim ama her zaman çok sevdim. İyi yaptığıma da inanıyorum, o yüzden çok heyecanlıyım.

"KURALLAR YIKILMAK İÇİNDİR"

Hayatta size en yakın olanlar kimler? Kimlerle bağları koparmamanın önemine inanıyorsunuz?

En çok eşime yakındım ve her zaman arkadaşlarımla bağlarımı koparmamaya dikkat ederim. İyi arkadaş sahibi olmak harika bir şey ama, iyi dost sahibi olmak için iyi dost olmak lazım.

İnsanlarla ve durumlarla baş etmenizi sağlayan 'kurallarınızla' ilgili birkaç tavsiye paylaşabilir misiniz?

Pek özel kurallarım yok. Kurallar yıkılmak içindir. Her durum da kendine özgüdür.

Gelecek planlarınız neler?

Home Shopping (HSN) ile bir mücevher ve aksesuar ortaklığı yaptık. Koleksiyona sadece ismimi koymadım tasarımlarla bire bir ilgilendim. Ayrıca HSN için ilk ayakkabı koleksiyonumu da hazırladım, ki çok iyi gittiğini söyleyebilirim.

Bir de Teksas Üniversitesi'nde çok ilginç bir moda programı yapıyorum. Her yıl mayıs ayında en parlak öğrencilerden 15'ini New York'a getiriyoruz ve onlara moda dünyasının daha önce hiç bilmedikleri yüzünü tanıtıyorum. Okuldan mezun olan çocukların çoğu, kırmızı halı tasarımcısı ya da tüccar olmak istiyor. Rüyalarının yıkılmasını istemem. Bu yüzden onlara moda dünyasındaki diğer olasılıkları da göstermeye çalışıyorum. Stilistlik, stil tahminciliği, mücevher ticareti, lisans ya da dergi işleri gibi hepsi modayla ilgili ama akıllarına gelmeyen alanları gösteriyorum. Program inanılmaz başarılı oldu. Programa adımı verip, beni profesör yaptılar.

MUTLU EVLİLİĞİN SIRRI

Hayatınızdaki en değerli şey ne? En çok değeri bilinmesi gereken şey ne size göre?

Sanırım insanların en değer verdiği şey aileleriyle ve dostlarıyla ilişkileri. Ayrıca işinizle de iyi ilişkileriniz olmalı.

"GENÇLERE TEKNOLOJİ VE İNTERNETE FAZLA BAĞIMLI OLMAMALARINI TAVSİYE EDERİM. HER ŞEYİ PARMAKLARINIZIN UCUNDA GİBİ HİSSEDEREK BÜYÜMEK FELAKET BİR ŞEY."

Mutlu evliliğin sırrı ne sizce?

Espri anlayışı en önemli şey...

Kadınlar ne tür bir adamla evlenmeye çalışmalı? Aynı yaşlarda mı, daha genç ya da yaşlı mı? Sizin öneriniz ne?

Sadece uyumlu olmak önemli. İnsan davranışıyla ilgili ne zaman kurallara uymaya çalışsanız büyük problemlerle karşılaşırsınız. Çünkü kimse birbirine benzemez.

GENÇ KADINLARA TAVSİYELER

20'li yaşlarında bir kadının mutlaka yapması gereken şeyler ne sizce? Yaşları ilerleyince pişman olabilecekleri şeyler neler?

En önemlisi hiçbir şeyin içinizde kalmaması. Bence birçok kadın çok genç evleniyor ve birkaç yıl sonra "Neler kaçırdım?" demeye başlıyor. İlginizi çeken her şeyi tecrübe etmeye çalışmalısınız ki ileride bir şeyler kaçırdığınız hissine kapılmayın.

Genç kadınlarla paylaşmak istediğiniz kişisel tecrübeleriniz var mı? Bugünün gençlerine tavsiyeniz ne olur?

Teknoloji ve internete fazla bağımlı olmamalarını tavsiye ederim. Her şeyi parmaklarınızın ucunda gibi hissederek büyümek felaket bir şey. Her şeyin ayağınıza geldiğini sanıyorsunuz. Benim gibi sevdiği için çalışan

Bir moda yıldızı
Iris Apfel'in giysileri 2009'da Peabody Essex Museum'da da sergilendi.

Apfel, büyük mağazaların gözbebeği. Geçen eylül ayında New York'ta Macy's mağazasının düzenlediği moda haftasında, izleyiciler onu Iris Apfel gözlükleri takarak karşıladı.

MAC
Iris Apfel

ÜZLER
Iris Apfel
72

Zıtların uyumu: Iris Apfel için renkler ve büyük aksesuarlar, sıradışı stilinin kilit unsurları. Sahip olduğu birkaç ev, moda devlerinin tasarımlarıyla dolu olsa da o, 4 dolarlık bir yüzük alarak çocuk gibi sevinebiliyor. Tepeden tırnağa renk, aksesuar ve detay normalde yorucu bulunsa da Apfel, tüm bunları kendi tarzında birleştirip ortaya sanat eseri tadında bir görüntü çıkarmayı başarıyor.

FOTOĞRAFLAR: GETTY IMAGES TURKEY

"BENCE STİLİN KİLİT UNSURU TAVIR. HERKES FARKLIDIR VE ÖYLE OLMALIDIR DA. NE GİYDİĞİNİZ DEĞİL, NASIL GİYDİĞİNİZ ÖNEMLİDİR. BUNUN İÇİN DE KENDİNİZİ İYİ TANIMALISINIZ. BU ACILI BİR SÜREÇTİR."

bazı insanlar var ama insanların, çalışmadan istediklerine sahip olabileceklerini düşündüğü bir kültür yaratıyoruz. Çalıştığınızda bir şey elde edersiniz ve bu iyi hissettirir. Ben 90'larımdayım ve bir şey yapabildiğim zaman kendimi iyi hissediyorum. Bir tuşa basıp cevap almak insanı meraklı yapmaz; bunu unutmamak lazım. Öğrenmenin büyük bölümü de o cevapla gelen tecrübedir.

BAŞARILI STİL İÇİN...

Moda duygunuzu nasıl tanımlarsınız? Stiliniz geçmişten bugüne nasıl değişti?

Ben bedene iyi oturan mimari modayı seviyorum. Süsten uzak olmalı ki ben kendim süsleyebileyim. Trendleri sevmiyorum. Stilim zaman içinde pek değişmedi, sadece olgunlaştı. Kim olduğunuzu biliyorsanız, çok şiddetli değişimler yaşamıyorsunuz. Kendinizi tanımak ve başkası olmaya çalışmamak önemli.

Giysilerinizi uzun süre saklar mısınız? Uzun yıllar tuttuğunuz parçalar var mı?

Sevdiğim giysileri sonsuza dek saklarım. Eşim Carl ile ilk randevumuzda giydiğim elbiseyi hâlâ saklıyorum. O zamanki kadar şahane görünüyor.

Genç kadınlara kendi stillerini oluşturmak konusunda önerileriniz var mı?

Bence stilin kilit unsuru tavır, tavır, tavır... Herkes farklıdır ve öyle olmalıdır da. Çünkü herkes aynı görünseydi kimse stil sahibi olamazdı. Stil modayı aşar. Ne giydiğiniz değil, nasıl giydiğiniz önemlidir. Bunun için de kendinizi iyi tanımalısınız. Bu acılı bir süreçtir. Kendinizde iyi ya da kötü olanları, nasıl göründüğünüzü, neyi becerebileceğinizi, nasıl rahat edeceğinizi öğrenmeniz gerekir. Ne kadar güzel olursanız olun, giydikleriniz içinde rahatsızsanız yenildiniz demektir. Bazı insanlar minimal bir stille çok şık görünebilir bazıları da maksimal görünmeyi seçer. Kim olduğunuzu bilmelisiniz. Bu bir deneme yanılma meselesi. Denemeli ve çabalamalısınız.

NASIL MUTLU KALINIR?

30'larındaki kadınlar evlenmeleri için büyük baskı görmeye başlıyor. Bazıları da o yaşta çocuk sahibi olmak istemiyor. Ama ailelerin böyle bir beklentisi oluyor. Böyle durumlarla karşı karşıya kalan kadınlara bir tavsiyeniz olur mu?

Kendileri olmalarını tavsiye ederim. 19 yaşındayken ben de böyle bir durumda kaldım. Herkesin benden beklediği şeyi yapmaya çalışıyordum, çünkü ailemi mutlu etmek istiyordum. Sonra bunun çok saçma olduğuna karar verdim. Beni çok mutsuz ediyordu. Başkalarıyla değil kendimle yaşayacaktım. Asi olup yoldan çıkmayacaktım ama bana uymayan bir imajla da yaşamayacaktım.

İçinizde mutlu olmalısınız. Herkes evlenmek zorunda değil. Üstelik kolay bir iş de değil. Herkes çocuk sahibi de olmamalı. Eğer çocuk sahibi olacaksanız bunun tam zamanlı bir iş olduğunu bilin. Ev kadını olmanın da hiçbir kötü yanı yok. Kariyer istediğiniz için çocuk sahibi olmamak da öyle. İşiniz her ne olursa olsun, onu harika yapabilirsiniz ama her şeye aynı anda sahip olamazsınız. Bunun için yeterli zaman yok, enerji yok, imkânsız.

Her kadın hayatında mutluluğu arar. Sizin mutlu kalma sırrınız nedir?

Her insanı farklı şeyler mutlu eder. Mesela şimdi emeklilikle ilgili bir sürü reklam görüyorsunuz. Bir komün içinde bütün gün tenis, golf, briç oynayacağınız, akşamları dansa gideceğiniz ortamlar... Bu beni inanılmaz mutsuz eder. Ama bu, böyle bir hayatı seçen insanlar için de öyle olduğu anlamına gelmiyor. Her şey kendinizi bilmeye ve sizi mutlu edenlerin farkında olmanıza dayanıyor. Kimse evlenmek istemediğiniz için ya da golf oynamak istemediğiniz için sizi hapse tıkamaz. Sizi ne mutlu ediyorsa onu yapmalısınız. Mutluluğun kuralı olmaz. Sadece kendiniz için düşünmeyi ve ruhunuzu özgür bırakmayı öğrenmelisiniz. ❖

Mutlu ve uzun evlilik
Çocuk sahibi olmayı tercih etmeyen Iris Apfel, eşi ve aynı zamanda iş ortağı Carl Apfel ile 70 yıla yakın süren mutlu bir evlilik sürdü. Carl Apfel, 2015'te 101 yaşında hayata veda etti.

Şark esintisi
Şebnem Hassanisoughi'nin oryantalizmin gizemine sahip güzelliği, İran Azerisi avukat babasından geliyor.

ŞEBNEM HASSANİSOUGHİ:
GİZEMLİ, ÖZGÜN VE NOSTALJİK

Önce 'Hasaanisoogi' diye okunan soyadı ilgi çekti, sonra oyunculuğu ve anlamlı yüzü öne çıktı. Şu an 'Vatanım Sensin'de Rum şarkıcı Eftalya'yı canlandıran Hassanisoughi ile 10 Karaköy'ün İtalyan avlularını andıran lobisinde buluştuk ve oyunculuğu, reyting savaşlarını, hayata bakışını konuştuk. Ve bir soruya da yanıt aradık: "Türkiye'de ne yaşansa sizi şaşırtır?"

CANSU URAS / fotoğraflar EMRE YUNUSOĞLU / styling YASEMİN EKE / mekân 10 KARAKÖY HOTEL ISTANBUL

ELBİSE **BOZ SISTERS**
AYAKKABI **ELIE SAAB (VAKKO)**
TAKILAR **BIELLA**

'POYRAZ KARAYEL'DEN ***oldukça kısa bir süre sonra 'Vatanım Sensin' ile karşımıza çıktınız. Sizi bu projeye çeken öncelikli faktör neydi?***
Ben de bu kadar kısa sürede yeni bir projeye başlayacağımı sanmazdım. Fakat ekip, senaryo ve özellikle de rolüm çok heyecan verici olunca fikrim değişti.

Çekimler öncesinde hazırlık aşaması oldu mu? Yağmur ve Durul Taylan ikilisiyle çalışmak nasıl?
Uzun süre tüm ekip bir arada okuma provası yaptık. Hikâye, dönem ve roller üzerine konuştuk. Ekibi tanımak ve hikâyenin evrenini hep birlikte hayal etmek çok kıymetli. İlk kez uzun zamandır birlikte iş yapan iki yönetmenle çalışıyorum. Üstelik kardeşler. Bunu hatırlayınca daha da şaşırıyorum. Bambaşka iki kişinin aynı hikâyeye hizmet etmede yetkin ve kolektif çalışmada tecrübeli olması, beraberinde nüanslarını da getiriyor. Çok kıymetli ve zor bir frekans bu. Birlikte çalıştığım ve birlikte çalışmalarına ortak olduğum için mutluyum.

Onur Saylak'ın dizideki partneriniz olduğunu söyleyebiliriz. Karşılıklı performansınızı hangi dans türüyle betimleyebilirsiniz?
Flamenko olabilir. Roller ve sahneler nedeniyle akıcı, tutkulu, sert, yumuşak, isyan eden, restleşen, yalnız da olabilen ama birlikte...

ATATÜRK'LÜ SAHNE NASILDI?
'Vatanım Sensin'in 10 Kasım'da yayınlanan bölümündeki Mustafa Kemal Atatürk'lü sahne, şimdiden Türk dizi tarihine bir imza attı. O bölümü izleyince siz neler hissettiniz?
Okuduğumdan beri merakla izlemeyi bekliyordum. Güzel yazılmış, iyi çekilmiş ve çok kuvvetli, incelikli oynanmış bir sahneydi. İnancı, umudu ve sevgisi o kadar berraktı ki etkilenmemek mümkün değil.

Reyting savaşı her geçen gün kızışıyor. Dizi bitecek endişesiyle setlere gidiliyor. Bir dengeden söz etmek mümkün değil. Siz dizi sektörünü ve sistem adı altına sığınan reyting durumunu nasıl yorumluyorsunuz?

"TELEVİZYON GİBİ BU DENLİ BÜYÜK BİR SEKTÖRÜN BÖYLE GELMİŞ, BÖYLE GİDİYOR OLMASI AKILDIŞI."

Pek ilgilenmediğim, bir oyuncu olarak anlamayı çok da gerekli görmediğim konular bunlar. Hele meslekleri gereği anlaması gereken insanlar bile anlamakta zorlanırken... Kriterler ve standartlar anlaşılır değil. Şans ya da tesadüf gibi istatistik dışı kavramlarla olanları anlamaya çalışıyoruz çoğu zaman. Ben bu nedenle kaygılanmıyorum. Fakat bu denli büyük bir sektörün böyle gelmiş, böyle gidiyor olması akıldışı.

Ekrana yapılan bir işin sizin beğeninizi kazanması için ne gibi kriterlere sahip olması gerekir?
Hikâye ve senaryo ilgimi çekerse merak edip izlemeye başlayabilirim. Sağlam bir dramaturjiyi takip etmek ya da tüm birimlerin, hikâyenin anlatılması için hayal gücü ve bakış açısını ortaya koyarak verdiği emeği görmek hoşuma gidiyor.

"KENDİMİZİ SAKLAMASAK..."
Yakın zamanda yanlış bilmiyorsam tiyatro topluluğu kurdunuz...
Evet, arkadaşım Serpil Göral'la birlikte 'Perdebirun' adı altında oyun oynamaya niyetlendik. Çehov'un İvanov metniyle Ölemeyen ve Kalamayan adlı iki mahlukun hayatını anlatmaya çalışıyoruz. Tarihi belirlemedik, ne zaman paylaşacağımızı oyun bize söyleyecek.

Bir yanda kapalı gişe oynayan oyunlar, diğer yanda artan tiyatro izleyicisi ve oyun sayısı ama bunlarla birlikte "Türkiye'de tiyatro seyredilmiyor" serzenişi söz konusu. Siz bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
Bahsettiğiniz oyunların sayısı çok az. Benim de görerek üzüldüğüm şu ki, tiyatro bugün Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu bir sanat değil. Çok küçük bir kesimin birbiriyle paylaşmak için uğraştığı pahalı bir hobi gibi. Bu Türk tiyatrosunun, serzenişle bırakmayıp araştırması gereken bir konu.

Türkiye'den söz açılmışken oyunculuk açısından neyin önü açılsa yaratıcılığınızı özgürce göstere-

İlk filmde ilk ödül
İlk sinema filmi 'Geriye Kalan' ile tanıdığımız ünlü oyuncu, bu yapımdaki rolüyle 12. Uluslararası İzmir Film Festivali'nden 'En İyi Kadın Oyuncu' ödülüyle ayrılmıştı.

ELBİSE **RACHEL ZOE (VAKKO)**
TAKILAR **BIELLA**

"YARATIM, ÖNÜ KAPALIYKEN DE BİR ÇATLAK BULUP YEŞEREBİLİYOR. ÖNEMLİ OLAN O TOHUMU SEVMEK, KORUYABİLMEK, SULAYABİLMEK VE ONA NEFES ALDIRABİLMEK."

ELBİSE
BOZ SISTERS
AYAKKABI *(ÖNCEKİ SAYFADA)*
İNCİ TAKILAR BIELLA

"BU ARA SERT YAPRAKLARLA KENDİMİ KORUR GİBİYİM. KABUĞUMUN İÇİNDE KENDİMİ YEMEMEK İÇİN DİNGİNLEŞMEYE ÖZEN GÖSTERİYORUM."

bilme şansına sahip olursunuz?
Yaratım, önü kapalıyken de bir çatlak bulup yeşerebiliyor. Bunu çok gördük. Önemli olan o tohumu sevmek, koruyabilmek, sulayabilmek ve ona nefes aldırabilmek. Bu nedenle sorunun yanıtı başlangıç seviyesinde bir dilek şimdilik. Kendini saklama zorunluluğunun olmaması ve en basit anlamıyla serbestlik.

EN ÇOK NE ŞAŞIRTIR?

Bu ülke bizde tabiri caizse şaşkınlık duygusuna da bağışıklık kazandırdı. Şu an Türkiye'de ne yaşansa gerçekten sizi şaşırtır?
Bir sabah uyandığımızda herkesin başına gökten aşk düşmüş olsa. Zeytin, ıhlamur, çam ağaçları, çınarlar, erguvanlar ve söğütler şehirleri istila etse...

Şu ana kadar oyuncu Şebnem Hassanisoughi ile konuştum. Kişinin kendini yorumlaması zordur ama salt birey olarak kendinizi nasıl betimlersiniz?
İstemediğim şeyleri çok iyi biliyorum. Temas ettiğim her şeye sınırsızca açık olmaya çalışıyorum, fakat çok şeye temas etmemeyi tercih ediyorum. Bu ara sert yapraklarla kendimi korur gibiyim. Yoksa böcek yiyen bitkiye dönüşme potansiyelim yüksek. Kabuğumun içinde kendimi yememek için dinginleşmeye özen gösteriyorum. Sevdiğim şeylere odaklanıyorum. Odak önemli. Kendine kapanmaktan kurtarır.

Bu hayatta en büyük savaşınız kiminle ve neyle?
Savaşmıyorum. Sadece uyumlanmamak, alışmamak, farkında olmak için yoruluyorum.

Biraz da güzel şeylerden bahsedelim. Hangi yönetmenin filmi gösterime girdiğinde soluğu sinemada alırsınız? Arkadaş sohbetlerinde fonda hangi şarkı çalmalı? Başucu romanınız nedir? Otomobil yolculuğu yapacaksınız, nasıl bir rota çizersiniz?
Asghar Farhadi, Michael Haneke, Ken Loach ve Nuri Bilge Ceylan'ın yapacakları filmleri merak ediyorum. Sohbetine bağlı olarak T. Rex, Nick Drake, David Sylvian, David Bowie, Bach ve Jacques Brel olabilir. Otomobille sınırı geçmeyi özledim. Yunanistan'a doğru sabah güneşini arkamızda bıraksak ne güzel olur. Tekrar tekrar okuduğum bir roman yok. Çok uzun zamandır Spinoza'nın 'Etika'sı göz ucumda. Son etkilendiğim oyunu izleyeli yıllar oluyor maalesef. Heyecanla heyecanlanmayı bekliyorum ben de. Sezon yeni başlıyor zaten. Henüz pek oyun izlemedim. Umarım çok yakında öyle bir metin seyredebilirim.

KADININ 30'LU YAŞLARI

Oyunculuk kariyerinizi kapamadan önce nasıl bir rol ayaklarınızı yerden keser? Ve karşınızda hangi ismin olmasını istersiniz?
Ben iştahlı, hatta biraz obur bir oyuncuyum galiba. Bir sonraki ihtimalde hep aklım kalacağı için yanıt bulamıyorum. Fakat bambaşka bir coğrafyada olsa, hiç tanımadığım ve tanıdığıma mutlu olduğum bir oyuncuyla olsa, ne hoş!

Kadınlar için genelde 30 yaş korkutucudur; siz de bu kutsal yaş dilimini bir rakamla geride bırakmak üzeresiniz. Oradan bakıldığında durum nasıl?
Evet, bırakıyorum yakında her yaş gibi. Kendini beş yıl öncesine gülümseyerek bakarken buluyorsun. 'Sanki daha bir şey'miş gibi ama artık daha iyi biliyorsun ki hiçbir zaman öyle değil. Eğlenceli; oyun işte...

Bilmediğimiz bir yeteneğiniz var mı?
Oynadığım rollerde gerekenleri gördünüz şimdiye kadar. 'Vatanım Sensin'de Rumca ve Türkçe şarkı söylüyorum. Başkalarını da gün gelir ve paylaşırız umarım.

Hayat mottonuzu veya şu an bulunduğunuz konumu özetleyen bir söz istesem; romandan veya şarkı sözünden alıntı olabilir ya da film repliği söyleyebilirsiniz. Nasıl özetlerdiniz?
Bu ara sıklıkla tekrarladığımı söyleyeyim: "Life is life nannaa na nana..." ❖

Müzisyen eş Hassanisoughi, haziran ayında, bestelediği film müzikleriyle tanınan ve aynı zamanda Gevende grubunun da vokali Ahmet Kenan Bilgiç ile evlendi.

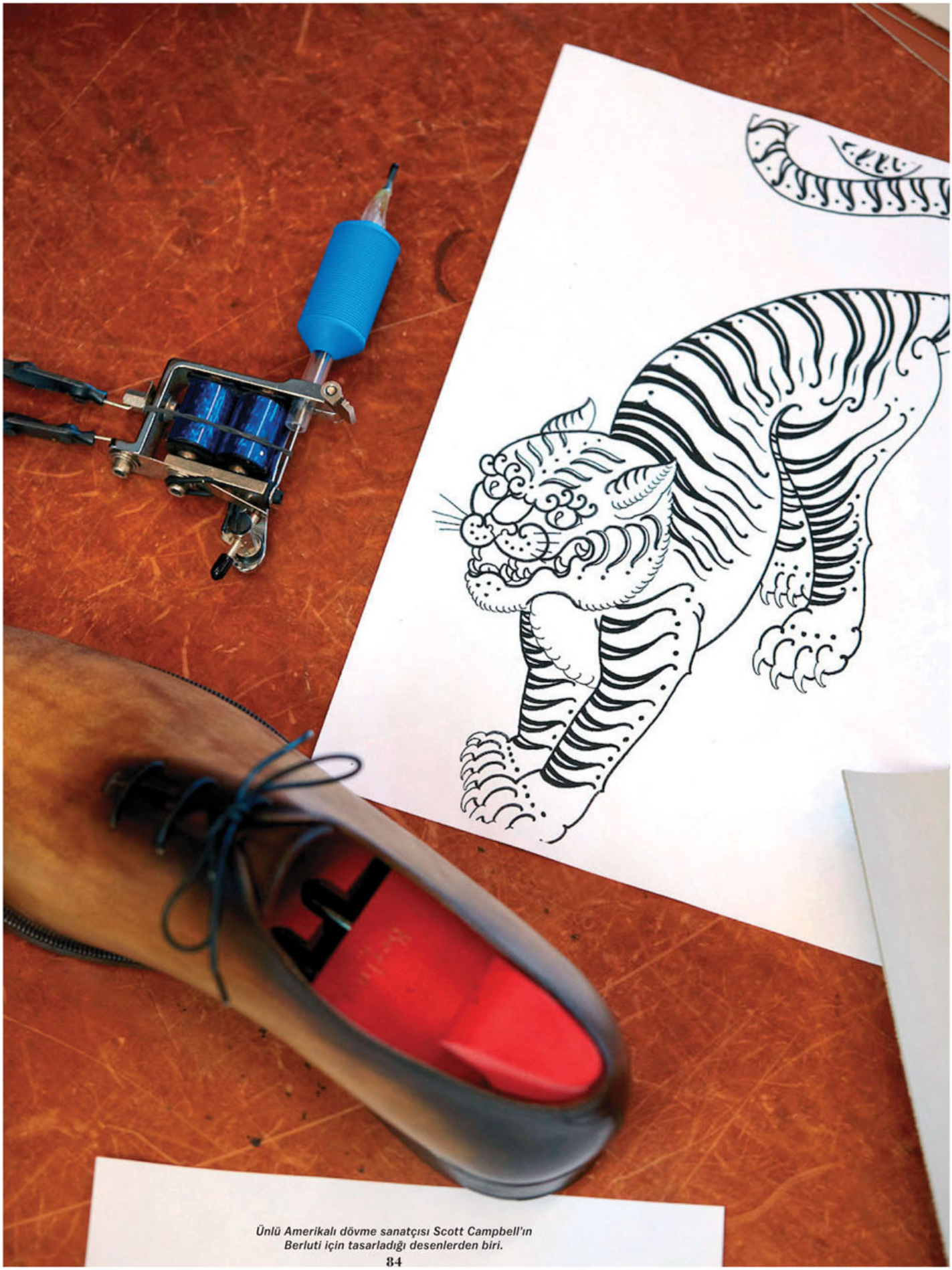

Ünlü Amerikalı dövme sanatçısı Scott Campbell'ın Berluti için tasarladığı desenlerden biri.

STİL

DÖVMENİN LÜKS DÜNYASINDA NE İŞİ VAR?

Mürekkep sanatı Londralı ünlü dövmeci Mo Coppoletta'nın Montblanc'ın 110'uncu yıldönümüne özel olarak kapak içlerini tasarladığı ve dövme olarak işlediği Secret Adornment Tattoo Edition çanta koleksiyonu.

LÜKS İKONLARININ DÖVME TUTKUSU

Yüzyıllar boyu denizciler, askerler, heavy-metal basçıları, suçlular ve diğer 'kötü çocuklar' ile özdeşleştirilen dövmeler, yavaş ama emin adımlarla lüks dünyasının kalbine taht kuruyor.

ECE ERASLAN

"DÖVMELER HİKÂYELER GİBİDİR; hayatınızdaki önemli anların sembolleridir. Oturup her birini nasıl yaptırdığınızı ve sizin için ne ifade ettiğini anlatmak muhteşem bir duygudur." Bu sözler dünyaca ünlü oyuncu ve model Pamela Anderson'a ait. Eski zamanlarda dövme yaPtıranlar çoğunlukla denizciler, kıdemli suçlular, çete üyeleri ve fanatik holiganlardı. Dövmeniz varsa ya ahlaksızdınız ya da isyankâr. Fakat neyse ki dövmeler artık, deyim yerindeyse, yaşı ilerlemiş leydileri korkutmuyor; sahneye çıkıyor, podyumlarda salınıyor ve Vogue'a kapak oluyorlar. Seks nasıl her zaman satıyorsa, artık dövme de satıyor. Elbette her şeyde olduğu gibi bunu gayet düzgün yapan da var, abartıp çirkinleştiren de.

Dövmenin ne zaman yükselişe geçtiğine dair kesin bir tarih belirtmek imkânsız, son 20-25 yıldır muhtemelen; fakat birçok trendde olduğu gibi Hollywood ünlüleri başı çekti. "Angelina Jolie ve David Beckham" dendiğinde ilk akla gelenlerden biri dövmeleri. Kat von D gibi usta dövme sanatçılarının Hollywood yıldızlarından biri olması ve onun gibi daha nicelerinin realite şovlarının yayınlanması da etken oldu. Artık herkes dövme yaptırıyor, yaşı kaç olursa olsun. Oscar ödüllü ünlü Dame Judi Dench ilk dövmesini 80 yaşında yaptırdı, örneğin. Nikâh yüzüğü yerine dövme yaptırmak oldukça 'trendy'; artık anneler, babalar, avukatlar, iş adamları, saygın gazeteciler hep dövmeli. 'Ejderha Dövmeli Kız' dövmesi olmadan bu kadar ilgi çekebilir miydi? Ya da Michael Scofield hapishaneden kaçar mıydı?

Özellikle son beş-altı yıldır lüks markalar da dövmenin yükselen cazibesine kayıtsız kalmıyor ve ürünlerinde dövme sanatçılarıyla çalışıyorlar. Bir yandan da bu eşsiz ve kişiye özel sanatın meşrulaşmasına katkıda bulunuyorlar.

Deri tasarımlarıyla dünyaca ünlü İtalyan moda evi Berluti, dövme sanatçısı Scott Campbell'ın desenleri ile süslü ayakkabılar, çantalar ve deri montlar üretti. Stüdyosu Londra'da bulunan İtalyan asıllı ünlü sanatçı Mo Coppoletta ise Rolls-Royce, Sacs Boats, Due Soli, Romain Jerome, Liberty, Gaga Milano ve Montblanc için tasarımlar yaptı. LVMH grubuna ait 250 yıllık konyak üreticisi Hennessy özel edisyon kutu ve şişelerinin dekorasyonu için altı farklı dövmeciyle çalıştı. İsviçre'nin en büyük ve önemli saat markaları da ya dövme sanatından esinlenen modeller yaratıyor ya da kadran tasarımlarını dövme sanatçılarına emanet ediyor. Aslında örnekler çok ve sürekli artıyor.

Derinin en seksi hali Scott Campbell, Berluti için geometrik formlardan yılan ve kaplan gibi hayvan motiflerine, özgün desenler tasarladı *(sağda).*

Mo Coppoletta'nın Montblanc için tasarladığı, Rouge et Noir yılan desenli Secret Adornment çanta *(üstte).*

GÜZEL YAZI, GÜZEL DÖVME

Montblanc lüks ve tasarım dünyasının neredeyse her alanında mükemmel işlere imza atan bir ikon. Çoğu kişi saat, mücevher ve deri ürünler de tasarlayan markayı ünlü beyaz kar tanesi formundaki logosunu taşıyan kalemleriyle tanır. Yazı sanatı ile dövmenin ortak noktası mürekkepten yola çıkan marka 2016'da, 110'uncu yıldönümü şerefine Mo Coppoletta ile işbirliği yaparak özel Secret Adornment Tattoo Edition serisini yarattı. 30 adetle limitli üretim deri çantaların iç kapaklarının her biri Coppoletta tarafından Montblanc mürekkebi ile tek tek 'dövüldü'.

Marka için üç farklı desen tasarlayan Coppoletta, Montblanc'ın 120 ülkede faaliyet göstermesine ithafen bir dünya haritası; markanın ilk kalem serisi 'Rouge et Noir'a gönderme yapan bir yılan motifi ve hem saat hem de deri ürünleriyle seyyah özelliğini öne çıkaran sıcak hava balonlu manzara betimlemesi yarattı. "Koleksiyondaki tek bir deseni çantaya işlemek bazen iki günümü aldı" diyor Coppoletta. "Dövme işleminde Montblanc mürekkebi kullanmak ise işin en zevkli kısmıydı, çünkü bu kadar kaliteli malzeme genellikle dövme sanatında kullanılmaz."

İnsan bedeni yerine endüstriyel derilerle çalışmak her dövme sanatçısının harcı değil. Coppoletta gibi bu

XCEL

Berluti

Bell & Ross

beceriye sahip bir diğer isim de Scott Campbell. Brooklyn asıllı sanatçı 2016'da Marc Jacobs, Josh Hartnett, Orlando Bloom ve Helena Christensen gibi isimlerin bulunduğu müşteri listesine kaliteli deri ayakkabılarıyla ünlü Venedik menşeli Berluti'yi ekledi. Campbell marka için geometrik formlardan yılanlara beş özgün desen tasarladı ve bunlar doğrudan deri ayakkabılar, bomber ceketler ve çantalar üzerine işlendi.

Campbell'in çalıştığı bir diğer lüks marka ise ünlü konyak üreticisi Hennessy. Markanın 2016 yılına ait çok özel edisyon konyağının ahşap kutusu ve şişe tasarımı için Fransa'ya, Cognac şehrindeki üretim merkezine giden sanatçı, Hennessy için "En yaşlı müşterim" ifadesini kullanıyor. Konyak yapımı ve dövmeciliğin ortak noktasının insan dokunuşu olduğunu belirten Campbell, "Sanatçıyı tanıdığınızda hikâyesini de anlıyorsunuz" diyor. "Markanın hikâyesinin arkasında etkileşime geçebildiğim bir kişilikle karşılaştığım için, buna karşılık verebildim. Son derece derin ve zengin bir deneyimdi." Sanatçı, markanın kurucusu Bay Hennessy'nin özgür ruhu ve seyahat tutkusundan esinlenerek şişe ve kutu üzerine kanatlı bir desen hazırladı.

YÜKSEK HOROLOJİNİN KALBİNDE

Bazen yükselen bir trend olduğunda, markalar 'pastadan bir dilim de kendileri almak' için buna ayak uyduruyor, doğru. Birçok kişi lüks saat markalarının dövme sanatçılarıyla işbirliği yapmalarını buna bağlamak isteyebilir. Sonuçta kalem ve deri ürünler sunan markaların dövme sanatıyla ortak yönleri gün gibi aşikar: Deri ve mürekkep. Saatlerin kadran veya kayışlarını süsleyen dövme desenleri sadece birer süsleme mi gerçekten?

İsviçre'nin saat yapımında bu kadar ileri olmasının sebebi üzerine anlatılan en yaygın hikâyelerden biri, yüzyıllar boyunca hava çok soğuk olduğu için insanların uzun kış gecelerini saat yaparak geçirmeleri ve bu alanda ustalaşmalarıdır. İşin gerçeği bu kadar romantik değil. Hikâye (ya da gerçek) 16'ncı yüzyıl Fransa'sında Katolik Kilisesi'nin Tanrı tarafından bağışlanmak için tek aracı olmadığını savunan Jean Calvin ve takipçileri ile başlıyor. Kiliseye karşı bir ayaklanma olarak görülen ve hızla bastırılmaya çalışılan bu akımı, Fransız Protestanlarının benimsemesiyle işler çığırından çıkıyor ve birçoğu saat ustası olan Kalvinist/Protestanlar (Huguenotlar) Fransa'dan İsviçre'ye göç ediyor. Huguenotların inancına göre resim ve heykel gibi sanatlar birçok açıdan kısıtlanmış olduğu için, İsviçre'de yaratıcılıklarını iki alanda geliştirdiler: Saat yapımı ve kaligrafi/ tipografi. Hem saat hem de dövme tasarımında tipografi ve fontlar temel unsurdur. Dolayısıyla artık 'kötü' statüsünden çıkarak 'havalı' konumuna yükselen dövme sanatını saat tasarımlarında kullanmak kaçınılmazdı.

Dövme sanatçısını saatin görselliğine dahil eden ilk öncü marka Linde Werdelin oldu. Saat teknolojisini ve tasarımını sürekli ileri taşıyan bu iddialı markanın daimi müşterileri, çıkan her modeli satın alıyor ve takıyor. Markanın sınırları zorlamasını takdir eden bu hayran kitlesi bile, 2010 yılında 'Oktopus Tattoo' tanıtıldığında saati nasıl konumlandıracağını bilemedi. Model son derece iddialı bir dalış saatiydi ve iri, gösterişli kasası ünlü Danimarkalı dövme sanatçısı Henning Jorgensen'in tasarladığı ahtapot desenleriyle bezenmişti. 2013'te ise aynı modelin ay evresi göstergesine sahip yeni versiyonu 'Oktopus Moon Tattoo' çıktı. Daha iddialı bu modelin kasası 18 ayar pembe altındandı; yine Henning Jorgensen'in tasarladığı ahtapot deseni bu sefer kasa arkasını süslüyordu.

SANAT VE ZANAATIN BULUŞMASI

Bu alanda bir diğer öncü marka ise Romain Jerome. Marka, 2011 yılında Mo Coppoletta'dan özel bir saat serisi için tasarımlar istedi. 2013'te pazara sunulan 'A Sailor's Grave' adlı modelin kayışlarını Coppoletta'nın klasik denizci dövmesi olan çapayı yeniden yorumladığı desenleri süslüyordu. 25 adetle limitli üretim saat, sektörde bir ilkti ve saati almak konusunda tereddütlü davrananlar sonra çok pişman oldular, çünkü seri çok hızlı bir şekilde satıldı.

"Yapmak istediğimiz şey alternatif kültürel öğeleri başlı başına bir kültür haline getirmekti" diyor Romain Jerome'un CEO'su Manuel Emch. "Sanat ve zanaatı çağdaş şekilde buluşturmaktı." Yine Emch'in önderliğinde marka bu yıl aynı deneyimi Fransız dövme sanatçısı Xoïl adıyla tanınan Loïc Lavenu ile tekrarladı. Daha önce Peugeot için çalışan sanatçı, artık birçok iyi dövmeci gibi mesleğini farklı platformlarda icra etme-

Vazgeçilmez klasik
En tercih edilen dövme motifi kurukafa, Bell&Ross'un Burning Skull Tattoo modelinde hayat buluyor. Marka, saat için dövme sanatçısıyla çalışmak yerine, sanatın kendisinden ilham almayı tercih etmiş.

ye yabancı değil. "Tattoo DNA by Xoïl" adlı selefinden farklı olarak her kayışında aynı deseni içermiyor. Xoïl 19'uncu yüzyılın görsel anlatımından esinlenerek beş farklı temaya sahip beş desen yarattı: İnanç, denge, duygu, algı ve his. Her bir desen beş saat kayışı üzerine iğneyle işlendi; toplam 25 adetle limitli üretim saatin her kayışı böylece birbirinden farklı; bu açıdan her bir saat eşsiz edisyon konumunda.

Kare formlu kendine özgü kasa tasarımıyla dikkat çeken Bell&Ross ise bir dövme sanatçısıyla çalışmak yerine, bu sanatı saatlerinde yaşatmayı seçen bir marka. İsviçeli bir oymacılık firmasıyla anlaşan Bell&Ross, bu yıl tanıttığı 'Burning Skull' modelinde, saatin kasasına ve kadranına en favori dövme desenlerinden kurukafa motifini işletti.

TASARIMIN KUTSAL GEOMETRİSİ

2016'nın en iddialı dövmeli saati ise Hublot'ya ait. Kanye West'e yaptığı dövmelerle tanınan İsviçreli ünlü sanatçı Maxime Büchi, Hublot'nun en bilinen serisi Big Bang için özel bir model tasarladı: 'Big Bang Sang Bleu'. Sang Bleu, Büchi'nin stüdyosunun ismi. Bu işbirliğinin doğuş öyküsü ise tüm makaleyi özetler nitelikte. Hublot'nun CEO'su Ricardo Guadalupe Los Angeles'ta yüzme havuzunun kenarında otururken, tüm modern toplumlarda dövmesi olanların sayısının olmayanlardan daha fazla olduğunu fark ediyor. "Dövme sanatı yeni neslin güzel sanatlarla ilgilenmesini sağlıyor" diyor. Gerçekten de 1990 ve 2000'lerde doğmuş bir gence Rus Süprematizmi, İtalyan Fütürizmi ya da Fovizm hakkında soru soramazsınız, fakat sanat, kültür ve matematikten derinlemesine etkilenmiş Büchi gibi bir dövme sanatçısından bahsederseniz ilgisini çekersiniz. Guadalupe, "Dövme sanatının yepyeni bir evren olduğunu fark ettik" diyor. "Dövmeler bugün muhtemelen en modern ve yüksek düzeyde iletişimi yapılan sanat biçimi ve Maxime gibi dünyanın en iyilerinden biriyle işbirliği kurunca, bu ortaklık sayesinde bizi daha önce fark etmemiş olan dövme meraklıları ile bağ kurabildik."

Büchi'nin Hublot için tasarladığı kutsal geometri desenleriyle bezeli saat daha pek çok benzer modelin ilki olacak gibi görünüyor. Lüks markaların dövme sanatçılarıyla çalışmaları İsviçre'nin Montreux şehrinde düzenlenen bir dövme kongresinde konuşan sanatçı Philippe Aillaud'un da belirttiği gibi "Dövmeciler için muhteşem bir gelişme." Aillaud "Artık kötü adamlara dövme yapan kötü adamlar değiliz" dese de, insan derisine yapılmayan dövmenin ne kadar dövme sayıldığı konusunda kararsız. Bu üzerinde tartışılabilecek bir konu, fakat şu bir gerçek: İlerleyen yıllarda dövme sanatı diğer güzel sanatlar gibi kendi ilham perisine sahip olabilir. ❖

Kutsal geometri
Romain Jerome Mo Coppoletta imzalı 'A Sailor's Grave' ile Xoil tasarımı 'Tatoo DNS by Xoil' *(üstte).*

Hublot ünlü modeli Big Bang'i bu sefer İsviçreli dövme sanatçısı Maxime Büchi ile tasarladı. Big Bang Sang Bleu adlı saat, Büchi tasarımı kutsal geometriden ilham alan desenlerle bezeli *(sağda üstte).*

Dövme sanatçısı Maxime Büchi, LVMH Grup Yönetim Kurulu Üyesi Jean Claude Biver ile *(sağda altta).*

HUBLOT

Oyların sonucunda demokrasi var, peki ya oy verenlerin kafasında?

GARY WATERS / GETTY IMAGES TURKEY

Düşünce

REFİK DURBAŞ İLE 'ŞİİRİN GİZLİ TARİHİ'

POPÜLİZM DEMOKRASİYİ NEREYE GÖTÜRÜYOR?

REFİK DURBAŞ

DERİNDEN DERİNE ATAN 'O DAMAR' DURUR MU?

Rıfat Ilgaz'ın son şiiri, Orhan Veli'nin Yahya Kemal'e verdiği ders, 'serseri' Can Yücel, Asım Bezirci'nin Edip Cansever'i tokatlama hikâyesi, Garip Akımı, İkinci Yeni... 'Şiirin Gizli Tarihi' son dönemde şairler üzerine, yazılmış belki en dolu ama kesinlikle en renkli kitap. Onlarca şairden yüzlerce anı ve anekdot aktaran şair, yazar, gazeteci Refik Durbaş'a göre kitabı, tam da şairlerin tutunduğu 'ana damarı' ortaya çıkarıyor.

EREN BAŞAĞAN / fotoğraflar ALTAN AYKAN

ŞİİRİN GİZLİ TARİHİ
Refik Durbaş
Doğan Kitap
336 sayfa
24 TL

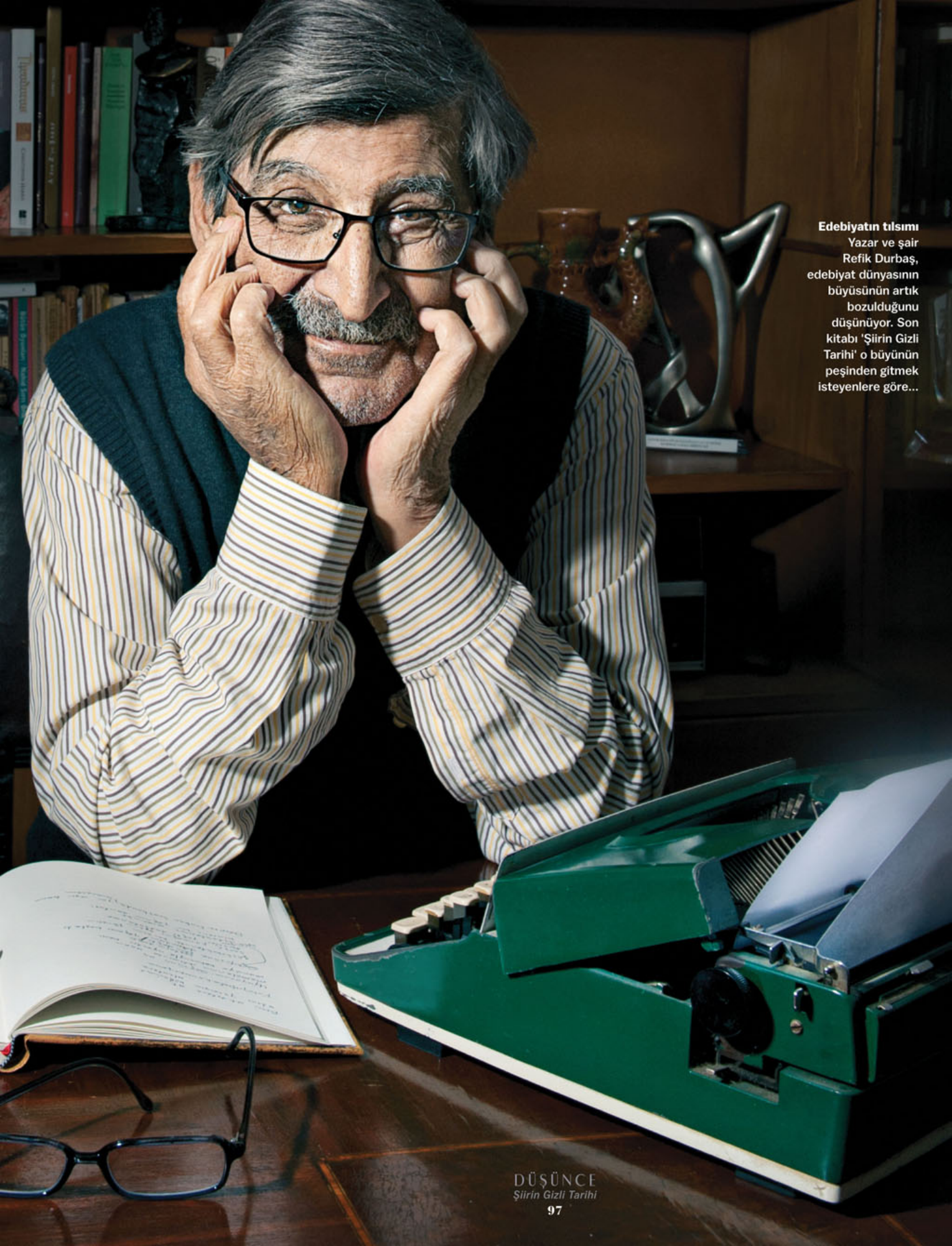

Edebiyatın tılsımı
Yazar ve şair Refik Durbaş, edebiyat dünyasının büyüsünün artık bozulduğunu düşünüyor. Son kitabı 'Şiirin Gizli Tarihi' o büyünün peşinden gitmek isteyenlere göre...

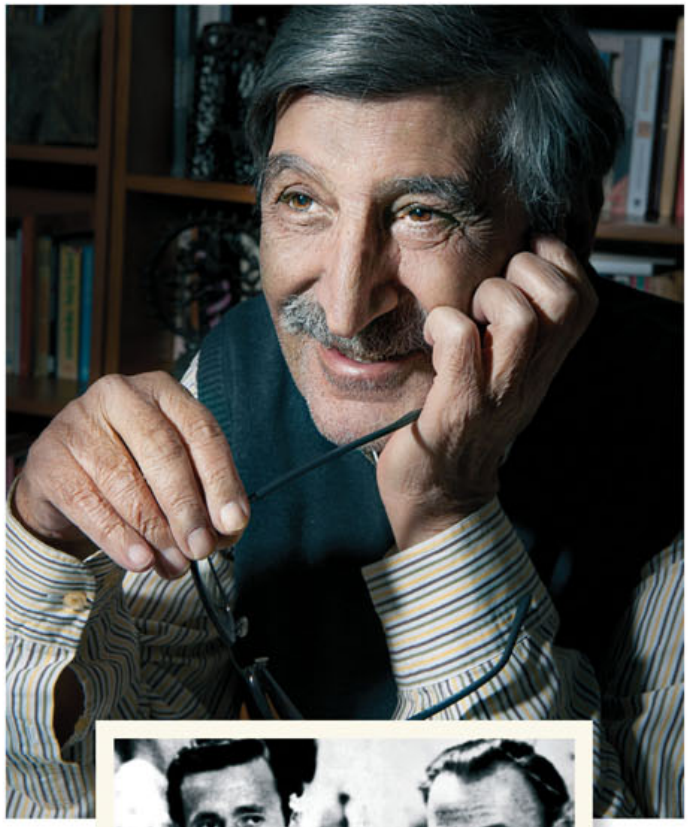

'ŞİİRİN GİZLİ TARİHİ' ***şairler üzerine çok özel bir kitap. Şairlerle ilgili onlarca anekdot, anı aktarıyorsunuz. Neden böyle bir kitap yazmak istediniz? Nasıl ortaya çıktı?***

'Şiirin Gizli Tarihi'nde yer alan yazılar için, bir anlamda benim 50 yıllık edebiyat hayatımın özeti denebilir. Edebiyat dünyasının kalbi 1980'li yılların sonlarına kadar, başta Cağaloğlu olmak üzere, İstanbul'un kadim semtlerinde (Samatya, Kumkapı, Kadıköy, Beyoğlu, Beşiktaş vs.) atıyordu. Özellikle Cağaloğlu'nda taşradan gelenler dahil, İstanbul'da yaşayan edebiyat dünyasının bütün simalarını görmeniz mümkündü. Öğle rakıları içilir, akşamları buluşulur, sabahlara kadar, her konuda sohbet edilirdi. Önce gazeteler terk etti Cağaloğlu'nu, sonra yayınevleri ve kitapçılar... Büyü bozuldu. Edebiyat tayfası yuvasız kuşlar misali kaldı. Ve elbette bu 'büyü'yü oluşturan en büyük etkenlerden biri de birlikte, o günlerde yaşananlar, yani anıların tortusu idi. İşte ben bu anıların büyüsünü yazıya aktarmaya çalıştım.

Anlattıklarınızın bazıları kendi anılarınız, bazıları değil. Kimlerden, hangi kaynaklardan derlediniz? Ne kadar sürdü araştırmanız?

'Şiirin Gizli Tarihi' çalışmasının belli bir başlangıç tarihi yok. 50 yıla yaklaşan gazetecilik hayatımda hiçbir zaman edebiyattan, özellikle de şiirden uzak durmamaya çalıştım. Basın dünyasında, şimdi medya mı diyorlar, edebiyatçılar hep tu kaka edilmiştir. Eski zaman gazetelerine baktığınız zaman köşe yazarlarından bir bölümü edebiyatçı idi. Şimdi ise ne yazılı, ne görsel basında söyler misiniz kaç edebiyatçı var? Mesela Can Yücel ve Cemal Süreya gibi şairler bir gazetede köşe yazarı olmak istiyorlardı. Olanak tanımadılar. Necati Cumalı'nın maç yazıları yazdığını şimdi kim biliyor? Yukarıda söylediğim gibi, kitabı oluşturan yazılar bu birikimin sonucu. Ayrıca şunu söyleyeyim: 2011 yılında Sabah gazetesinden atıldıktan sonra BirGün gazetesinde yazmaya başladım. Baktım, herkes politika yazıyor; yalnız BirGün değil, bütün gazetelerde... Böy-

GÜN OLDU ALIP BAŞINI GİTTİ

Orhan Veli ile Sait Faik'in işi gücü yoktur. Can sıkıntısından Eftalikus Kahvesi'nde oturup her gün birer Cumhuriyet gazetesi alarak bulmacalarını çözerler. Bulmacayı kim önce bitirirse ötekine rakı ısmarlayacaktır. Fakat Orhan Veli her gün Sait Faik'i yenmektedir. Sonunda Sait Faik isyan bayrağını çeker: "Nasıl beceriyorsun lan, her gün rakıyı bana ısmarlatıyorsun?" der demez, Orhan Veli sakin bir biçimde yanıtlar: "Çünkü Cumhuriyet'in bulmacalarını ben hazırlıyorum."

gunisigikitapligi.com

GÜNIŞIĞI KİTAPLIĞI

Çocukların sesi edebiyatla yükseliyor!

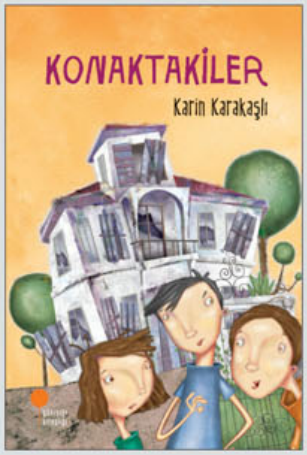

Ödüllü ilkgençlik romanlarıyla da çok sevilen Karin Karakaşlı, çocuklar için yazdığı yeni kitabında, yakın tarihte yaşanmış ve iç içe geçmiş aile hikâyelerini şiirsel bir dille aktarıyor; gerçeklerin ağırlığını umut ve sevgiyle hafifletiyor.

KONAKTAKİLER
Karin Karakaşlı

Fransız sanatçı Pierre Elie Ferrier, küçükler için yazıp resimlediği kitabında, steril kent yaşamına mizah dolu bir yaklaşımla eğiliyor. Çocukların gözünden, her şeyin eğlenceli bir macera olabileceğini öyküleştiren kitap, renkli resimleri ve sözcük oyunlarıyla da okumayı keyfe dönüştürüyor.

BİTLERİMİ GERİ VERİN!
Pierre Elie Ferrier
Türkçesi **Azade Aslan**

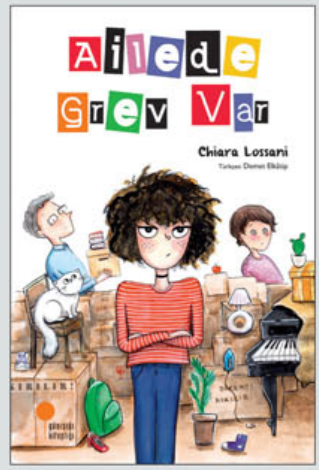

İtalyan kütüphaneci, yazar Chiara Lossani, çocukların büyümeye başlamasıyla aile içinde değişen dengeleri anlattığı romanıyla ilk kez Türkçe'de! Filmlerden müziğe, ırkçılıktan çokkültürlülüğe kadar pek çok farklı temayı işleyen polisiye tadında bir macera...

AİLEDE GREV VAR
Chiara Lossani
Türkçesi **Demet Elkâtip**

günışığı kitaplığı

info@gunisigikitapligi.com **facebook/**gk.gunisigikitapligi
twitter/_Gunisigi **instagram/**gunisigi_kitapligi

Konuşmak için cesarete ihtiyacı vardı...

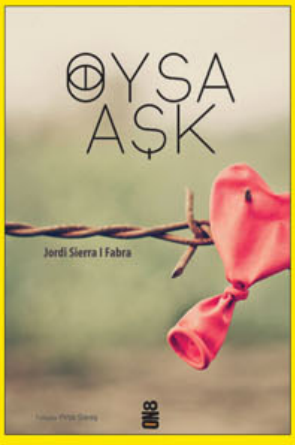

Çağdaş İspanyol edebiyatının çok ödüllü yazarı Jordi Sierra i Fabra, başyapıtıyla Türkçe'de! Gerçeği halının altına süpürmeyip gösteren, kırılan kolu yen içinde bırakmayan roman, güçlü ve epik anlatımıyla aşk, kıskançlık ve şiddet kavramlarını sorguluyor.

OYSA AŞK
Jordi Sierra i Fabra
Türkçesi **Pınar Savaş**

ON8 on8kitap.com

on8@on8kitap.com **facebook/**on8kitap
twitter/on8kitap **instagram/**on8kitap

Mario Levi
Sema Kaygusuz
Gülsüm Cengiz
Irmak Zileli
Semih Gümüş

Keçi KIŞ 2016
dopdolu bir içerikle,
20 Aralık'ta geliyor!

keciedebiyat.com

Profilo Plaza, Cemal Sahir Sok. 26/28 B3 Mecidiyeköy 34387 İstanbul **T** 0212 212 99 73 **F** 0212 217 91 74

lece ayrı kulvarda, edebiyat yazmaya başladım. Çünkü edebiyat yazan çok az. Çok da ilgi gördü, hâlâ da görüyor. Bu nedenle yazıların devamı da gelecek.

Sayması çok zor ama kaç şair yer alıyor kitabınızda?
İnanın kaç şair olduğunu saymadım, hatta kitapta kaç yazı olduğunu da... Çetelesini tutmak zor, çünkü bir yazıda birkaç yazarın adı da geçiyor. Bir olayı anlatırken ona paralel bir olay, hatta kendi yaşadıklarım da aynı yazı içinde yer alabiliyor.

Kitabı yazarken en çok hangi anı, anekdot ve şair etkiledi sizi? Görebildiğim kadarıyla Can Yücel'in çok özel bir yeri var.
Bunu hiç düşünmedim. Ama sanırım benim de içinde olduğum olaylardan etkilendiğim olmuştur. Ayrıca yazılarda yer alan şairlerin, yazarların çoğunu yakından tanıyorum. Birlikte bir masada oturmuşuz, kimileriyle konuşmalar yapmışım, elbette bunların da etkisi oldu. Can Yücel ile özel bir ilişkimiz vardı. Yurtiçinde, dışında birlikte olduk. Birçok ortak anımız var. 'Şairler Grevi' gibi etkinlikler yaptık. Toplu şiirlerini içeren yedi kitabına önsözler yazdım. Bugün onun masasında oturmamış, elini sıkmamış kimilerinin Can Baba ile anılarını yazmalarını da hayretle karşılıyorum.

"ŞİİRDE AKIMLAR BİTTİ"

Kitabınızda Edip Cansever'in şiir üzerine şu sözleri yer alıyor: "Gerçekte, sanatçıların çok derinlerden tutundukları bir ana damar vardır. Üstte kalan bazı değişimler silinip, yitip gidebilir. Önemli olan, o damarı çeşitlendirmektir." 'Şiirin Gizli Tarihi' bana tam da bu damarı ortaya çıkarıyor gibi geliyor. Katılır mısınız?
Bütün kalbimle katılıyorum. Zaten o ana damar olmazsa ne şiir yazılabilir, ne hikâye ve roman...

Peki sizin bu ana damarla ilişkiniz nasıl başlamıştı, ilk kez ne zaman yazmaya başladınız?
'Şiirin Gizli Tarihi'nde 'Hep Aynı Velvele' başlıklı bir yazı

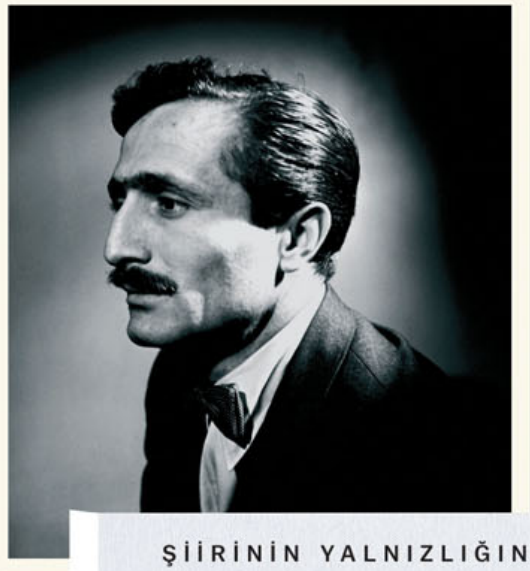

ŞİİRİNİN YALNIZLIĞINDA ÖZDEMİR ASAF

"R"leri söyleyemezdi, ama bu, kendi özel şiir dilini yaratmasına engel değildi. (...)

Şiir matinelerinde en büyük ilgiyi Attilâ İlhan ile Özdemir Asaf çekerdi. Çoğunlukla sona bırakılırdı onlar. Attilâ, siyah balıkçı kazağıyla sahneye çıkıp uzun atkısını arkaya fırlattığı zaman korkunç bir alkış kopardı. Tempo tutulurdu: "Pia! Pia! Pia!" Attilâ da gözlerini kısıp ufuklara bakarak başlardı 'Pia'yı okumaya.
Özdemir Asaf mikrofona çağrıldığında ise gülüşmeler başlardı. Bir güldürü oyuncusu gibiydi Özdemir Asaf. Uzun uzun mikrofonu ayarlar, sessizce seyircileri süzer, tam şiirini okumaya başlayacakken susar, yine seyircilere bakardı sessizce. Kahkahalar dinince aynı şeyleri yineler, sonunda "r"leri "ğ" gibi söyleyerek okurdu:
"Bütün ğenkleğ aynı hızla kiğleniyoğdu/
Biğinciliği..."
Seyirciler bir ağızdan tamamlardı: "...
Beyaza veğdileğ."

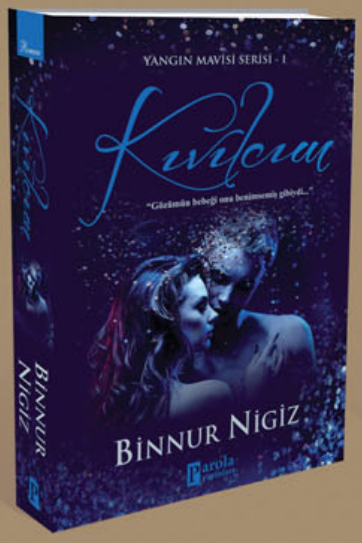

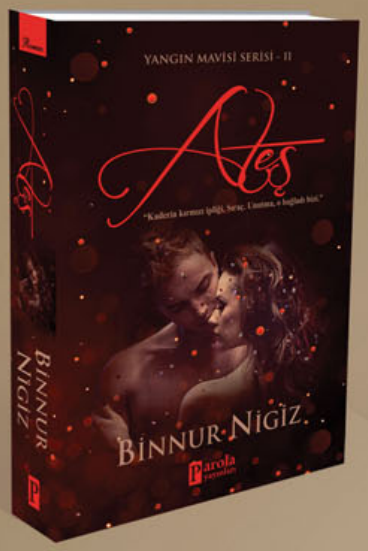

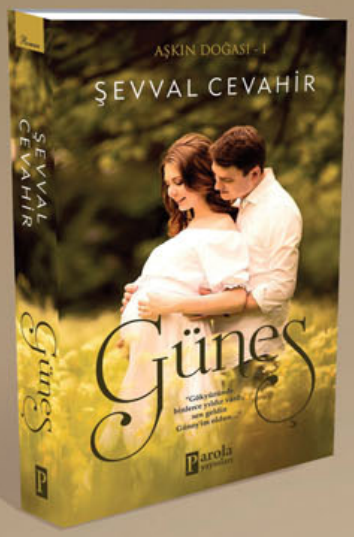

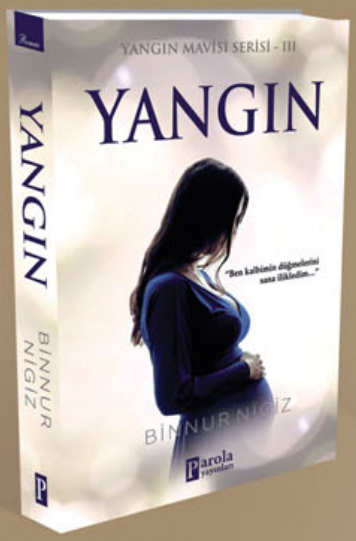

Parola yayınları

www.parolayayinlari.com parolayayinevi parolayayinlari parolayayinlari

var. Sevgili arkadaşım Hulki Aktunç ile Cumhuriyet gazetesinin çıkardığı 'Çerçeve' edebiyat dergisinde birbirimize mektup yazmıştık. O benim şiirim, ben onun hikâyeciliği üzerine... 'Hep Aynı Velvele' Hulki kardeşime yazdığım bir mektuptu. Orada önce hikâye yazdığımı, sonradan şiire bulaştığımı anlatıyorum. 'Velvele' benim yayımlanan ilk şiirimdir. Tarih 12 Şubat 1962, İzmir'de çıkan Ege Ekspres gazetesi. 18 yaşındaydım; doğum günümden iki gün sonrası...

Şiir Türkiye'de çok ilgi gören bir tür. Özellikle gençlik yıllarında pek çok kişi şiir yazmaya öykünüyor, birkaç satır da olsa karalıyor. Peki gerçek şairi ayırt eden özellikler neler? Sizce kimdir iyi şair?

İyisini kötüsünü, şişmanını zayıfını, güzelini çirkinini bilemem. Bana göre şiir bir gençlik hastalığıdır. Tedavi olanlar yazmayı sürdürür. Hani Edip Cansever diyor ya, "O damar", o damarı keşfedenlerdir şiir yolculuğuna çıkacak olanlar. Tedavi olmayanlar zaten yarı yolda kalacaklardır.

Bir zamanlar aynı akım etrafında toplanan şairler vardı. Garip Akımı, İkinci Yeni gibi... Özellikle 1980'den sonra bunu göremiyoruz. Sizce neden? Türk şiiri nasıl bir yola girdi?

Türk şiiri yoldan çıkmış değil. Olağan seyrinde yürüyor. Ama akımların bittiği doğrudur. Zamanın alametleri bunlar da... Bugün şairlerin birlikte olduğu mekânlar kaldı mı? Yok. Şairler bir araya gelmezse, bir derginin, bir yayının iskeletini ürünleriyle oluşturmazsa akım nasıl meydana gelecek? Olsa olsa elektrik akımı olur... ❖

ŞİİR VE HİKÂYESİ

Ahmed Arif, Ankara'da bir gazetede çalışmaktadır. Bir gün ziyaretine, Türkiye Öğretmenler Sendikası üyesi bir felsefe hocası gelir. Günün olaylarından konuşurlar.

Laf arasında üstat, "Bırakın bu siyaset işlerini, evlenin çoluk çocuğa karışın" diyecek olur.

Bunun üzerine felsefe hocası şu hikâyeyi anlatacaktır:

"Hapisten çıktık, bizim evde oturuyoruz 7-8 arkadaş. Olayları konuşuyoruz işte. Anam da bırakın bu işleri diyor senin gibi. Arkadaşlardan biri, bak ana dedi, sana bir şiir okuyayım. Ve başladı senin 'Otuzüç Kurşun' şiirini okumaya. Anam ne dedi biliyor musun? Girin ulan, hepiniz hapse girin. Ben hepinize bakarım."

ATLAS TARİH ÇIKTI!

100. yılında
Filistin ve Hicaz cepheleri

- "EŞEK"TEN DÜŞÜRÜP "DİKEN" BATIRANLAR İLK MİZAH DERGİLERİ
- **İTTİHAT VE TERAKKİ'DEN SERBEST FIRKA'YA FETHİ OKYAR VE ATATÜRK**
- 72 GÜNDE DEVRİ ÂLEM SEYYAH VE GAZETECİ NELLİE BLY
- **TÜRKİYE'DE BİLİM TARİHİ PROF. DR. FEZA GÜNERGUN İLE SÖYLEŞİ**
- TEPEDELENLİ'DEN ŞEMSEDDİN SAMİ'YE OSMANLI'NIN ARNAVUTLARI
- **TİYATRO SAHNESİNDEN SEYYAR PİYANGOCULUĞA CÜCE SİMON'UN UĞURLU ELLERİ**

YEŞİLÇAM'IN ASİ YAKIŞIKLISI
HABER, FOTOĞRAF VE AFİŞLERLE
Tarık Akan

HEPSİ VE DAHA FAZLASI
Atlas Tarih'te

DB DOĞAN BURDA DERGİ

MURAT SOMER

DEMOKRASİ ENDİŞESİ

Koç Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Somer, ABD'de Donald Trump'ın başkan seçilmesiyle etkisini iyice gösteren otoriterleşme dalgasını, 19'uncu yüzyıl sonu ve iki dünya savaşı arası döneme benzetiyor. Ona göre, tarih doğru okunursa çıkış yolları var.

BURAK TATARİ

Murat Somer kimdir?
Doç. Dr. Somer, etnik ve dindar siyaset ile Kürt meselesi konusundaki çalışmalarıyla tanınıyor. Bunun yanı sıra demokratikleşme, otoriter ve hibrit rejimler konusunda uzman bir akademisyen.

FOTOĞRAF: ALTAN AYKAN

DONALD TRUMP'IN ***ABD başkanlığına seçilmesine nasıl tepki verdiniz?***
İlk anda "Dünyayı daha iyi anlamak için daha çok çaba sarf etmemiz gerekiyor" diye düşündüm.

Birçok siyaset bilimci Trump'ın başkan olabilmesini Demokratlar'ın Bernie Sanders yerine Hillary Clinton'ı aday göstermesiyle açıklıyor. Katılır mısınız?
Bunun Sanders veya Clinton meselesi olmadığını düşünüyorum. Bir ihtimal, sağcı popülist söyleme karşı solcu popülist söylem daha başarılı olabilirdi. Sanders'ın, Clinton'a göre bazı dezavatantajları ve avantajları vardı. Sanders'ın adaylığı ABD toplumu için daha kutuplaştırıcı olabilirdi. Ancak Sanders'ın en büyük avantajı aynı Trump gibi, Amerikalılara radikal değişiklik talebinde bulunmasıydı.

Trump'ın seçilmesinin ardından Fransa'da aşırı sağın temsilcisi Ulusal Cephe'nin lideri Marine Le Pen, "Onların dünyası yıkılıyor. Bizimki kuruluyor" dedi. Bu söz ne anlama geliyor?
Kendilerini konumlandırdıklarını gösteriyor. Öncelikle Trump'ın seçilmesinden pay çıkartan siyasal aktörlere baktığımız zaman devamlılık görüyoruz. Bana göre bir lider, Trump'ın seçilmesine çok sevinse bile bunu gösterirken dikkatli olmasında fayda var.

"OTOKRASİ SONUÇTUR"
Bundan sonra çoğulcu demokrasi, çok kültürlülük, ifade özgürlüğü gibi kavramların yerini otokrasi mi alacak? Böyle bir yargıya varmak için acele mi etmiş oluruz?
Endişelenmekte haklıyız. Ama bu yargıya varmak için aceleye etmiş oluruz. Otokrasiyi bir sonuç olarak görmek lazım. İki noktayı vurgulamak gerekli. Bu dünya görüşü sadece 1990'larda küreselleşmenin yaygınlaşmasıyla oluşan dünya düzenine değil, aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan düzenin temsil ettiklerine de karşı. Fakat içinin şu an oldukça muğlak ve boş olduğunu görmek gerekiyor. Çünkü kendisini daha çok karşıtlık üzerinden konumlandırıyor.

İkinci nokta nedir?
Şu an yaşadıklarımız 19'uncu yüzyıl sonu küreselleşme dönemine ve iki dünya savaşı arasında yaşadıklarımıza çok benziyor. O zaman da demokratikleşme çabaları, projeleri başarısızlığa uğramıştı. Otoriter rejimler ortaya çıkmıştı. O dönemde de sosyal demokrat, liberal görüşlere karşı çıkmış popülist söylemlerin en baştan belirgin siyasal projeleri yoktu. Ancak popülist söylemlere karşı demokratik kurumları korumak isteyen grup ve aktörler kendi bölünmüşlüklerini aşıp, ortak stratejiler geliştiremediler. Korumaya çalıştıkları kurumların neden halkın çıkarına olduğunu kitlelere anlatamadılar. Kurumlar elit projesi olarak kalınca halka mal olamadı. Ve bugün de olduğu gibi karizmatik liderler çıkaramadılar.

"KİTLELER OTORİTER YÖNETİM ARAYIŞINDA DEĞİL"
Bu tip durumlara demokratlar ve liberaller nasıl bir yanıt vermeli?
Öncelikle bu içi boş hareketleri destekleyen kitlelerin bunu, otoriter siyaset arayışıyla desteklediklerini zannetmemeliyiz. Trump'ın seçim mitinglerindeki ırkçı ve homofobik söylemleri görüyoruz. Bunlar var. Ama o hareketleri destekleyen milyonların hepsinin ırkçı olduğunu, otoriter yönetim aradıklarını düşünmemek gerekiyor. Otoriter rejimler halk istediği için gelmiyor. Ancak eğer karşılarındaki siyasal hareketler başarısız olur ve meydan bu hareketlerin liderlerine kalırsa, onlar o kitlelerin başka korkularını veya ihtiyaçlarını kullanarak otoriter rejimler oluşturuyorlar. Kitlelerin istekleriyle otoriterlik isteyen küçük ama örgütlü çıkar gruplarının ve liderlerinin arzuladıkları aynı şeyler değil.

"BANA GÖRE BİR LİDER, TRUMP'IN SEÇİLMESİNE ÇOK SEVİNSE BİLE BUNU GÖSTERİRKEN DİKKATLİ OLMASINDA FAYDA VAR."

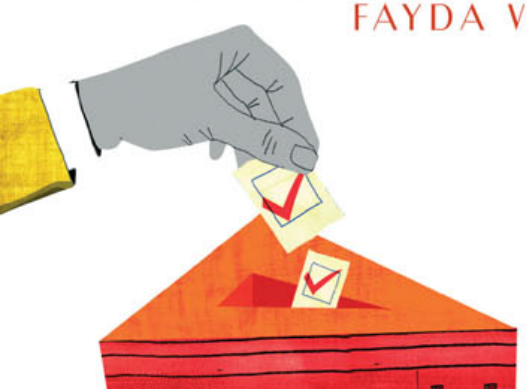

KLASİK ŞIKLIĞIN MODERN SESİ

THE RAKE

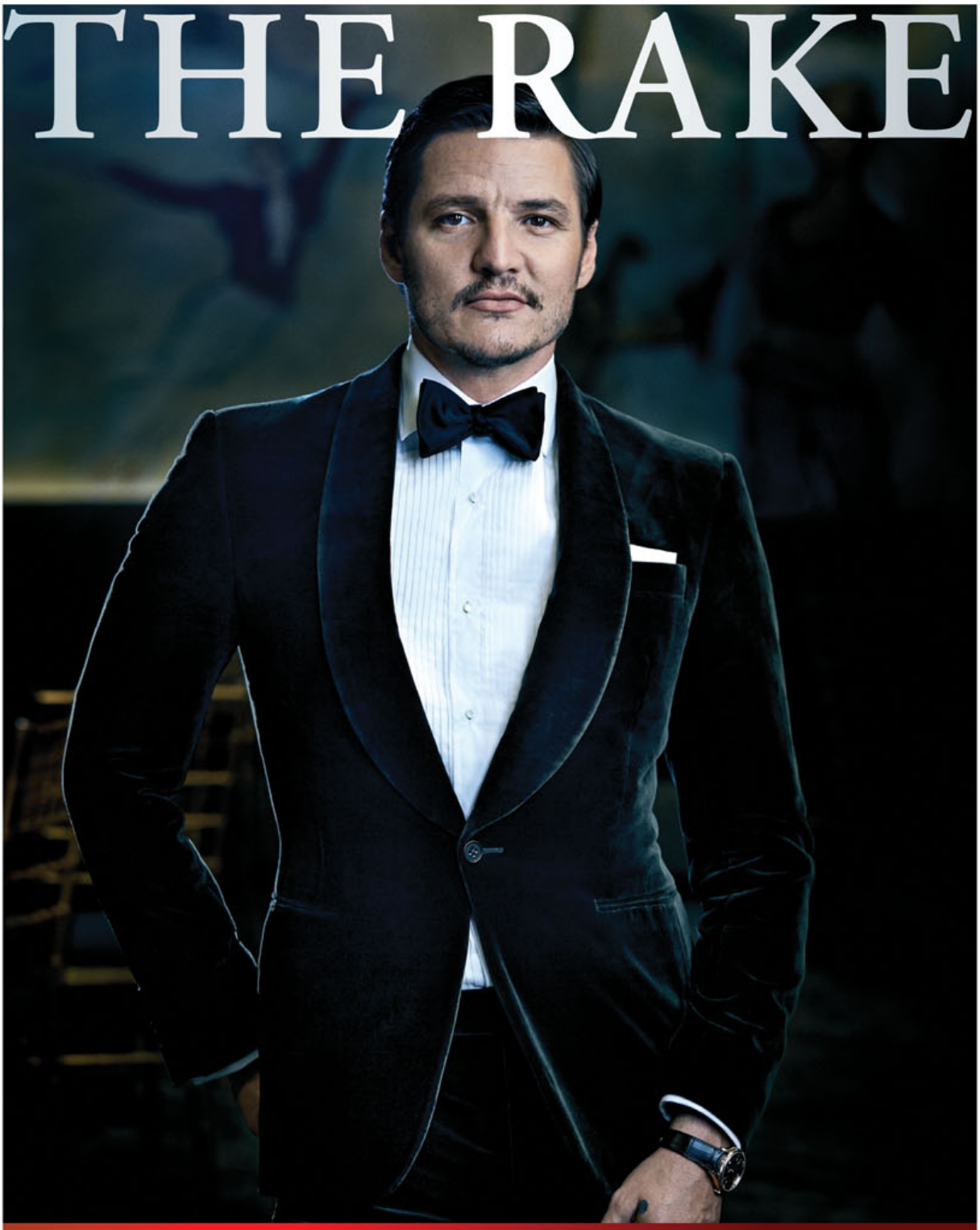

DÜNYANIN EN PRESTİJLİ
ERKEK STİL DERGİSİ **THE RAKE**'İN
YENİ SAYISI BAYİLERDE

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

Brexit ve ABD seçimleri gibi sonuçlara bakarak geniş kitlelerin demokratik kurumlara ve söylemlere sahip çıkmadığı sonucuna varabilir miyiz?

Bu kurumları ve söylemleri korumak isteyenlerin birleşmesi ve kitlelerle daha iyi iletişim kurması gerekiyor. Bardağın dolu ve boş tarafını görmek gerekiyor. Bir tek Amerika veya Türkiye yok. Toplumların yarısının bazı değerlere sahip çıktığını görüyoruz. Yeni orta sınıflar var ve dünyaya farklı bakıyorlar. Herkesin ilerlemeci anlayışa aynı oranda dahil olmasını sağlayacak projeler üretememiş durumdayız. Küreselleşmenin ortaya çıkardığı farklı tepkiler de bunun örneği. Trump'a verilen desteği sadece küreselleşmeden faydalanamayanlar ve bundan zarar görenler olarak açıklayamayız. Trump'ın kitlesine bakıldığında işini kaybeden veya kaybetmekten korkan mavi yakalılar olduğu kadar küreselleşmeden faydalanmış orta kesim tüketiciler de var. Ama onların da değerler alanında rahatsızlıkları var. Türdeşlik arayışı, alışılan hayat tarzını sürdürme ile çeşitlilik arayışında olanlar, bu çeşitliliğe uyum sağlayamayanlar ile kucaklamak isteyenler arasında ayrım ortaya çıkıyor.

Hemen her ülkede bu değer ayrımının metropoller, kıyı şeritleri ile taşra ve iç kesimlerde başka sonuç ortaya çıkardığını görüyoruz. Bu, nasıl açıklanabilir?

Demokratikleşme çabalarının çok büyük kesimler üzerinde başarılı olduğunu da görüyoruz. Türkiye'ye bakalım. Gezi hareketlerinin bazı bölümlerine baktığımızda, Türkiye'de 20 sene önce göremeyeceğimiz kadar hayata farklı bakan, çeşitliliğe saygılı, çoğulculuk arayışında olan, siyaseti mizah yoluyla yapmaya çalışan insanlar vardı. Demek ki bunu gelişme olarak görebiliriz. Ama bu, toplumun tümü için geçerli değil. Geri kalanı da anlamak gerekiyor. Zor olan da bu. İnsan hakları, demokrasi o insanların hayatında nereye oturuyor veya oturabilir? Çocuk evlilikleri meselesinde farklı kesimleri bir araya getiren tepkiler verilebildiğini ve etkili olabildiğini gördük. Laiklik, azınlık hakları gibi soyut kavramlar bu tür somut sorunlar üzerinden anlatılınca kitleselleşebilir.

KAPİTALİZM-DEMOKRASİ EVLİLİĞİNDE ÇATIRDAMA

Sosyal devletin başarısızlığı tam burada mı?

Bu kesinlikle kapitalizm-demokrasi evliliğindeki bir çatırdamaya işaret ediyor. Sosyal devlet projesinin de kendi içerisinde çürümesi söz konusu. Dünya genelinde gerçekten başarılı sosyal devlet projelerinden söz edemeyiz. Kendilerini sosyal demokrat ideolojiye ait gören insanlar ideolojilerini yenilemekte başarısız oldular. Yeni projeler üretilmesi gerekiyor. Ancak iki taraf da bunda başarısız. Trump tarafının tepki duyduklarının yerine ne getirecekleri belli değil. Var olana sahip çıkma konumunda olanlar ise statükocu olmayı kendilerine yedirmeyecek olan kesimler. Çeşitliliğe saygı, çoğulculuk gibi değerleri savunuyorlar. Ama işin politik ekonomisine geldiğimizde onlar da dünyaya çok yeni projeler sunamıyorlar.

Önce Brexit, ardından Trump'ın başkanlığı, yarın belki Marine Le Pen... Sandıklardan bu tip isimler çıkmaya devam ederse bir süre sonra akademide, düşünen çevrelerde 'demokrasi karşıtlığı' yayılır mı?

Büyük ihtimalle... Şimdiden başladı bile. Demokrasi şüpheciliği yanında uluslararası işbirliğine kuşkuyla bakmak, ulusalcı çözümler aramak eğilimi var tüm bu liderlerde. Önce kendi çıkarlarımızı koruyalım kalemizi sağlamlaştıralım diyorlar ve bu da insanların güvenlik duygusuna hitap ediyor. Tıpkı 19'uncu yüzyıl sonu ve iki dünya savaşı arası dönemdeki gibi... Demokrasinin değişik tanımları var. Ve çoğunlukçu demokrasi tanımı giderek önem kazanıyor. Ya liberal demokrasiler korunabilecek ya da entelektüel dünyada demokrasi şüphesi işlenmeye başlayacak. ❖

"DEMOKRASİ ŞÜPHECİLİĞİ YANINDA ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİNE KUŞKUYLA BAKMAK, ULUSALCI ÇÖZÜMLER ARAMAK EĞİLİMİ VAR TÜM BU LİDERLERDE."

NE O KADAR CİDDİ NE O KADAR SULU NE O?

NeoTempo.com

Haber ve başka başka şeyler

TEMPO TRAVEL WTM LONDRA FUARI'NDA

2017'YE yönelik dünyada yılın ilk fuarı olma özelliğini taşıyan World Travel Market (WTM) Londra'da turizmciler, pazarın nabzını tutma ve ikili ilişkileri geliştirme şansı buldular. Türkiye'nin İngiltere pazarında şu ana dek yüzde 31.64'lük kayıp yaşadığı 2016 yılının ardından, 2017 yılına dair ilk göstergelerin ortaya çıkması açısından da WTM bu yıl çok önemliydi.

Bu yıl 37'ncisi düzenlenen WTM Londra Turizm Fuarı'na altı binden fazla turizm şirketi ve 190 ülke katıldı. 7-9 Kasım 2016 tarihleri arasında gerçekleşen fuara gelen profesyonel ziyaretçi sayısı ise 50 bini geçti. Türkiye fuara en büyük stant alanıyla katılan ülkelerden biriydi. Türkiye fuarda, Londra Kültür ve Turizm Müşavirliği'nin oluşturduğu 783 metrekarelik bir alanda 55 kurum ve şirket ile temsil edildi. Bunlardan biri de ATO'nun kurduğu Ankara standıydı.

FUARA TEMPO TRAVEL AÇILIMI

Bu yıl Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın fuar alanındaki standlarında ve turizmle ilgili kurum ve kuruluşların standlarında dağıtılan en önemli materyallerden biri yine Tempo Travel'ın İngilizce olarak yayına hazırlanan özel Türkiye sayısı oldu. Tempo Travel, tüm fuar katılımcılarına ücretsiz ulaştırıldı. Dergi o kadar ilgi gördü ki, binlercesi üç günlük fuarın ikinci günü tükendi. Türkiye'nin önde gelen turizm bölgelerinin yer aldığı

İngilizce özel sayı
Tempo Travel'ın İngilizce hazırlanan özel Türkiye sayısı, Londra WTM'de ücretsiz olarak turizm sektörüyle buluştu.

Tempo Travel'ın İngilizce özel sayısı Türkiye'deki bayilerde de satışa sunuluyor. Derginin Ankara Ticaret Odası ile de ortak bir projesi vardı. Özel kalın kapaklı Ankara eki de Tempo Travel ile Ankara standında dağıtıldı.

TERÖR KAYGISI

Yılın ilk fuarı olma özelliğini taşıyan WTM'de fuar organizasyon şirketi araştırma sonuçlarını yayınladı. Raporun Türkiye'yi ilgilendiren bölümleri özetle şöyle:

• Terör, İngiliz seyahatçilerin en büyük endişesi olarak öne çıkarken, turizmciler de 2016 yılında işlerini en olumsuz etkileyen faktörün terör olduğunu ifade ediyor. Geçtiğimiz yıl yurtdışına seyahat eden İngiliz tatilcilerin yüzde 38'i terörün kendileri için bir endişe kaynağı olduğunu ifade ederken; yüzde 40'ı yaşanan onca saldırıya rağmen terörün kendilerini endişelendirmediğini belirtiyor.

• Terör konusunda endişe belirten seyahatçilerin oranı çok yüksek görünmese de, turizmcilerin yüzde 76'sı, terörizmin turizm sektörünü negatif etkilediğini ifade ediyor. Turizmcilerin yüzde 33'ü bu etkinin çok büyük olduğunu belirtirken, yüzde 43'ü terörün turizmi biraz etkilediğini belirtiyor. Sektör temsilcilerinin yüzde 24'ü ise pek çok ülkede gerçekleşen terör saldırılarının turizme hiçbir etkisi olmadığını savunuyor.

• Sektör temsilcilerinin yüzde 44'ü mülteci krizinin turizme darbe vurduğunu söylerken, yüzde 37'si de Zika virüsü gibi sağlık kaygılarının sektörü etkilediğini düşünüyor. ❖

Yardıma var mısınız? TEGV 'ateş böceği' adı verilen TIR'larıyla bu kez çocukların gerçek yeteneklerini keşfe çıkacak.

TEGV'DEN NİTELİKLİ EĞİTİME DAVET

EYÜP TATLIPINAR

TÜRKİYE EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI (TEGV), iş dünyasının efsanevi kişiliklerinden Suna Kıraç'ın öncülüğünde 1995'te kuruldu. O günden bu yana, 70 bin civarındaki eğitim gönüllüsünün ve sayıları 650 bini aşan bağışçılarının katkılarıyla 2 buçuk milyona yakın çocuğa eğitim desteği verdi. Vakfın hedefi, ilköğretim çağındaki çocuklara devlet tarafından verilen temel eğitime destek olmak. Bugüne kadar pek çok kampanya yürüten vakıf, Türkiye'deki eğitim sorunlarına dikkat çekmek için kasım ayında 'Hiç bana sordunuz mu?' adlı yeni bir kampanya başlattı.

Kampanyanın ilk anda dikkat çeken adı, çocukları tanımanın, onların yeteneklerini, ilgi alanlarını, kişilik özelliklerini belirlemenin önemini vurgulamak için seçilmiş. Bu özellikleri belirlemek TEGV Genel Müdürü Mete Meleksoy'a göre nitelikli eğitim yolculuğunun başlangıcını oluşturuyor. Bu yüzden de çocuklara ne istediğini sormak şart. Meleksoy, "Çoğu zaman aile içinde bile çocuklarla ilgili önemli kararları verirken onlara sormuyoruz. Oysa çocuklar evde, okulda, hayatın içinde onları anlamamızı, tanımamızı bekliyorlar. Her şeyi kabullenmiş gibi görünseler de, onlara gerçek fikirlerini, meraklarını, planlarını sorduğunuzda bambaşka şeyler keşfediyorsunuz" diyor.

Kampanyanın ana sloganı şöyle: "Nitelikli eğitim bazı çocukların değil, tüm çocukların hakkı!" Burada 'nitelikli eğitim'den kastedilen, ezber bilgi yerine düşünmeyi, kabullenmeyi değil sorgulamayı, tekrarlamayı değil araştırmayı öne çıkaran bir mekanizma.

YENİ EĞİTİM ANLAYIŞININ DÖRT TEMELİ

TEGV'in birikimlerinden yola çıkarak önce pilot bölgelerde uygulamasını yürüttüğü 'nitelikli eğitim' kavramının dört temel alanı var: Fen, okuma, matematik, sanat... Bu temel alanlar, destek verilen çocukların okullarından arta kalan zamanlarında TEGV noktalarında aldıkları eğitimin başlıklarını oluşturuyor. Aynı zamanda Milli Eğitim Bakanlığı ile çalışan TEGV, bazen de okullarda seçmeli ders kapsamında bu eğitimleri verebiliyor. TEGV, 31 şehirdeki 72 noktada 10 eğitim parkına, 38 öğrenim birimine ve 'ateş böceği' adı verilen, her birinde üç sınıf bulunan TIR'lardan oluşan 24 mobil eğitim aracına sahip. Buralarda, ihtiyaca ve talebe göre bir, iki ya da üç aylık ücretsiz eğitimler veriliyor. Bu etkinliklerden yararlanan çocukların sayısı her yıl 150 bini buluyor. Eğitim noktalarının yerleri genellikle dezavantajlı bölgeler göz önünde bulundurularak seçilmiş ve talep eden bütün çocuklar yararlanabiliyor.

İlgililer için hatırlatalım, TEGV'e bağışta bulunmanın üç farklı yolu var; kredi kartıyla bağış, öğrenim birimlerine katkı (örneğin kütüphane yenileme) ve miras bağışı. Kredi kartıyla bağış için dileyen aylık periyotta düzenli biçimde, dileyen tek seferlik destek verebiliyor. Ayrıntılar tegv.org adresinde bulunabilir. ❖

CAPITAL ABONELİĞİ

BKM EXPRESS İLE

ÇOK AVANTAJLI!

Şimdi Capital aboneliği BKM Express ile hem çok kolay hem de çok avantajlı.
Tek yapmanız gereken **CapitalAbone.com** adresine girmek ve **%20 indirimli** abonelik işleminizi gerçekleştirmek.

BKM Express ile siz de Capital'e abone olun,
iş ve ekonomi dünyasında önde olun!

- **Her ay adresinize teslim**
- **Ücretsiz kargo**
- **3 taksit imkanı**

BKM Express ile
%20 İndirim
~~120~~TL yerine 96TL*

BKM express

Capital
AYLIK İŞ ve EKONOMİ DERGİSİ

DB DOĞAN BURDA DERGİ

Google play | Available on the App Store | capitaldergisi | @capitaldergisi | capital.com.tr

*İndirim bir yıllık, 12 sayı aboneliğinde sınırlı bir süre için için geçerlidir. Kampanyadan ilk başvuru yapan 1500 kişi faydalanacaktır. Taksit, anlaşmalı kredi kartları için uygulanır.

+ MALUMAT

HAYALLERİN ZAMANI: PİYANGO

Yılbaşı piyangosuz olmaz. Bu yılki büyük ikramiye 60 milyon TL! Piyango hayatımıza önce İzmir, ardından İstanbul'da eşya ve ev gibi hediyelerle girmiş; tiyatroya seyirci, kiliseye cemaat çekmek için kullanılınca 'ilgi patlamış'. Ara ara yasaklanmış, para da kazandırmış, şöhret de dağıtmış.

NİLAY ÖRNEK

'LOTARYA'NIN BİZDEKİ BAŞLANGICI özellikle Avrupa ülkelerine göre geç; kayıtlara göre 1834 yılında İzmir'de... Biletler 10 kuruş, büyük ikramiye ise altın saat imiş. İstanbul'da 1849'da düzenlenen bir piyango çekilişinde büyük ikramiye, Pera'da yani Beyoğlu'nda bir ev. Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk piyango düzenleme izni 1850'de, Ermeni asıllı Osmanlı vatandaşı Naum Efendi'ye verilmiş. Naum Efendi, tiyatrosuna seyirci çekebilmek için tiyatro biletinin yanında eşya piyangosu bileti de vermeye başlamış. Bu sayede tiyatro epey izlenir olmuş.

CEMAAT ARTINCA...

Başarıyı gören diğer kurumlar, başta Ermeni Katolik Kilisesi gibi dini yapılar, katılımı artırmak için piyango düzenleme iznine başvurmuş. Ev ve arsa gibi hediyeler kısa sürede ibadethanelerde cemaati artırmış. Bunun üzerine İtalyan asıllı Mösyö Bianchi de, Avrupa'daki bazı piyangoları 1855'ten itibaren İstanbul ve İzmir'e getirerek halka satmaya başlamış.

ADI NEREDEN GELİYOR?

Biz de önceleri 'lotarya' dermişiz... Şimdi 'piyango' denmesinin nedeniyle ilgili iki tez var; İtalya'da siyah-beyaz kartlarla oynanan ve kazanan kâğıtların rengi olan beyazdan yani İtalyanca adıyla 'bianco'dan almış adını. Ya da Bahçekapı'da bayii olan bu Mösyö Bianchi'den...

KONULU GÖRSELLER

Çok gelgitli bir hikâyesi var piyangonun. Bir yasaklanmış, bir yardım aracı olarak görülmüş, bir popülerleşmiş, bir yerini başka bir 'heyecana' bırakmış. Millî Piyango İdaresi'nin kuruluşu 1939. 1944'ten sonra bilet desenlerine özen gösterilmiş, 'konulu' görseller yapılmış. İhap Hulusi Görey'in çizimleri bugün bile müzayede ve koleksiyonların gözdesi. Her ayın 9, 19, ve 29'unda Milli Piyango çekilişi var. Piyango eskisi kadar gözde olmasa da her 31 Aralık yaklaşırken gözler ona çevriliyor. Piyangoyla zenginleşen, ünlenen, hakkında yazı dizileri yapılan kişi sayısı da az değil. İsmet Paşa 1968'de, Milli Piyango'nun büyük ikramiyesi olan 50 bin lirayı kazanmış. İstanbul'da piyango bayiliği yapan, 2.25 metrelik boyuyla efsaneleşen Bilecikli Uzun Ömer (Özkan), Sait Faik'in 'Uzun Ömer' hikâyesinin ve pek çok haberin ana karakteri olmuş olabilir. Piyango belki de adını Mösyö Bianchi'den almıştır ama hâlâ 'piyango' denince akla ilk onun adı geliyor: 1 Ocak 1986'da bayisinden alınan bilete 1 milyar lira çıkan Nimet Abla (Özden)! ❖

JONATHAN KITCHEN / GETTY IMAGES TURKEY

Tüm Doğa koşullarına karşı hazır...
•Thunderbolt, USB3.0 ile extra hız,
•1 Ton basınca dayanıklı aliminyun kasa,
• 2 metre den düşmeye karşı koruma,
• IP54 certifikalı Toz ve Suya karşı extra koruma,
• Neil Poulton tarafından dizayn edildi
• Mac ve Windows uyumu
www.LaCie.com
LACIE

ROTAP

Montegrappa Boutique - Zorlu Center Avm Tel : 0212 353 68 15

İstanbul, ZORLU Center, Raffles Arcade, Levent, TEL: +90 212 353 65 25 rotapzorlu@rotapsaat.com.tr
Ankara, Arjantin Caddesi; 2/9 Çankaya, TEL: +90 312 466 11 08 baskentrotap@rotapsaat.com.tr
İzmir, Plevne Bulvarı No: 15/C Alsancak, TEL: +90 232 501 18 19 izmirrotap@rotapsaat.com.tr
www.rotapsaat.com.tr